

KIZ YURTLARINDA
GELİŞİM ODAKLI
YAŞAM ALANI OLUŞTURMA PROJESİ İÇİN
İHTİYAÇ ANALİZİ

PROJE BAŞLANGIÇ TARİHİ: Haziran 2012
PROJE RAPORLAMA BİTİŞ TARİHİ: Aralık 2012

Boğaziçi Üniversitesi
Eğitim Fakültesi
Aralık 2012

RAPOR DEĞERLENDİRME VE HAZIRLAMA EKİBİ

Prof Dr. Fatoş Erkman-Uzm.Psi.Dan.Neylan Özdemir-Dr.Gamze Sart

PROJE EKİBİ

- 1.Koordinatör: Prof Dr. Fatoş Erkman BÜ Rektör Danışmanı, Eğitim Fakültesi
2. Uzman Psikolojik Danışman Neylan Özdemir (BÜ Eğitim Fakültesi yarı zamanlı öğretim üyesi), Eğitim Danışmanı
3. Gamze Sart Ph.D. (BÜ. Eğitim Fakültesi)Eğitim Danışmanı, Yeditepe Üniversitesi, Eğitim Fakültesi öğretim görevlisi
4. Yard. Doç. Dr. Mine Göl Güven, BÜ Eğitim Fakültesi
5. Yard. Doç. Dr. Nevra Seggie, BÜ Eğitim Fakültesi
6. Yard. Doç. Dr. Sumru Akcan, BÜ Eğitim Fakültesi
7. Yard. Doç. Dr. Ayşe Caner, BÜ Eğitim Fakültesi
8. Doç Dr. Belma Haznedar, BÜ Eğitim Fakültesi
9. Dr. Fatma Aslan-Tutak, BÜ Eğitim Fakültesi

İÇİNDEKİLER

Teşekkürler.....	7
ÖZET DEĞERLENDİRME	8
GEREKÇE	9
HEDEF	10
AMAÇ.....	10
YÖNTEM VE VERİ TOPLAMA ARAÇLARI	10
ARAŞTIRMA SONUÇLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ.....	10
AMAÇ 1-A ODAK GRUP ÇALIŞMASI SONUÇLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ	12
Fiziksel Yapı İle İlgili Öncelikli Sorunlar	12
Sistem İle İlgili Sorunlar	16
Sosyo-Duygusal Ortam Ve İletişim ile ilgili Sorunlar	23
Mali Sorunlar	28
AMAÇ 1 B- YURT ORTAMI VE DUYGUSAL ZEKA ÖLÇEĞİ DEĞERLENDİRİLMESİ	30
Demografik Özellikler.....	30
YURT ORTAMI ÖLÇEĞİ SONUÇLARI	32
Yurt Ortamı Ölçeğinin Alt Boyutlarının Değerlendirmesi.....	35
Aidiyet.....	36
Bağımsızlık	37
Geleneksel-sosyal yönelim	38
Rekabet	39
Akademik başarı	40
Entelektüellik	41
Düzen ve organizasyon	42
Yaratıcılık	43
DUYGUSAL ZEKA ÖLÇEĞİ SONUÇLARI.....	44
İçsel Zeka ve Sosyal Zekanın Değerlendirilmesi	50
İçsel Zeka	52
Sosyal Zeka.....	58
Liderlik.....	63
ÖNERİLER.....	64
KAYNAKLAR	66
EKLER.....	67
EK 1. Demografik Detay	67
EK 2 SINIF ORTAMI ÖLÇEĞİ GERÇEK.....	70
EK 3. SINIF ORTAMI ÖLÇEĞİ İDEAL.....	70
EK 4 Yurt Ortamı Ölçeğinin Alt Boyutlarının Kişi Bazında Değerlendirmesi	71

GRAFİKLER, ŞEKİLLER VE TABLOLAR

Grafikler

Grafik 1. İyileştirilmesi Gereken Öncelikli Alanlar	17
Grafik 2. Fiziksel Alanda Yapılması İstenilen Detay Değişiklikler ve Oranları	18
Grafik 3. İkincil Önerilerin Detaylı Oranı	19
Grafik 4. Sistem ile İlgili Öncelikli Alanların Oranları	21
Grafik 5. Sistem ile İlgili Önerilerin Öncelikleri ve Oranları	24
Grafik 6. İkinci Derecedeki Öneriler ve Oranlar	26
Grafik 7. Sosyo-Duygusal Ortam ve İletişim ile ilgili Sorunların Oranları	28
Grafik 8. Sosyo-duygusal ve İletişim ile ilgili Öneriler ve Oranları	30
Grafik 9. Mali Sorunlar ve Oranları	32
Grafik 10. Mali Sorunlarla ilgili Öneriler ve Oranlar.....	33
Grafik 11. Aidiyet ile ilgili Gerçek ve İdeal Arasındaki Farklılık	39
Grafik 12. Duygusal Destek ile ilgili Gerçek ve İdeal Arasındaki Farklılık	40
Grafik 13. Bağımsızlık ile ilgili Gerçek ve İdeal Arasındaki Farklılık ...	41
Grafik 14. Geleneksel-Sosyal Yönelim ile ilgili Gerçek ve İdeal Arasındaki Farklılık	42
Grafik 15. Rekabet ile ilgili Gerçek ve İdeal Arasındaki Farklılık	43
Grafik 16. Akademik başarı ile ilgili Gerçek ve İdeal Arasındaki Farklılık	44
Grafik 17. Entelektüellik ile ilgili Gerçek ve İdeal Arasındaki Farklılık	45
Grafik 18. Düzen ve Organizasyon ile ilgili Gerçek ve İdeal Arasındaki Farklılık.....	46
Grafik 19. Öğrenci Etkisi ile ilgili Gerçek ve İdeal Arasındaki Farklılık	47
Grafik 20. Yaratıcılık ile ilgili Gerçek ve İdeal Arasındaki Farklılık	48
Grafik 21. İçsel Zeka ve Sosyal Zeka Oranları	54
Grafik 22. İçsel Zekanın Alt Başlıklarının Oranları	55
Grafik 23. Farkındalık Alt Başlıklarının Oranları	57
Grafik 24. Kendini İdare Etme Alt Başlıklarının Oranları	58

Grafik 25. Motivasyon Alt Başlıklarının Oranları.....	60
Grafik 26. Sosyal Zekanın Alt Başlıklarının Oranı	62
Grafik 27. Empati Alt Başlıklarının Oranları	63
Grafik 28. Sosyal Beceriler Alt Başlıklarının Oranları	65
Grafik 29. Liderlik Sonuçlarının Dünya Normları ile Mukayesesi.....	67

Şekiller

Şekil 1. İkincil Derecede Beklenen Değişikliklerin Oranı	20
Şekil 2. Sistem ile İlgili Önceliklerin Oranı	23
Şekil 3. İkincil Derecede Beklenen Değişikliklerin Oranı	25
Şekil 4. Sistem ile İlgili Önceliklerin Oranı	29
Şekil 5. İkincil Derecede Beklenen Değişikliklerin Oranı	38
Şekil 6. Sistem ile İlgili Önceliklerin Oranı	56
Şekil 7. Farkındalık Alt Başlıklarının Dünya Normları ile Mukayesesi .	58
Şekil 8. Kendini İdare Etme. Alt Başlıklarının Dünya Normları ile Mukayesesi	59
Şekil 9. Motivasyon Alt Başlıklarının Dünya Normları ile Mukayesesi	61
Şekil 10. Empati Alt Başlıklarının Dünya Normları ile Mukayesesi	64
Şekil 11. Sosyal Beceriler Alt Başlıklarının Dünya Normları ile Mukayesesi	66

Tablolar

Tablo 1. Yurtlar ve Buldukları Yerler	35
Tablo 2. Yurt Ortamı Ölçeğinin Alt Boyutları	36
Tablo 3. Duygusal Zeka Testi Oranları	53

KISALTMALAR

G: Gerçek

İ: İdeal

Teşekkürler

Kız Yurtlarında Gelişim Odaklı Yaşam Alanı Oluşturma Projesi İçin İhtiyaç Analizi Raporu, birçok kişi ve kurumun desteğiyle hazırlandı.

- Raporla kullanılan verileri açıklıkla paylaşan tüm katılımcılara,
- Bu çalışmanın organizasyonunu üstlenen Doğan Grubu'na,
- Uygulamayı gerçekleştirmek ve değerlendirmek için araştırmaya katılan ; Yard. Doç. Dr. Mine Göl Güven, Yard. Doç. Dr. Nevra Seggie, Yard. Doç. Dr. Sumru Akcan, Yard. Doç. Dr. Ayşe Caner, Doç Dr. Belma Haznedar, Dr. Fatma Aslan-Tutak ve Uzman Psikolojik Danışman Neylan Özdemir'e,
- Bu çalışmanın yapılabilmesine olanak sağlayan BÜ Eğitim Fakültesi ve Dekanı Güzver Yıldırım'a
- Katılımcılara derinlemesine eğitimler veren Boğaziçi Üniversitesi, Barış Eğitimi Araştırma ve Uygulama Merkezinin aktif üyeleri Fatoş Erkman, Nur Mardin, Maggie Pınar, Mine Göl Güven, Jennifer Sertel, Gamze Sart'a
- Toplanan verilerin çözümlenmesini sağlayan Boğaziçi Üniversitesi Eğitim Fakültesi asistanlarına,
- Raporun verilerinin hazırlanmasında nicel değerlendirmeyi yapan Prof. Dr. Meltem Özturan ve BÜ Yönetişim Bölümü ekibine,
- Teşekkür ederiz.

ÖZET DEĞERLENDİRME

“Baba Beni Okula Gönder” Projesi kapsamında kız öğrenci yurtlarında çalışan görevlilerin ihtiyaçları ve yurtlar hakkında görüş ve önerilerinin belirlenmesi için ihtiyaç analizi çalışmaları yapılmıştır. Bunun yanında Yurt Ortamı Ölçeği ve Duygusal Zeka Ölçeği kullanılarak katılımcıların yurtlarla ilgili ölçek çerçevesinde algıları ve bireysel yaklaşımları ele alınmıştır. Yurt müdürleri ve belletmenlerin maddi , manevi ihtiyaçlarını hem kendileri hem de kız öğrenciler açısından saptamak için hem odak grup çalışması (4 grup) hem de ölçekler kullanılmıştır. Bu bağlamda araştırma sürecinde aşağıda belirtilen boyutlar araştırmanın çerçevesini oluşturmuştur:

- 1) Fiziksel ortam ve imkanlar
- 2) Sistemin yapısı ve işleyişi (Yönetmelik yapı, roller, sorumluluklar, yönetim anlayışı, maddi ve insan kaynakları vb.).
- 3) Sosyo-duygusal ve kültürel ortam
- 4) Mali Durum

Fiziksel yapı ile ilgili öncelikli sorunlar 4 grubun, önerileri doğrultusunda özellikle aynı fikirde olduğu ve iyileştirilmesini istediği konular önerileri ile birlikte aşağıda detaylı olarak verilmiştir. Ranza yerine karyola kullanılması, ahşap mobilyaların tercih edilmesi, öğrencilerin 4 kişilik odalarda kalması, banyonun tercihan oda içinde olması veya 2 odanın ortak kullanabileceği banyoların, çok amaçlı salonların (Çatı katları bu amaçla kullanılabilir), güncel bir kütüphanenin, oyun salonlarının yapılması, ve bilgisayar odasının iyileştirilmesidir,. Odaların daha ev ortamına dönüştürülebilmesi için ahşap mobilyanın öneminin üstünde durulmuştur.

((Katılımcıların %42 si öncelikle olarak odaların değiştirilmesi gerektiğini düşünmektedir. Bu çalışma sırasında katılımcılar ısrarla (%20 oranında) odalardaki öğrenci sayısının 4 kişi olması üzerinde durmuşlardır. Ayrıca, katılımcıların belirlediği değişiklikler içinde %17 oranında banyolar ve aynı oranda salondaki değişiklikler yer almaktadır. Katılımcılar sadece odalardaki kişilerin değil aynı zamanda banyoların düzeltilmesini de beklemektedir.)) Sistem ile ilgili olarak yaşadıkları ve öncelikli olarak üstünde durulmasını istedikleri alanların belirtilmesi istendiğinde katılımcılar %19 oranında okul yöneticisi ve öğretmenlerin yurtlarda görevlendirilmesi konusundaki sıkıntılarını belirtmişlerdir. Ayrıca katılımcıların özellikle üzerinde durdukları bir diğer konu ise rol ve sorumlulukların fazlalığı ve karmaşıklığıdır. Katılımcılar %32 oranında özellikle kaliteli personel alımından bahsetmektedir. Yurtların

okullardan ayrılması gerektiğini düşünen %18 oranında bir katılımcı vardır. Böylece yurtlarda ayrı müdürlerin olması gerektiğini de aynı paralelde savunmaktadırlar. Katılımcılar profesyonel belletmen alınmasını da tavsiye ederken, MEB'in kadrolu, nitelikli kişileri değişik pozisyonlar için ataması gerektiğini dile getirmişlerdir.

Sosyo-duygusal ortam ve iletişim ile ilgili sorunlar irdelendiğinde öğrencilerin yeterli düzeyde tanınmamış olması ve bu nedenle tahmin edilenin ötesinde sıkıntılar ile karşı karşıya kalındığı tespit edilmiştir. Katılımcılar özellikle daha iyi bir sosyo-duygusal ortamın sağlanabilmesi için öğrencilerin iyi tanınmasını önermektedir. Bu şekilde öğrencinin yaşadıkları ile ilgili olarak daha iyi empati kurulacağından daha iyi bir iletişimin gelişeceğini savunmaktadırlar. Ayrıca veliyi daha iyi tanıma ve veliyi yurtlara (okula, pansiyona) çekecek formüllerin üretilmesi gerektiğini savunmaktadırlar. Katılımcılar yurtlarda demokratik ve güven ortamının oluşturulması gerektiğini savunmaktadırlar.

Akademik olarak en önemli tavsiye (%24 oranında) yurtlarda öğretmenlerin de olmasıdır. Bu sayede zorlanan öğrencilerin akademik anlamda destek almasının sağlanacağı savunulmaktadır.

Mali sıkıntılar ile ilgili olarak yurt müdür ve çalışanları %37 oranında ödeneğin yetersizliğinden bahsetmektedir. Ondan sonra ikinci gelen en önemli sorun %31 ile ödeneğin gelmesi gereken tarihten geç gelmesidir. Bir başka önemli konu ise (%24) mali ortamın yetersizliğinin fiziksel ortama yansımalarıdır. Katılımcılar mali desteğin yetersizliği dışında, bunun gecikmesinin genel ortamın düzeninin sağlanması konusunda ne denli etkili olduğunu belirtmişlerdir.

Katılımcılara, yurt ortamı hakkında fikirlerini almak için "Yurt Ortamı" ölçeği ve liderlik, iletişim, empati gibi boyutları kapsayan "Duygusal Zeka" ölçeği uygulanmıştır. Bu iki testin alt boyutlarına göre katılımcılar hakkında daha detaylı bilgi alınması hedeflenmiştir.

Yurt Ortamı Ölçeğinin gerçek ve ideal formları verilerek katılımcıların yurtları şu sırada nasıl algıladıkları ve ideal olarak ne istedikleri hakkında veri toplanmış ve iki olgu arasında benzerlik ve farklılıklar tespit edilmiştir. Katılımcıların Gerçek algıları ve İdeallerinde istedikleri yurt ortamı arasındaki farklılıkları net olarak ortaya konmuştur. Buna göre bazı alt başlıklarda ciddi farklılıklar gözlemlenmiştir. Aidiyet konusunda ideal ile gerçek arasında %15 lik bir farklılık varken duygusal destek konusunda bu oran %5 ler civarındadır. Ayrıca bağımsızlık konusunda hem gerçek hem de ideal oldukça düşüktür. Kısacası bağımsızlık hem istenmemekte hem de şimdiki halde de aynen istendiği seviyede algılanmaktadır yani ideal ile üst üste düşmektedir. Dördüncü alt başlık

olan geleneksel-sosyal yönelim konusunda gerçek ile ideal üst üste gelmektedir. Diğer bir alt başlık olan rekabet konusunda katılımcılar rekabetin olmasını istemese de bu oran gerçekte % 5 oranında daha yüksek çıkmıştır. Ayrıca akademik başarı idealde çok önemli olarak belirlense de gerçek oranlar onun çok altında değildir. Bu çalışmada en dikkat çeken konu ise entelektüel beklentinin neredeyse en yüksek ideallerden biri olsa da gerçekte bunun %50 daha altında olduğu tespit edilmiş olmasıdır. Ayrıca 8. alt başlık olan düzen ve organizasyon konusunda beklenti 10 üstünden 8 seviyesinde, yani yüksektir ve gerçekte algılananda buna yakındır. Öğrencilerin yurt yönetimi üzerinde etkisinin oldukça düşük olduğu algılanmaktadır ve bunun ideal olarak %10 daha fazla olması istenmektedir. Bu oran 10. alt başlık olan yaratıcılık alanında %18 ler civarındadır. Yani daha fazla yaratıcılık beklenmektedir.

Bu araştırmada özellikle Duygusal Zekanın 2 ana unsuru olan İçsel Zeka ve Sosyal Zeka ile ilgili olan değerleri inceledikten sonra her bir alt başlığın incelemesi yapılmıştır. Yurt müdürleri ve çalışanlarının katıldığı bu araştırmada Sosyal Zeka, İçsel Zekaya nazaran daha düşük çıkmıştır. İçsel zeka sonuçları aslında kendi içinde tutarlı ve istikrarlıdır. Motivasyon başlığı altında başarı dürtüsü %64 dür. Bağlılık ise %71 dir. Ancak katılımcılar dikkate değer bir şekilde Bağlı olma konusunda gayet iyidir. Girişimcilik konusunda %58 lik bir yüzdeye sahiptirler. İyimserlik ise %54 dür. Katılımcıların motivasyonlarının arttırılması o kadar da zor bir iş değildir. Belli bir strateji ile yukarıya çekmenin mümkün olduğu açıktır. Duygusal zekanın alt ana başlığı olarak Sosyal Zeka kendi içinde Empati ve Sosyal Beceriler olmak üzere ikiye ayrılmaktadır. Diğer İnsanları Anlama boyutunda kendilerini değerlendirmeleri %63 dür, ancak katılımcılar kendilerini, Başkalarını Geliştirme boyutunda çok daha düşük seviyede değerlendirmişlerdir (%58). Hizmete yönelik olma konusunda ise %72 gibi çok yüksek bir sonuca sahiptirler. Bu durum özellikle dünya normları ile mukayesesinde daha net olarak ortaya çıkmaktadır. Dünya normları ile mukayese edildiğinde katılımcıların Empati konusunda dünya standartlarında olduğu, ancak özellikle hizmete yönelik olmada dünya standartlarının %10 üstünde oldukları görülmüştür.

Katılımcıların İletişim Becerileri %63 dür. Etki yaratma becerileri ise %49 dur. Ancak katılımcılar bu konuda dikkate değer bir şekilde düşük bir sonuca sahiptir. Çatışma yönetimi konusunda %54 lük bir yüzdeye sahiptirler. İşbirliği yetenekleri ise %58 dir. Ekip çalışmasına yatkınlıkları ise %51 gibi daha düşük bir oran olarak bu çalışmada karşımıza çıkmaktadır. Katılımcıların Liderlik becerisi %56 iken, ilişki kurma ve yürütme becerisi %66 lardadır.

Bu durum özellikle Dünya normları ile mukayese edildiğinde çok enteresan bir sonuç ortaya çıkarmaktadır. Katılımcılar iletişim becerilerinde dünya standartlarının %9 oranında gerisinde kalsa da bulunduğu ortamda etki yaratma konusunda dünya standartlarının %10 gerisindedir. Ancak çatışma çözme ve işbirliği konusunda dünya normlarına göre sadece %2 lik farkla daha düşüktür. Öte yandan Ekip Çalışması ve Liderlik konusunda Dünya standartlarının %13 ve % 17 gerisindedir. Ancak ilişki kurma ve yürütmede dünya standartlarına çok yakın sonuçlar elde edilmiştir.

GENEL ÖNERİLER

1. Bu çalışmada ortaya çıkan sonuçların ve ihtiyaçların yurt inceleme gezileri yapılarak ve yurttan kalan kız öğrenciler açısından da ihtiyaç analizi yapılarak karşılaştırılması ve kapsamlı ihtiyaç analizinin ortaya çıkarılarak önerilerin ve yapılabilecek çalışmaların daha detaylı ve güvenilir şekilde belirlenmesi.
2. Yurt görevlileri ile yapılan bu ihtiyaç analizinde en çok fiziksel alandaki ihtiyaçlar belirtilmiştir. Bu ihtiyaçların karşılanması kolay değildir ve kısa vadede mümkün olmayabilir . Ancak Fiziksel ortamdaki bazı küçük düzenlemelerle ortam daha yaşanabilir, sıcak ve hedeflenen ev ortamına yakınlaştırılabilir.
3. Küçük değişiklikler motivasyonu arttıracaktır. Örneğin bazı mekanlar çok amaçlı kullanılabilir. Bir etüt odasının kullanılmadığı zamanlarda sosyal aktivite odası haline dönüştürülmesi gibi.
4. Öğrencilerin bu sorumluluğu alıp bu değişimleri üstlenmeleri sağlanırsa mekanı benimsemelerinde hızlı ve güçlü adımlar atılır. Limitler içinde karar verme yetkileri geliştirilir. Bu düzenlemeyi üstlenecek öğrenci ve yetkililerden bir yurt ekibinin oluşması ve bu ekibe eğitim desteğinin verilmesi gerekir.
5. Mekanda daha köklü değişimler için uzun vadede bundan sonra yapılacak inşaatların ev ortamına yakın yapılması, inşaatın planlama aşamasında öğrenci, öğretmen ve velilerden oluşan komiteler oluşturularak fikirlerinin alınması yapıcı bir adım olacaktır.
6. Çevre ile ilişkileri geliştirerek çevredeki işyerleri ve kamu ya açık mekanlardan yararlanmak.

SİSTEMLE İLGİLİ ÖNERİLER

1. Personelin sürekliliğinin ve sadece yurttan çalışmasının sağlanması

2. Sadece yurtları kapsayacak farklı yapılanma sisteminin oluşması (Kredi ve Yurtlar kurumu uygulamaları gibi)

3. Öğrencilerin ihtiyaçlarını karşılayacak ve güvenliğini sağlayacak sistemin oluşması (acil ve gerekli durumlarda araç temini. vb.)

Bu 3 önerinin raporun sonuçları olarak ilgili yerlere duyurulması.

SOSYAL-DUYGUSAL ORTAM VE İLETİŞİMLE İLGİLİ ÖNERİLER

1. Öğretmen öğrenci ilişkilerinin güçlendirilmesi için çalışmaların yapılması: demokratik ve güven ortamının yaratılması, diyalogların artırılması için model geliştirilmesi

a- Yönetici ve görevliler için disiplin yöntemleri, problem çözme ve etkili iletişim becerileri; öğrencilerde sorumluluk geliştirme konularında eğitimlerin yanı sıra uygulanabilir yenilikçi yaratıcı projeler geliştirme.

b- Öğrenciler için; zaman ayarlama, kendini tanıma, karar verme, kültürel farklar konusunda eğitim ve uygulanabilir yenilikçi yaratıcı projeler geliştirme

2. Veli öğretmen öğrenci ilişkilerini güçlendirecek çalışmalar ve projelerin planlanması:

a- Ev ziyaretleri, mektup yazma davet v.b.

b- Yönetici ve görevliler için velilerle ilişki kurma konulu atölye çalışmaları planlama ; öğrenciyi tanıma yöntemleri üzerine beceri geliştirme.

c- Öğrenciler için yetişkinlerle etkili ilişkiler oluşturma konulu grup çalışmaları geliştirme

3. Modelin oluşturulup pilot uygulamaları yapıldıktan sonra sürdürülebilir ve sistemin devamlı gelişmesini sağlayacak bir projeye dönüştürülmesi.

DEĞEĞRELDİRME PROJESİ

GEREKÇE

Doğan Gazetecilik tarafından 2005 yılından beri gerçekleştirilen “Baba Beni Okula Gönder” Projesi, yapılan kız öğrenci yurtları ağırlıklı olarak ortaöğrenim seviyesinde eğitim gören 14-18 yaş grubundaki kız öğrencilerin konakladıkları yurtların yapımı ve idamesi için yapılan çalışmaları kapsamaktadır.

Çeşitli illerde yaptırılan toplam 32 adet kız öğrenci yurtlarında bölgesel olarak farklılıklar görünmesine rağmen koşullar genellikle birbirine benzemektedir. (Kız öğrenci yurtlarında kalan kız çocuklarının çoğunlukla ilgi alanlarını geliştirebilecekleri veya sosyalleşebilecekleri alanların ve olanakların kısıtlı olması, yurttan sorumlu müdür yardımcısı ve belletmen öğretmenlerin çocuklara karşı ilgisi, iş yapabilme becerisi çocukların koşullarını etkilemekte ve gelişmelerini destekleyici yaşam alanı oluşturma ihtiyacını arttırmaktadır.)

Bu nedenle kız öğrencilerin okul-yurt arasında geçen yaşamlarında evleri sayılabilecek yurtlarının daha yaşanabilir olması , ilgi alanlarını geliştirebilecekleri sosyalleşebilecekleri ve aynı zamanda yurt görevlilerinin de benimseyip yürütebileceği bir yaşam alanı oluşturmak hedeflenmektedir.

Bu hedeflere ulaşmak ancak yurt görevlileri ve öğrencilerin ihtiyaçlarının belirlenmesinden sonra geliştirilecek faaliyet modelleri hazırlanması ile gerçekleşebilir.

Bu çalışma yurt görevlilerinin yurtlar ve ihtiyaçları hakkında görüşleri ve önerilerinin belirlenmesi için ihtiyaç analizi amacı ile yapılmıştır.

HEDEF

Yurtta kalan kız çocuklarının yurtta geçirdikleri zamanı mümkün olduğunca verimli kullanmalarını sağlayabilecek, kendilerini geliştirici ihtiyaçlarını sağlayıcı yaşam modeli geliştirmede yardımcı olacak ihtiyaçları belirlemek.

AMAÇ

Yurt müdürlerinin ve belletmenlerin buldukları yurt ortamında sosyal, duygusal ve sistemsal ihtiyaçlarını hem kendileri, hem de kız öğrenciler açısından, görüşlerini saptamak,

YÖNTEM VE VERİ TOPLAMA ARAÇLARI

Bu proje amacı doğrultusunda yurt müdürleri ve belletmenlerden nitel ve nicel veri toplama yöntemleri ile ihtiyaç analizi yapılmıştır.

Birden çok yöntem ve kaynaktan veri toplamak , hem proje amacına hizmet edecek zengin bir veri kaynağına ulaşmayı hem de farklı yöntemlerle benzer verileri toplayarak verilerin geçerliği ve güvenilirliğini sağlamıştır (triangulation). Nitel olarak, mülakat, odak grup görüşmesi, genel gözlem ve doküman analizleri; nicel olarak da anket ve ölçekler kullanılmıştır.

Bu bağlamda araştırma sürecinde aşağıda belirtilen boyutlar araştırmanın çerçevesini oluşturmuştur:

- 1)Fiziksel ortam ve imkanlar
- 2)Sistemin yapısı ve işleyişi (Yönetmelik yapı, roller, sorumluluklar, yönetim anlayışı, maddi ve insan kaynakları vb.).
- 3)Sosyo-duygusal ve kültürel ortam
- 4)Mali durum

I-Yurt müdürleri ve belletmenlerden nitel veri toplama 19 Haziran 2012

İstanbul'a eğitim ve gezi için gelen yurt müdürü ve görevlilerinden 48 kişi ile bir araya gelerek 4 saat odak grup çalışması yapılmıştır.

Önce genel görüşmede çalışmanın amacı anlatılmış daha sonra katılımcılar 4 gruba ayrılmıştır . Katılımcıların, 4 gruba ayrılarak grup liderleri eşliğinde yurtlardaki durum ve sorunlar hakkında serbest görüş ve paylaşım yapmaları sağlanmış , dilek ve önerileri de görsel etkinliklerle belirlenmeye çalışılmıştır. Bu çalışma sonucunda elde edilen sözlü ve görsel veriler kalitatif olarak değerlendirilmiştir.

2- Yurt müdürleri ve belletenlerden nicel veri toplama Haziran 18-20 2012

44 Yurt görevlisine;

a-Yurt Ortamı Ölçeği uygulanarak Yurt Ortamı hakkındaki gerçek ve ideal görüşleri;

b- Duygusal Zeka Ölçeği uygulanarak liderlik, empati v.b. boyutları, ölçülerek kantitatif olarak değerlendirilmiştir.

Analiz ve Değerlendirme sürecinde:

- Nitel değerlendirme: Proje ekibi tarafından gerçekleştirilmiştir.
- Nicel değerlendirme : Prof. Dr. Meltem Özturan, BÜ Rektör Danışmanı, BÜ Yönetişim Bölümü, denetiminde ve proje ekibi tarafından gerçekleştirilmiştir.

ARAŞTIRMA SONUÇLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

AMAÇ 1-A ODAK GRUP ÇALIŞMASI SONUÇLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Bu çalışmanın sonucunda Fiziksel Yapı ile ilgili öncelikli sorunlar katılımcılar tarafından Şu Şekilde belirtilmiştir.

Fiziksel Yapı İle İlgili Öncelikli Sorunlar

4 GRUBUN ÖNERİLERİ DOĞRULTUSUNDA ÖZELLİKLE AYNI FİKİRDE OLDUĞU VE İYİLEŞTİRİLMESİNİ İSTEDİĞİ KONULAR AŞAĞIDA DETAYLI OLARAK VERİLMİŞTİR:

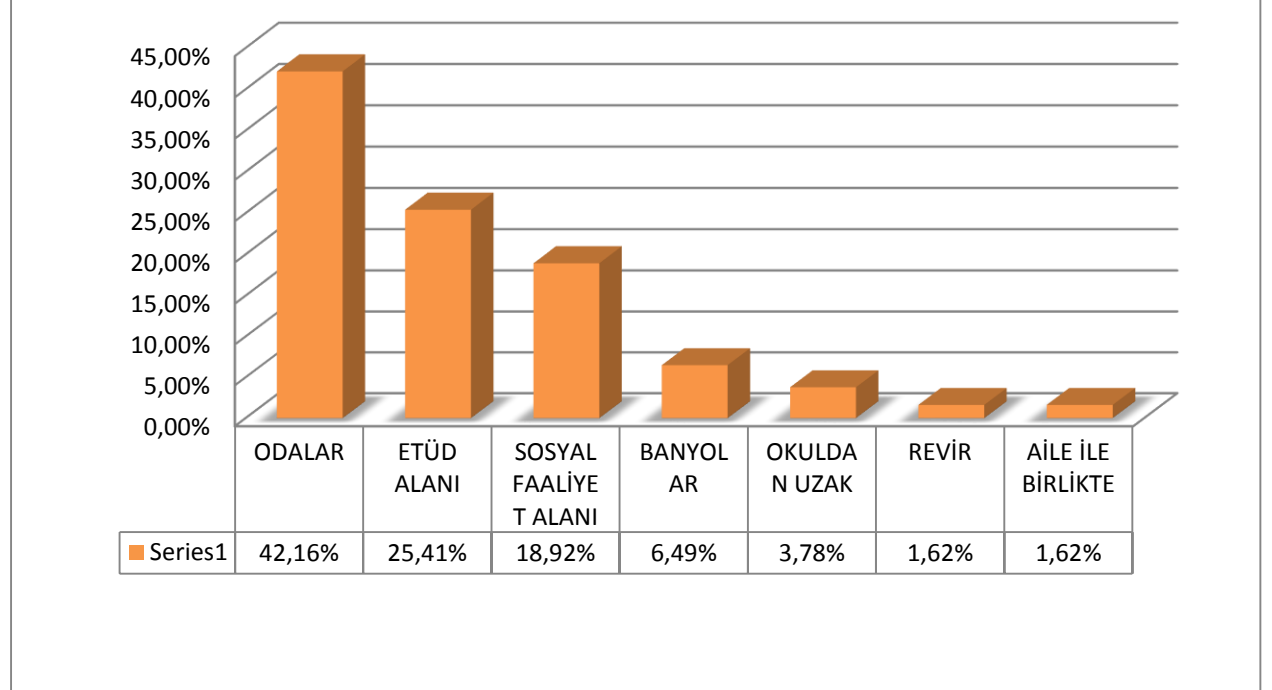
Ranza yerine karyola kullanılması,
Ahşap mobilyaların tercih edilmesi,
ÖĞrencilerin 4 kişilik odalarda kalması,
Banyonun tercihan oda içinde olması veya 2 odanın ortak kullanabileceği banyoların yapılması,
Çok amaçlı salonların yapılması (Çatı katları bu amaçla kullanılabilir),
Güncel bir kütüphanenin yapılması,
Bilgisayar odasının iyileştirilmesi,
Oyun salonlarının yapılması.

KırkbeŐ katılımcının öncelikli olarak iyileştirilmesini düşündükleri alanlar, sırasıyla ve detayları ile Grafik 1 de açık ve net olarak ortaya konmuştur. Burada da görüleceği üzere katılımcıların %42 si öncelikle olarak odaların değiştirilmesi gerektiğini düşünmektedir. Katılımcıların %25 si ise öncelikli olarak odalar yerine etüt odalarının değiştirilmesini istemiŐtir. Geri kalan katılımcıların %20 si sosyal faaliyet alanlarına öncelik verilmesini düşünürken, %4 ü yurtların daha Őehre yakın olması/okula yakın olması gerektiğini savunmuŐtur. Revir ile ilgili olarak katılımcıların %2 si gerçekten bir değişim olması gereğinden bahsetmiŐtir. Aile ile beraber olma fikrini öne çıkaran ise sadece bir kişi

vardır. Bir diğer anlamda katılımcılar odaların en kısa zamanda değiştirilmesi konusunda hem fikirlerdir.

Grafik 1. İyileştirilmesi Gereken Öncelikli Alanlar

n=45

Aşağıda ayrıca katılımcılardan alınan bilgiler doğrultusunda fiziksel yapı ile ilgili olarak istenilen değişiklikler detaylı olarak verilmiştir.

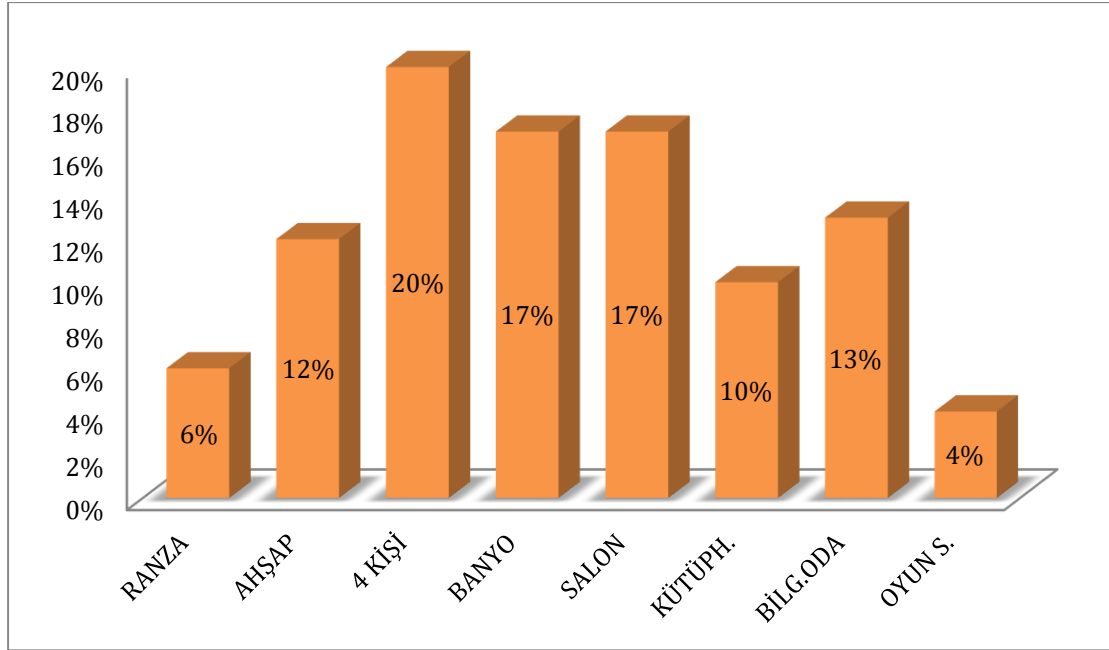
Fiziksel Yapı İle İlgili İstenilen Değişiklik Detayları

Katılımcılar tarafından fiziksel yapı ile ilgili istenilen değişikliklerin detayları yapılan çalışma sırasında irdelenmiştir. Bu alışma sırasında Grafik 2 de görüleceği üzere katılımcılar (%20 oranında) odalardaki ğrenci sayısının 4 kişi olması üzerinde durmuşlardır. Ayrıca, katılımcıların belirlediği değişiklikler içinde %17 oranında banyolar ve aynı oranda salondaki değişiklikler yer almaktadır. Yurt müdür ve çalışanları özellikle odalar ve yaşam alanları olarak iki ayrı alanda değişiklik beklemektedir.

Yaşam alanı olarak salonların değiştirilmesini (%17), %13 ile bilgisayar odasında iyileştirme beklenmektedir. Kütüphane bu sıralamada %10 ile daha geride kalmaktadır. Aynı oyun odası isteyenler ise %4 oranındadır. Kısacası artık yurtların çağın getirisi olarak yeni bilişim çağına uygun düzenekte düzenlenmesi istenmektedir.

Bunun yanında odaların daha ev ortamına dönüştürülebilmesi için (%12) ahşap mobilyanın öneminden bahsedilmektedir. Az da olsa ranza yerine normal yatağın kullanılması (%6 oranında) talep edilmiştir.

Grafik 2. Fiziksel Alanda Yapılması İstenilen Detay Değişiklikler ve Oranları

n=45

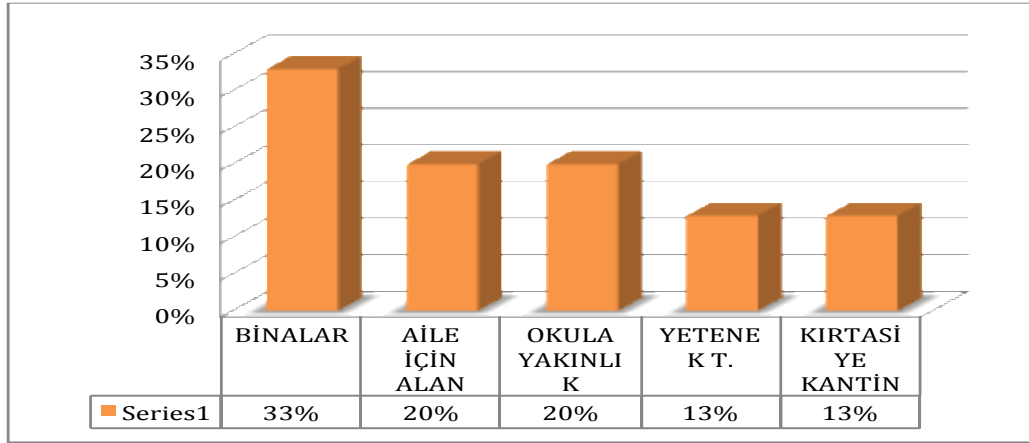
Belirtilen bu değişiklikler dışında katılımcılar Grafik 3 de görüleceği üzere başka değişiklikleri de, öncelikli olmasa da, belirtmişlerdir. Buna göre katılımcılar binaların tekrardan düzenlenmesi konusunu (%33) belirtmişler, ve binaların yeniden yapılandırılması sürecinde özellikle yurttan kalan öğrencilerin aileleriyle birlikte zaman geçirecekleri alanların (%20) yaratılmasının öneminden bahsetmişlerdir. Bunun yanında

yurtların özellikle okula yakın olması konusunda (%20) öneri gelmiştir. Ayrıca %13 oranında kırtasiye ve kantinin önemi belirtilmiştir. Direkt olarak fiziksel ihtiyaç olmasa da dolaylı olarak ihtiyaç ve yeteneklerin ortaya çıkmasına elverecek özel ayrı bir alanın olması gerektiğini savunan katılımcılar %13 oranındadır.

Grafik 3. İkincil Önerilerin Detaylı Oranı

KATILIMCILAR TARAFINDAN BELİRTİLEN DİĞER İKİNCİL ÖNERİLER

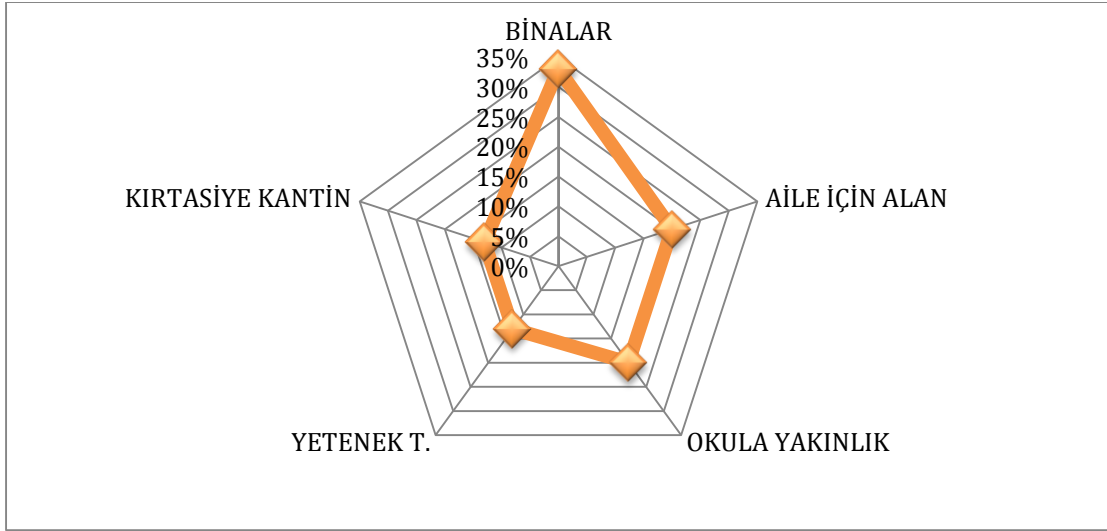
1. Binaların farklı yapılması
2. Aileleriyle birlikte geçirecekleri yerler
3. Yurdun okula yakınlığı
4. Yeteneklerinin belirlenmesi
5. Kırtasiye, kantin ve çamaşırhane gibi yerlerin bulunması

n=45

Şekil 1 de bu beklentiler şema olarak da gösterilmektedir ve binaların tekrardan yapılandırılması ve yeni yurtların yapımı sırasında mutlaka yurt müdür ve çalışanlarına ve tabii ki öğrencilere sorarak yeni planların yapılmasının önemi ortaya çıkmaktadır.

Şekil 1. İkincil Derecede Beklenen Değişikliklerin Oranı

n=45

Sistem İle İlgili Sorunlar

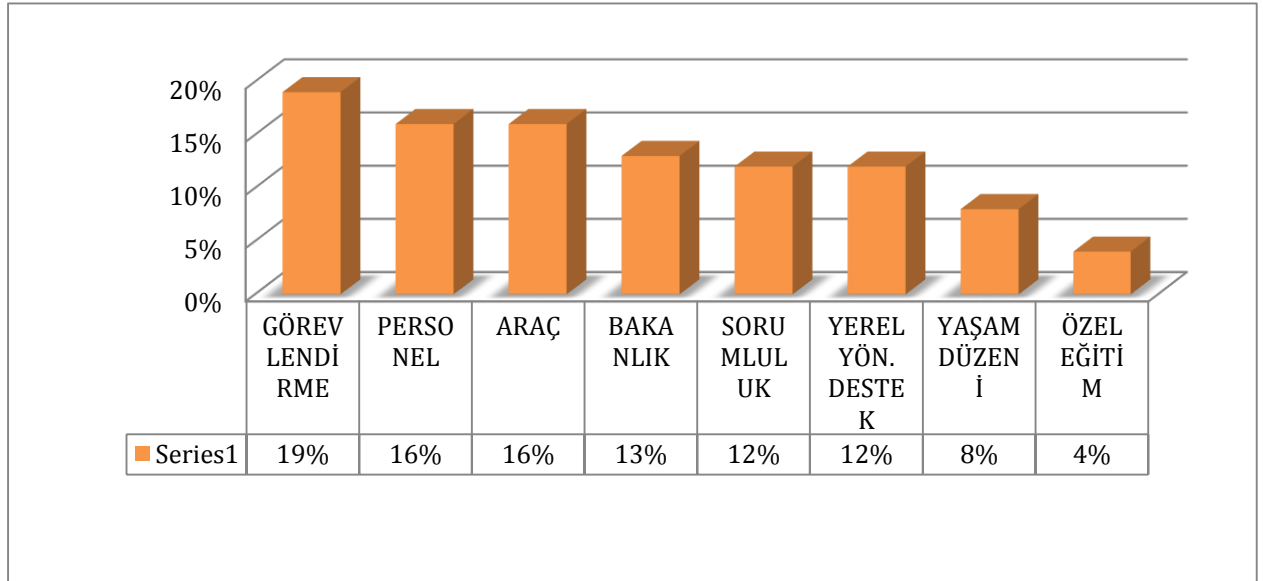
Yurt müdür ve çalışanlarından özellikle sistem ile ilgili olarak yaşadıkları ve öncelikli olarak üstünde durulmasını istedikleri alanların belirtilmesi - istendiğinde. Grafik 4 de görüleceği gibi katılımcılar %19 oranında okul yöneticisi ve öğretmenlerin yurtlarda görevlendirilmesi konusundaki sıkıntılarını belirtmişlerdir. Şöyle ki hem okul hem yurttaki çalışmanın çok yıpratıcı olduğu söyleniyor. Bir katılımcının bu konudaki sözleri:

Öğretmen sabahtan akşama kadar akşamdan sabaha kadar nöbet tutuyor, sabahleyin geliyor sekiz saat liselerde altı saat ilköğretimde derse giriyor: Bu öğretmenden ne verim bekliyoruz? Bu yöneticiden ne verim bekliyoruz? Şimdi bu yöneticinin surat bir defa mahkeme duvarı, mecburen! Öğrenciye yumuşak bir yüzünüzü gösterme şansınız yok. Ben zaten mizaç olarak sert bir adamım. Benim yanıma gelmek biraz zor. Niye? Öğrenciye ister istemez istediğini veremeyince duygusal anlamda bu suçu bastırmanız gerekiyor. Arkadaşlar, müdürlerin hepsi böyledir. Kaçınılmazdır bu. Okulda herkes bir kötü adam rolünü oynayacak diğerleri de "Aman müdür Bey duymasın, aman biz çözelim elimizden geleni yapalım" bunlar boş. Ne yapacağız o zaman? Profesyonel belletmen alacağız. Onlar öğrencinin işte sizin arkadaşın ismini hatırlamıyorum, bizim üzerimizde uygulamış olduğu o başlama tekniği var ya...

İşte o teknikle beraber o okuldan gelen yorgun çocukları veya oynama isteği olan çocukları orada bir yumuşatacak ondan sonra da herkes ne istiyorsa onu yapabilecek.

Özellikle bu alanda sistemsel olarak atamaların daha stratejik yapılması konusunda hem fikirlerdir.

Grafik 4. Sistem ile İlgili Öncelikli Alanların Oranları

n=45

Ayrıca katılımcıların özellikle üzerinde durdukları bir diğer konu ise (%16) rol ve sorumlulukların fazlalığı ve karmaşıklığıdır. (Yine bir katılımcının bu konu hakkında sözleri: "...hepimiz ihale yapıyoruz. Biz öğretmen miyiz ihaleci miyiz? 4734ü bir maliye uzmanı kadar bilmek zorundayız) Sistemsel olarak belirlenen diğer bir konu ise (%16) personel (bekçi, güvenlik görevlisi, hemşire, sağlık görevlisi, belletmen, psikolojik danışman) açığıdır. Katılımcılar bu konuda ciddi sıkıntıda olduklarını ısrarla belirtmişlerdir. Hizmetli sıkıntısı öğrencilerin güvenliğini tehlikeye atmaktadır. Bunun kadar önemli olan bir diğer konu ise yurt için tahsis edilen araçların yetersizliğidir. Hastalanan öğrenciyi hastaneye götürmek için araç bulunmamaktadır. Ayrıca katılımcılar %13 oranında

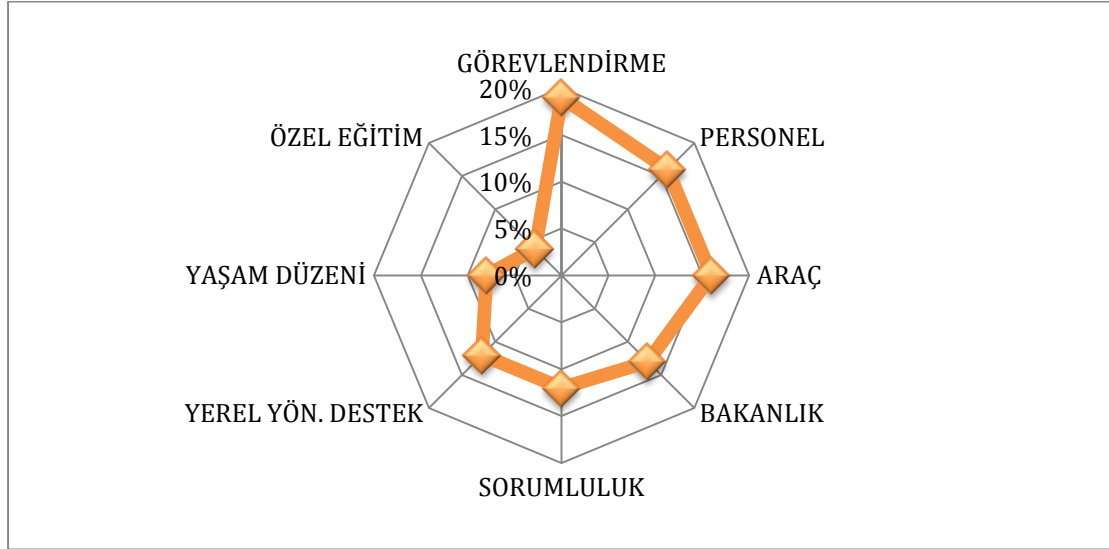
bakanlıktan yeterince destek alamadıklarını belirtmişlerdir. Katılımcı sözleri ile desteklenir ise:

...Büyük sıkıntı var sayın hocam. Arıyorsunuz yetkili bulamıyorsunuz, arıyorsunuz adamdan fırça yiyorsunuz. Ben Bakanlıktan birinden fırça yemek zorunda değilim ki. O adam farklı bir amaçla oraya gitmiş ama ben üniversite bitirmiş bir insanım. Bu anlamda eğitim görmüş bir insanım. Ama öğrencinin ihtiyaçlarını karşılamak için katlanıyorsunuz...

Katılımcılar %12 oranında üzerlerindeki fazla yükten bahsetmektedirler. Sorumluluklarının ve beklentilerin çok olmasının işlerini yeterince yapamadıkları kanısını oluşturduğunu söylemişlerdir. Bunun yanında da (%12 oranında) yerel idarelerin yurtlar konusunda yeterince kendilerine yardımcı olamadıklarını da dile getirmişlerdir. Ayrıca, yurtlarda yaşam düzenini sağlamadaki güçlüklerden de bahsedilmiştir. Katılımcılar sistemsel olarak %8 oranında yaşam düzenini kurmaktaki zorluklarını belirtmişlerdir ve “yaptırım gücümüz yok” demişlerdir. Sistemsel olarak en az dile getirilen konu ise özel eğitim ile ilgilidir. Bu konuyu dile getiren (%4 oranında) az kişi de olsa söylenen özel eğitim konusunda ciddi sorunların varlığıdır. Sorunlar sadece fiziksel ortamla ilgili olmayıp bu tür gereksinimleri olan genç kızlarımızın eğitimleriyle de ilgili sıkıntılarıdır. Ancak büyük bir olasılıkla bu sorun yurtların öncelikli sistemsel sorunu olmadığı için en az oranda belirtilmiştir. Şekil 2 de görüleceği üzere özetle; katılımcılar özellikle görevlendirme konularını belirtmiş, personel ile ilgili sorunların ciddi olarak ele alınmasını istemişlerdir. Araç konusunun ise yurttaki kalan öğrencilere gerekli müdahalenin yapılabilmesi için önemle üstünde durulmuştur. Yurtlarda sistemsel bir değişikliğin hem bakanlık hem yerel yönetim düzeyinde planlanması hem de içerdeki düzeni ve güveni sağlayan yeni bir yapılanmanın olması önerilmektedir. İçsel ve dışsal faktörlerin bütünsel

şekilde değiştirilmesi yurtlardaki düzenin ve mutluluğun artmasına neden olacağı net olarak katılımcılar tarafından dile getirilmektedir.

Şekil 2. Sistem ile İlgili Önceliklerin Oranı

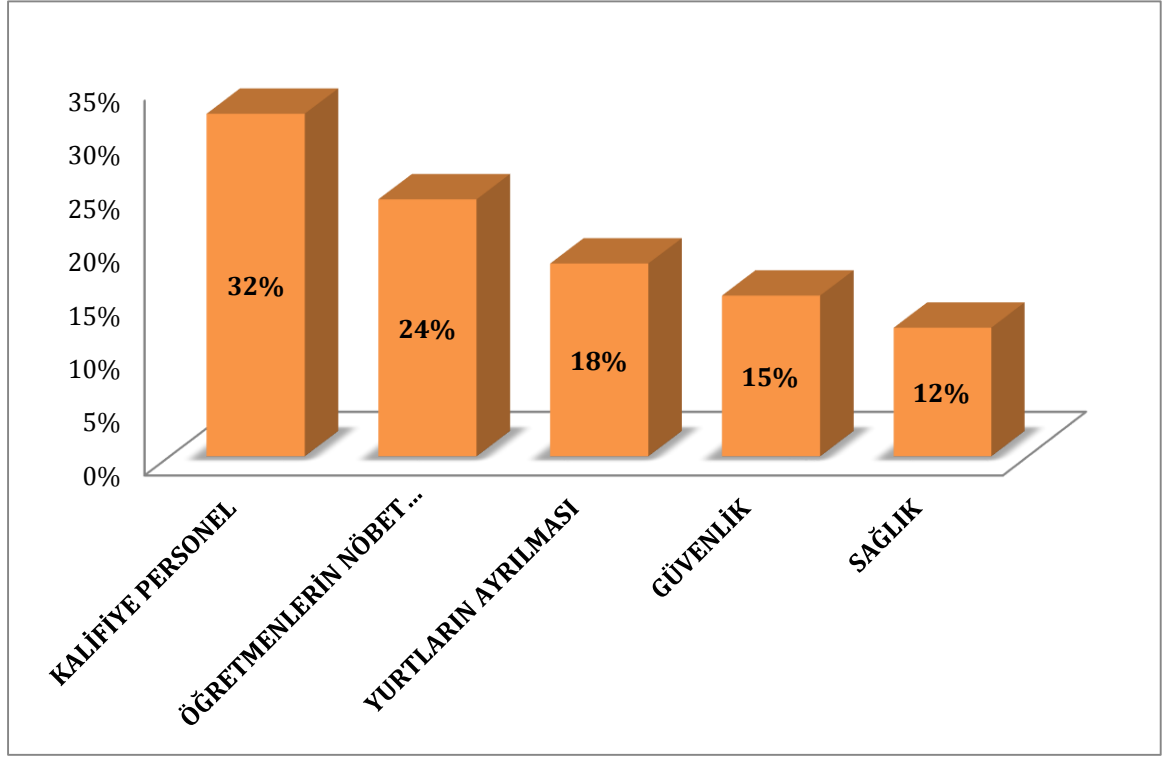

n=45

Tavsiye Edilen Öneriler

Çalışmaya katılan yurt müdür ve çalışanları özellikle farklı bir yapılanma ile sistemin tekrardan elden geçmesi gerektiğini savunmaktadır. Grafik 5 de görüleceği gibi katılımcılar %32 oranında özellikle kaliteli personel alımından bahsetmektedir. Bu konuyu izleyen ikinci en önemli tavsiye (%24 oranında) yurtlarda öğretmenlerin de olmasıdır. Bu sayede zorlanan öğrencilerin akademik anlamda destek almasının sağlanacağı savunulmaktadır. Yurtların okullardan ayrılması gerektiğini düşünen %18 oranında bir katılımcı vardır. Böylece yurtlarda ayrı müdürlerin olması gerektiğini de aynı paralelde savunmaktadırlar. Ayrıca yurdun içine bekçi kulübesinin yapılmasını ve kendine ait özel güvenlik sisteminin olmasını savunanların oranı ise %15 olup, bir diğer konu ise yurtlarda verilen sağlık hizmetinin kalitesinin artırılması için mevcut durumun iyileştirmesi gerektiğidir.

Grafik 5. Sistem ile İlgili Önerilerin Öncelikleri ve Oranları

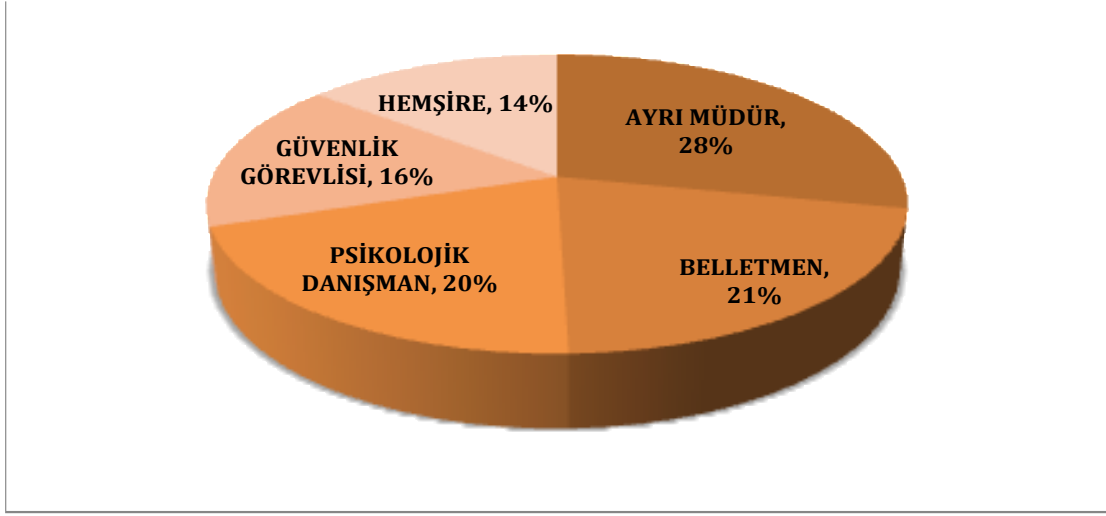
n=45

Bu çalışma sürecince özellikle yurt müdürlerinin üzerinde durdukları bir başka önemli konu da pansiyonlarda öğretmenlerin nöbet tutmamalarıdır. ve ayrı bir hemşire odasının olması istenmektedir.

Katılımcılar profesyonel belletmen alınmasını da tavsiye ederken, devlet tarafından kadrolu, nitelikli kişilerin değişik pozisyonlar için atanması gereğini dile getirmişlerdir. Aşağıda Şekil 3 de detaylı olarak verildiği üzere kaliteli personel, (bekçi, güvenlik görevlisi, hemşire, sağlık görevlisi, belletmen, psikolojik danışman, rehber öğretmen) tarafından yurtlarda hizmet sağlanması gerekliliği aktarılmıştır.

Şekil 3. İhtiyaç Duyulan Personelin Önem Sırasına göre Oranı

n=45

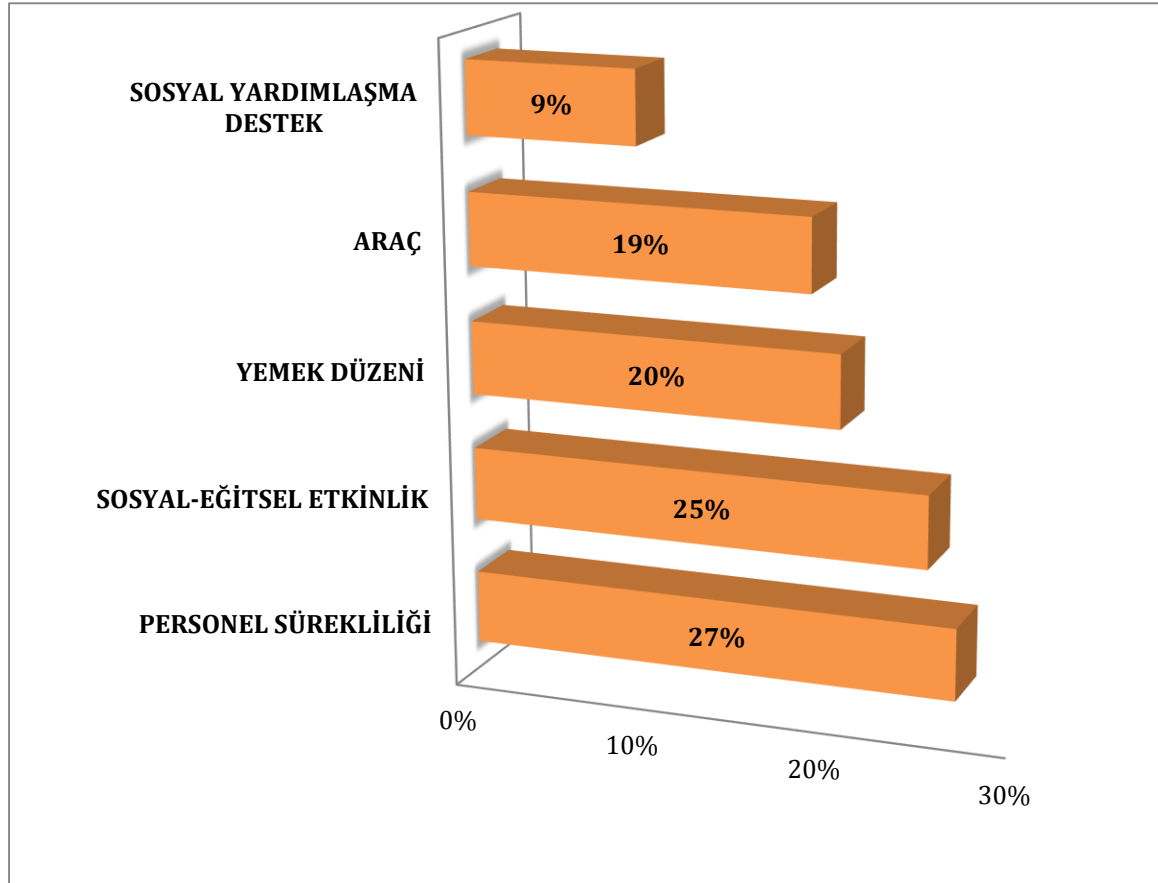
Katılımcılar tarafından üzerinde durulan konular okul ve yurttan ayrı müdür (%28), ayrı belletmen (%21). ve psikolojik danışman (%20) olmasıdır. Bir diğer deyişle katılımcılar %69 oranında, yurtların personel açısından değişimini savunmaktadır. Bu değişimde özellikle ayrı bir müdürün, belletmenin ve psikolojik danışmanın olması istenmektedir. Ayrıca yurtlarda kendine ait güvenliğin (%16) hemşirenin (%14) bulunması istenmektedir. Bu şekilde yurtlarda verilen hizmetin kalifiye personel ile daha farklılaşacağı savunulmaktadır. Bu çalışmaya katılanlar diğer önerilerde de bulunmuşlar ancak bunlar daha az önem taşıdığı için ayrı bir bölümde ele alınmıştır.

İKİNCİL DERECE ÖNERİLER

Katılımcıların yukarıda bahsedilen konuların dışında ikinci derece önemli buldukları ve değiştirilmesini istedikleri konular ise Grafik 6 da detaylı olarak verilmişlerdir. Buna göre en önemli üzerinde durulan konu personel sürekliliğidir. Katılımcılar personel değişikliğinin çok olduğu yurtlarda bu konuda çalışmaların yapılması gerektiğini (%27) savunmaktadırlar. Sosyal ve eğitsel etkinliklere (%25) önem verilmesi.

yemek düzeninin iyileştirilmesi (%20), acil hallerde de kullanılmak üzere araç (%19) istenmekte ve il veya ilçedeki sosyal yardımlaşma kuruluşlarından destek alınması (%9) gereği belirtilmekte..

Grafik 6. İkinci Derecedeki Öneriler ve Oranlar

n=45

Bu öneriler incelendiğinde yurt müdür ve çalışanlarının buldukları ortamları iyi analiz ettikleri ve ihtiyaçlarını net bir şekilde ortaya koydukları tespit edilmiştir. Katılımcıların ihtiyaçları belirlemenin yanı sıra nasıl bu sorunların çözülebileceği konusunda da net fikirleri olduğu açıktır. Bir sonraki bölümde ise yurtlarda yaşanan sosyo-duygusal ortam ve iletişim ile ilgili sorunlar ele alınmıştır.

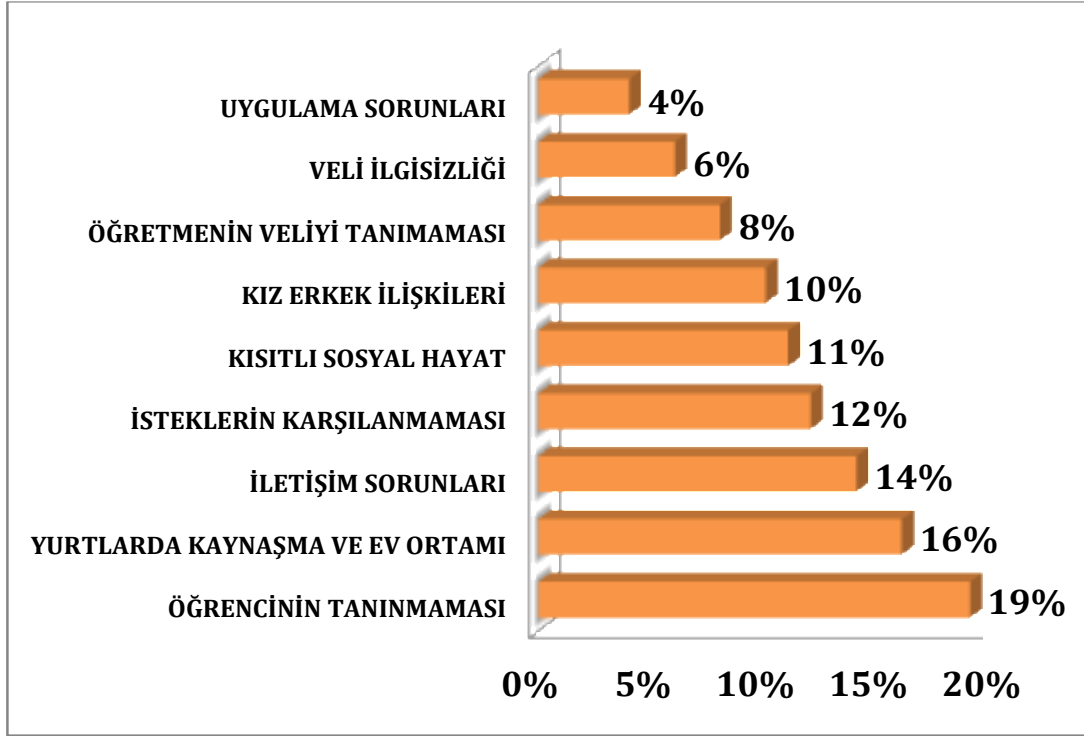
Sosyo-Duygusal Ortam Ve İletişim ile ilgili Sorunlar

Yurt müdürleri ve çalışanları ile birlikte yapılan çalışmada fiziksel koşullar ve sistem ile ilgili konuların dışında sosyo-duygusal ortam ve iletişim ile ilgili sorunlar da irdelenmiştir. Bu çalışmanın doğrultusunda Grafik 7 de görüleceği üzere yurtlarda katılımcıların ortak birleştiği konu % 19 ile öğrencilerin yeterli düzeyde tanınmamış olmasıdır. Bu nedenle tahmin edilenin ötesinde sıkıntılar ile karşı karşıya kalındığı açıktır.

Sosyo-duygusal ortam ve iletişim ile ilgili sorunlar aşağıdaki gibi sıralanmıştır

- 1.Öğretmenin öğrenciyi yeterli tanımaması
- 2.Yurtlarda kaynaşma ve ev ortamı yaratılamaması
- 3 Öğretmen –öğrenci arasında iletişim eksikliği
4. Çocukların isteklerinin tam karşılanamaması
5. Kısıtlı sosyal hayat
6. Kız –erkek ilişkileri (kız-erkek ilişkilerinin çevresel nedenlerle sorunlu olması, kız-erkek ilişkileri ile ilgili yasaklar)
- 7.Velilerle ilişkiler : öğretmenin velileri tanınmaması
- 8.Velilerin ilgisizliği
- 9.Uygulama sorunları (cep telefonu kullanımı gibi konularda)

Grafik 7. Sosyo-Duygusal Ortam ve İletişim ile ilgili Sorunların Oranları

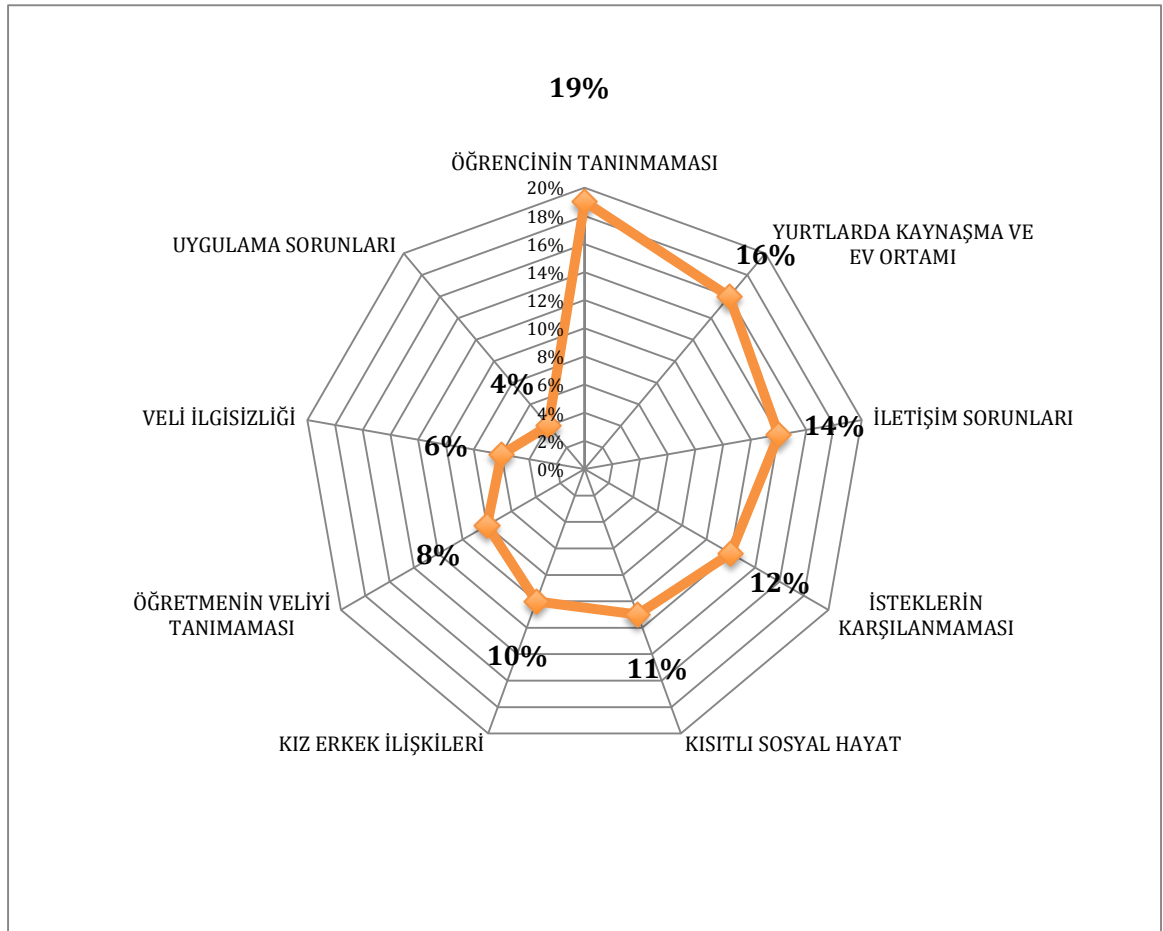

n=45

Tablo daha detaylı olarak incelendiğinde, öğrencinin tanınmamasındaki en önemli nedenin hızlı personel değişimi olduğu ortaya çıkmaktadır. Ayrıca yurtlarda kaynaşmayı mümkün kılacak ev gibi bir ortamın oluşturulmamış olması (%16 oranında) sorununun en önemli sebebinin odaların ve ortak yaşam salonlarının istenildiği gibi düzenlenmemiş olmasıdır. Farklı kültürlerden bir araya gelen gençlerin kendi aralarında ve yurt müdür ve çalışanları ile ciddi bir iletişim problemi yaşadığı katılımcılar tarafından (%14) dile getirilmiştir. Bununla birlikte yurt ortamında ve yurtların bulunduğu çevrede yeterli düzeyde isteklerin doğru şekilde cevaplandırılmadığı %12 oranında tespit edilmiştir. Bu iletişimsizliği körükleyen diğer unsurlar ise kısıtlı sosyal hayat (%11) ve kız erkek ilişkilerindeki (%10) sıkıntılardır. Gençlerin gelişimlerinin bir

parçası olan arkadaşlığın düzgün bir şekilde kurulabilmesi için gerekli ortamın olmamasının dışında bir de yurt müdür ve çalışanlarının veliyi tanımamış olması bu durumun daha da kötüye gitmesine neden olmaktadır. Katılımcılar veliyi tanımamanın iletişimde % 8 oranında sorun çıkardığını söylemektedir. Bunun yanında katılımcılar sosyo-duygusal ortam ve iletişim ile ilgili sorunlarda velilerin ilgisizliğini de %6 oranında belirtmişlerdir. Ayrıca tüm bunları az da olsa etkileyen bir başka boyutun yanlış uygulamaların (% 4) ilişkileri daha zor duruma soktuğudur . Bu durum Şekil 4 de çok daha net olarak gösterilmiştir.

Şekil 4. Sosyo-Duygusal Ortam ve İletişim ile ilgili Sorunların Önem Sıralaması

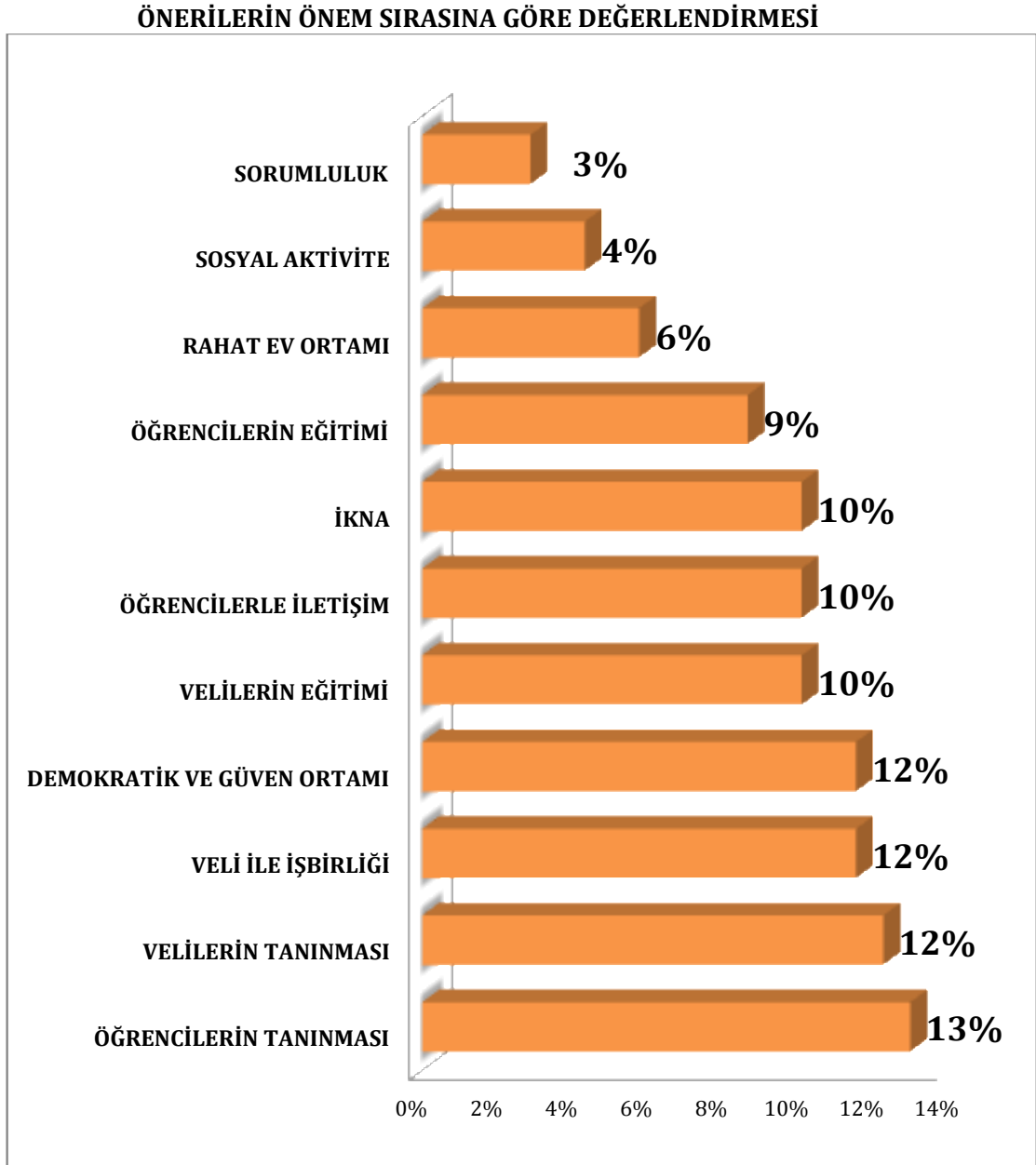

n=45

Sosyo-Duygusal Ortam Ve İletişim İle İlgili Öneriler

Sosyo-duygusal ortam ve iletişim ile ilgili olarak katılımcılar Grafik 8 de belirtildiği gibi önerilerde bulunmuşlardır.

Grafik 8. Sosyo-duygusal ve İletişim ile ilgili Öneriler ve Oranları

n=45

Katılımcılar özellikle daha iyi bir sosyo-duygusal ortamın sağlanabilmesi için (%13 oranında) öğrencilerin iyi tanınmasını önermektedir. Bu şekilde öğrencinin yaşadıkları ile ilgili olarak daha iyi empati kurulacağından daha iyi bir iletişimin gelişeceğini savunmaktadırlar. Ayrıca (%12 oranında) veliyi daha iyi tanıma ve veliyi yurtlara (okula, pansiyona) çekecek (%12) formüllerin üretilmesi gerektiğini savunmaktadırlar. Katılımcılar (%12 oranında) yurtlarda demokratik ve güven ortamının oluşturulması gerektiğini savunmaktadırlar. Ayrıca katılımcılar kız-erkek ilişkileri konusunda velilerin (%1) eğitilmesi gerektiğini düşünmektedir. Katılımcılar için önemli olan bir diğer konu ise öğrencilerle diyalog ve iletişim içinde olunmasıdır. Bu sayede pek çok sorunun doğallık içinde çözülebileceği düşünülmektedir. Öğrencinin yasaklar yerine ikna edilerek yönlendirilmesi gerektiği düşünülmektedir. Tüm bunların yanında katılımcılar zarar verecek konular hakkında öğrencinin eğitilmesi konusunda (%9) hem fikirdir. Bir diğer önemli konu ise öğrencinin yaşadığı ortamı sahiplenebilmesi için öğrencilere rahat bir ortamda sanki ev ortamındaki gibi yaşam koşullarının sağlanmasıdır. Öğrencilerin birbirleriyle ve yurt müdür ve çalışanları ile kaynaşabilmesi için sosyal aktivite fazlalaştırılması (%4) savunulmaktadır. Son olarak katılımcılar öğrencilere daha fazla sorumluluk (%3) verilmesi gerektiğini savunmaktadırlar. Bir diğer başlıkta ise mali sorunlar ile ilgili konu irdelenmiştir.

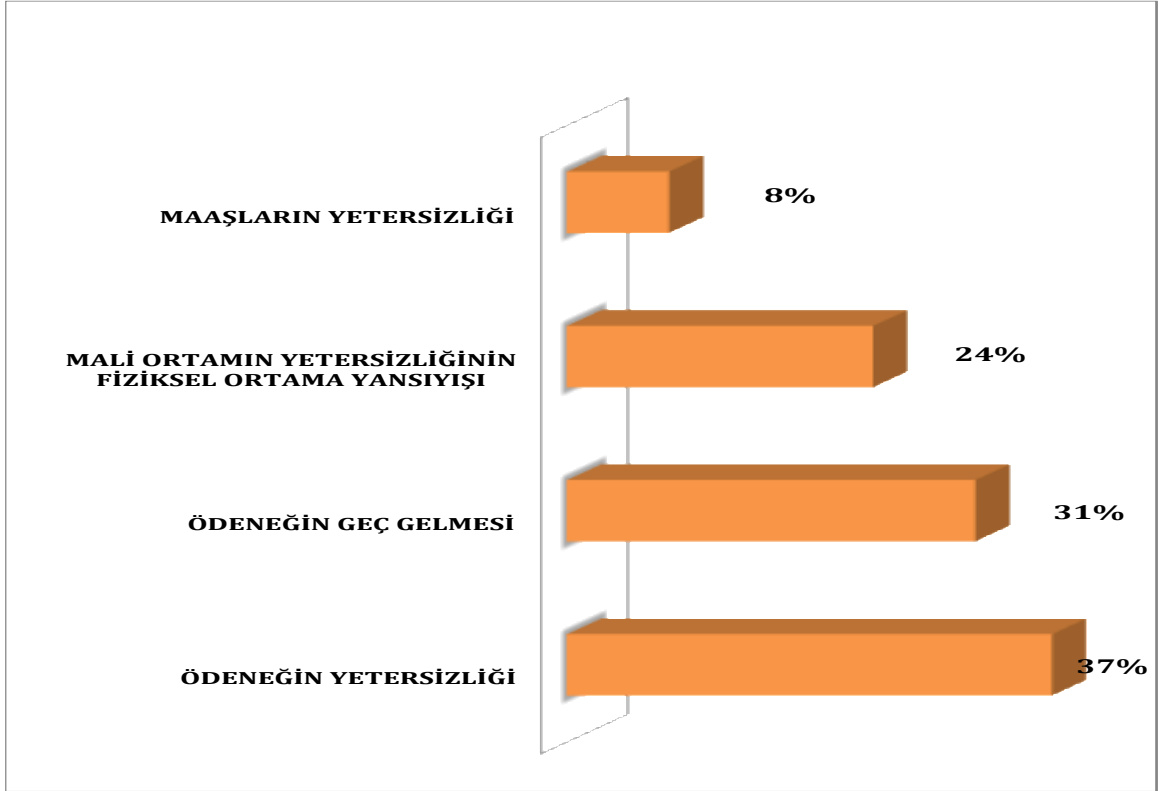
Mali Sorunlar

Mali sorunlar ile ilgili olarak katılımcılar Grafik 9 da verilen konularda konuşmuşlardır.

Grafik 9. Mali Sorunlar ve Oranları

MALİ SORUNLAR

1. Devletin gönderdiği ödeneklerin yetersizliği ve
2. Ödenenin geç gelmesi
3. Ödenenin yetersizliğinin fiziksel ortama etkisi
4. Maaşların yetersizliği

n=45

Bu tabloya göre, yurt müdür ve çalışanları %37 oranında ödenenin yetersizliğinden bahsetmektedir. Ondan sonra ikinci gelen en önemli sorun %31 ile ödenenin gelmesi gereken tarihten geç gelmesidir. Bir başka önemli konu ise %24 ile mali ortamın yetersizliğinin fiziksel ortama yansımasıdır. Katılımcılar mali desteğin yetersizliği dışında, bunun gecikmesinin genel ortamın düzeninin sağlanması konusunda ne denli etkili olduğunu belirtmişlerdir. Ayrıca katılımcıların mali konular ile ilgili

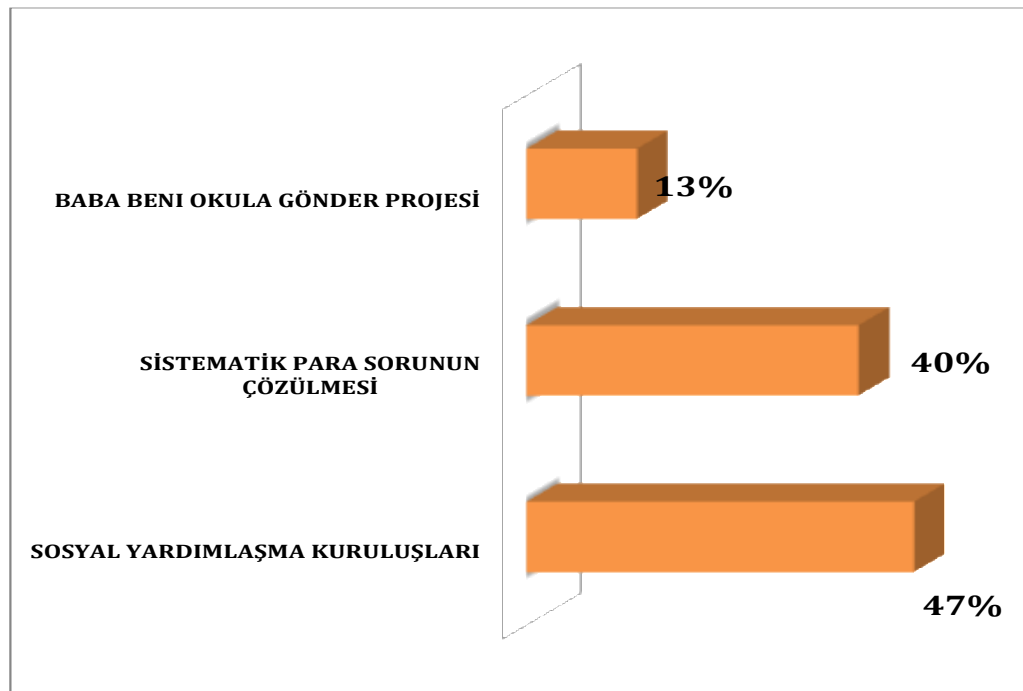

olarak bahsettikleri diğere önemli konu %8 ile maaşların yetersizliğidir. Mali konular ile ilgili olarak katılımcılar, Grafik 10 da görüldüğü üzere, önem sırasına göre en önemli desteği yine %47 ile sosyal yardımlaşma kurumlarından aldıklarını belirtmektedir. Ayrıca katılımcılar sistematik olarak yurtların para sorununun çözülmesi gerektiğini %40 ile savunmaktadır. Bu arada Baba Beni Okula Gönder projesinin mali sorunlarını çözmede %13 oranında etkili olduklarını belirtmişlerdir. Her ne kadar dışarıdan yardımları takdir etseler de bu konuda daha sistematik bir yaklaşıma ihtiyaçları olduğu açıkça katılımcılar tarafından ortaya konmuştur.

Grafik 10. Mali Sorunlarla ilgili Öneriler ve Oranlar

ÖNERİLERİN ÖNEM SIRASINA GÖRE DEĞERLENDİRMESİ

1. Hayırseverler ya da bölgesel sosyal yardımlaşma kuruluşları
2. Sistematik bir şekilde para sorununun çözülmesi
3. “Baba Beni okula gönder” projesinin sürekli desteği

n=45

AMAÇ 1 B- YURT ORTAMI VE DUYGUSAL ZEKA ÖLÇEĞİ DEĞERLENDİRMESİ

Katılımcılara yurt ortamı hakkında fikirlerini almak için “Yurt Ortamı” ölçeği ve liderlik, iletişim, empati gibi boyutları kapsayan “Duygusal Zeka” ölçeği uygulanmıştır. Bu iki testin alt boyutlarına göre katılımcılar hakkında daha detaylı bilgi alınması genel olarak hedeflenmiştir. Test sonrasında kantitatif analiz için B.Ü. UBYO bünyesindeki MIS bölümü işbirliği ile bu veriler bilgisayara girilmiş ve SPSS ile değerlendirilmiştir. Aşağıda detaylı olarak önce “Yurt Ortamı Ölçeği” sonuçları verilmiş, sonra ise Duygusal Zeka Ölçeğinin sonuçları verilmiştir.

Demografik Özellikler

Anketleri 21i kadın 19 u erkek 44 kişi doldurmuştur (4 kişi demografik bilgileri doldurmamış).Yaş aralığı 24 ile 58 arasındadır ve yurtlarda çalışma süreleri de 4 ay ile 9 yıl arasında değişmektedir. Yaş ortalaması 38.2, çalışma süresi ortalaması ise 28.9 aydır (yaklaşık 2 sene 4 ay) . Üniversite mezuniyet yılları da 1979 ile 2012 arasında çeşitlilik göstermektedir (Bakınız Ek 1).

Yurt listesinde belirtilen 33 yurttan 31 inin açık olduğu yani öğrencisi olduğu belirtilmiştir ve bu 31 yurttan sadece 6 yurt da çalışmakta olan kişilerden veri toplanamamıştır (tabii demografik verileri doldurmamayan kişiler arasında bu yurttan olanlar olabilir). Bu yurtlar Tablo 1 de açık olarak verilmiştir.

Tablo 1. Yurtlar ve Buldukları Yerler

İSTANBUL	1- Beylikdüzü Kız yurdu	Vali Muammer Güler Kız Öğrenci Yurdu
KARS	3- Sarıkamış Kız Yurdu	Milliyet Kız Öğrenci Yurdu
SİİRT	10- Kurtalan	Limak Kurtalan Çimento Kız Öğrenci Yurdu
GÜMÜŞHANE	12- Köse	Köse Aydın Doğan Kız Öğrenci Yurdu
DENİZLİ	17-Tavas	Çağdaş Yaşam Abdullah Egemen Kız Öğrenci Yurdu
ERZURUM	29-Merkez	Üçer Kız Öğrenci Yurdu

Yanıtlardan görülen, 15 yurttan birer kişi katılırken, 12 yurttan ikişer kişi katılmıştır.

Anketleri dolduranların yurtlardaki görevlerine göre dağılımları da şöyledir; 7 yurt müdürü, 16 müdür yardımcısı, 11 okul müdürü, 1 hem okul hem yurt müdürü, 5 belleten ve 1 psikolojik danışman (Bakınız Ek 1).

YURT ORTAMI ÖLÇEĞİ SONUÇLARI

Yurt Ortamı Ölçeğinin gerçek ve ideal formları verilerek katılımcıların yurtları şu sırada nasıl algıladıkları ve ideal olarak ne istedikleri hakkında veri toplanmış ve iki olgu arasında benzerlik ve farklılıklar tespit edilmiştir. Yurt Ortamı Ölçeğinin alt boyutları aşağıda detaylı olarak verilmiştir.

. Yurt Ortamı Ölçeğinin Alt Boyutları.

İLİŞKİ BOYUTU:

- 1.Aidiyet; aidiyetin derecesi, ilişkilerin yoğunluğu ve yurttaki arkadaşlık duygusu
- 2.Duygusal destek, yurttaki diğerlerine duyulan ilgi alaka, akademik ve kişisel problemlerine yardımcı olmaya çalışma, açık ve dürüst iletişime verilen önem

KİŞİSEL GELİŞİM VEYA AMAÇ ODAKLILIK BOYUTU

- 3.Bağımsızlık; yurttaki kalanların farklı etkinlikler yapmalarına gösterilen tolerans veya topluma uygun geleneksel davranışlar bekleme
- 4.Geleneksel-sosyal yönelim; geleneksel ,alışılmış karşı cinsle dışarı çıkma, partilere gitme gibi davranışlara yapılan vurgu veya verilen önem
- 5.Rekabet; sosyal ve akademik etkinliklerin ne derece rekabetçi bir çerçeveye oturtulduğu
- 6.Akademik başarı; akademik başarıların ve kaygıların öne çıkması
- 7.Entellektüellik ; kültürel, artistik, ve diğer bilgince entelektüel etkinliklerin sadece akademik başarılarından ayrıştırılarak vurgulanması

SİSTEM KORUMA /BAKIM VE DEĞİŞİM BOYUTU

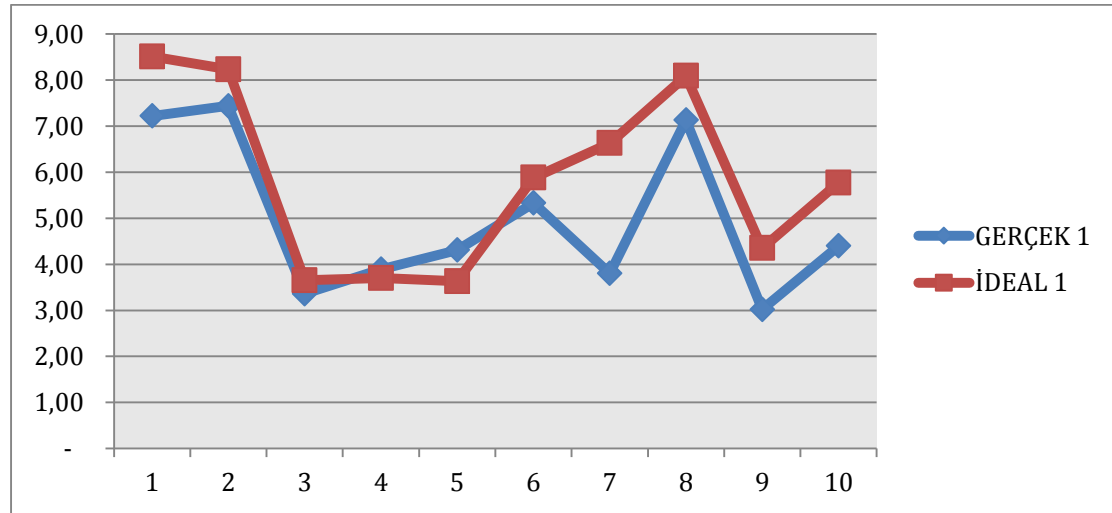
- 8.Düzen ve organizasyon; yurttta var olan kuralcı yapı ve organizasyonun derecesi
- 9.Öğrenci etkisi; öğrencilerin ne derece yurttta kontrollerinin olduğu, kuralları yapmakta, uygulanmasında, paranın ,kaynakların nasıl harcanacağına karar vermekte, çalışanların seçiminde, oda arkadaşlarının seçiminde vs.
- 10. Yaratıcılık; yeni ve değişik etkinliklerin sayısı, davranışların doğallığı kendiliğinden gelişiverebilme

Bu boyutlara göre tek tek yurt müdür ve çalışanlarının kendi yaşadıkları ortamı nasıl algıladıkları ile ideal olarak düşündükleri yurt ortamı arasındaki farklılıklar üzerinde durulmuştur. Aşağıda her alt başlığın detaylı olarak açıklaması sunulmaktadır. Bu testin SPSS sonuçları Ek 2 gerçek algı ve Ek 3 de idealde ne düşledikleri olarak detayı ile verilmiştir.

Genel olarak katılımcıların Gerçek algıları ve İdeallerinde istedikleri arasındaki farklılıkları Şekil 5 net olarak ortaya koymuştur. Buna göre bazı alt başlıklarda ciddi farklılıklar gözlemlenmiştir. Aidiyet konusunda ideal ile gerçek arasında %15 lik bir farklılık varken duygusal destek konusunda bu oran %5 ler civarındadır. Ayrıca bağımsızlık konusunda hem gerçek hem de ideal oldukça düşüktür. Kısacası bağımsızlık hem istenmemekte hem de şimdiki halde de aynen istendiği seviyede algılanmaktadır yani ideal ile üst üste düşmektedir. Dördüncü alt başlık olan geleneksel-sosyal yönelim konusunda gerçek ile ideal üst üste gelmektedir. Diğer bir alt başlık olan rekabet konusunda katılımcılar rekabetin olmasını istemese de bu oran gerçekte % 5 oranında daha yüksek çıkmıştır. Ayrıca akademik başarı idealde çok önemli olarak belirlense de gerçek oranlar onun çok altında değildir. Bu çalışmada en dikkat çeken konu ise entelektüel beklentinin neredeyse en yüksek ideallerden biri olsa da gerçekte bunun %50 daha altında olduğu tespit

edilmiş olmasıdır. Ayrıca 8. alt başlık olan düzen ve organizasyon konusunda beklenti 8 seviyesindeyken gerçek olarak algılanan 7 oranındadır. Ayrıca öğrencilerin yurt yönetimi üzerinde etkisinin oldukça düşük olduğu algılanmaktadır ve bunun ideal olarak %10 daha fazla olması istenmektedir. Bu oran 10. alt başlık olan yaratıcılık alanında %18 ler civarındadır. Yani daha fazla yaratıcılık beklenmektedir. Aşağıda bu başlıklar tek tek irdelenmiştir.

Şekil 5. Alt Başlıklarda Gerçek ve İdeal Arasındaki Farklılıklar

n=45

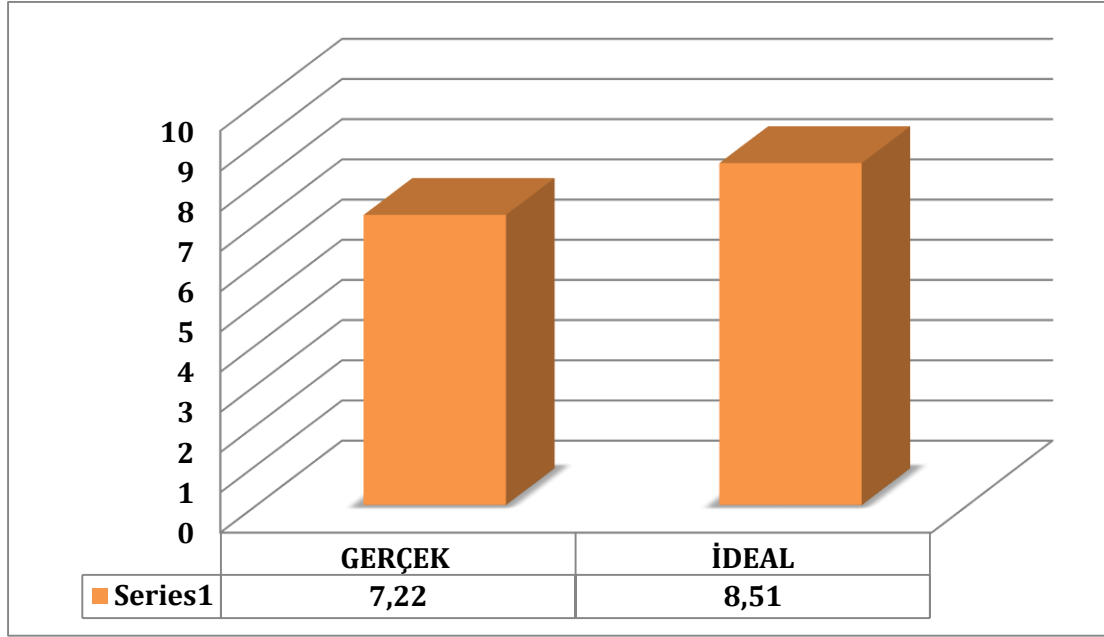
Yurt Ortamı Ölçeğinin Alt Boyutlarının Değerlendirmesi

Daha öncede belirtildiği üzere yurt ortamı ölçeği 10 adet alt ölçekten oluşmaktadır. Bu 10 alt ölçek ile katılımcıların gerçekte yaşadıkları ile ideallerindeki kavramların mukayesesi yapılmaktadır. Aşağıda 10 alt başlığın detaylı çalışması verilmiştir. Her katılımcının bu 10 ayrı alt başlık için ayrı ayrı değerlendirmesi Ek4 de verilmiştir.

1. Aidiyet

Yurt ortamı ölçeğinin ilki olarak yurt ortamındaki “aidiyet” konusunda bilgi alınmak istenmiştir. Yapılan araştırmada Grafik 11 de görüleceği üzere gerçek ile idealleri arasındaki farklılık bulunmuştur.

Grafik 11. Aidiyet ile ilgili Gerçek ve İdeal Arasındaki Farklılık

n=45

$\chi^2 = 61,845$ (df 42) , $p < .025$

Anlamli farklılık bulunmuştur

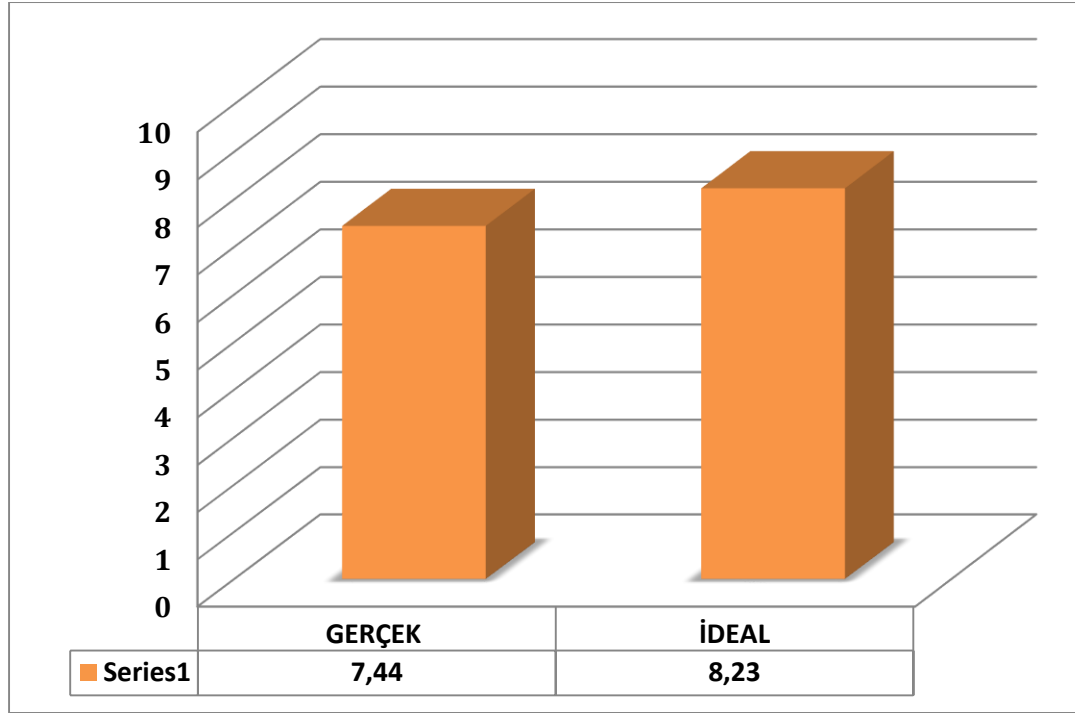
GO= 7,22, IO= 8,51

Bu farklılık istatistiksel olarak anlamlıdır. Ancak tabloda da görüleceği üzere yurt müdürleri yurtlarda aidiyet duygusunun hali hazırda da yüksek olduğunu algılamaktadırlar ama idealde biraz daha yüksek olmasını arzu etmektedirler (%17) . Bu da katılımcıların aslında aidiyet ile ilgili olarak belli bir oranda mutlu olduklarını göstermektedir.

2. Duygusal Destek

Yurt ortamı ölçeğinin ikinci alt başlığı yurt ortamındaki “duygusal destek” dir. Yapılan araştırmada Grafik 12 de görüleceği üzere gerçek ile idealleri arasında anlamlı farklılık bulunmuştur.

Grafik 12. Duygusal Destek ile ilgili Gerçek ve İdeal Arasındaki Farklılık

n=45

$\chi^2=125,914a$ (df64) $p<,000$

Anlamlı farklılık bulunmuştur

GO= 7,44, IO= 8,23

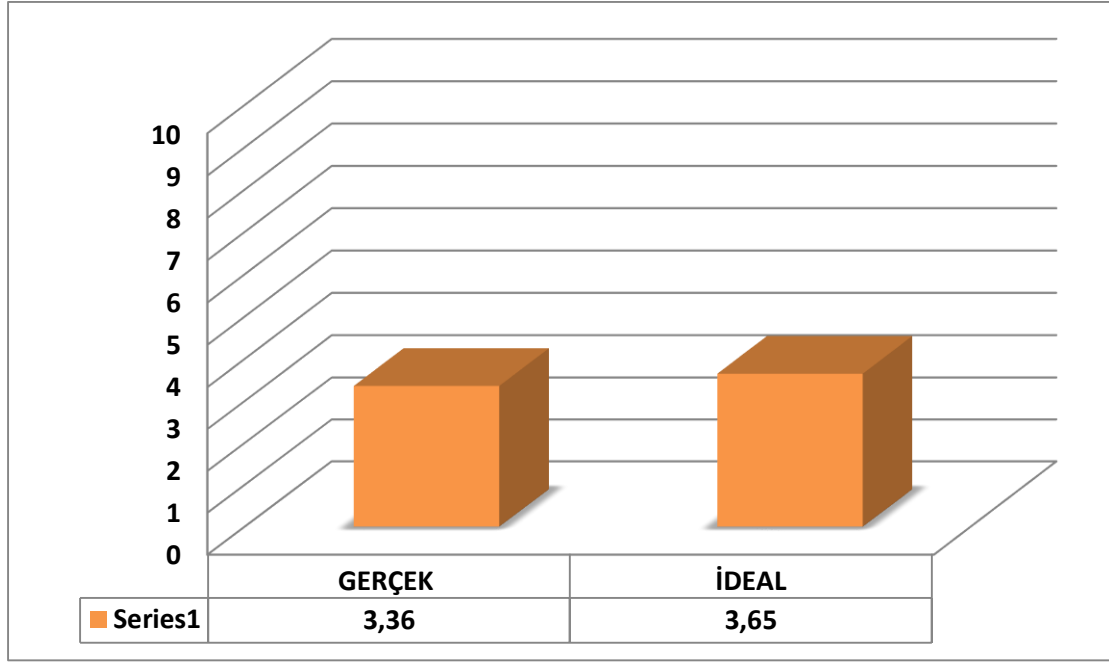
Ancak yurt ortamında deneyimlenen gerçek “duygusal destek” tecrübesinin ideal olandan farkı sadece %11 dir. Bu da katılımcıların aslında yurt ortamında ideallerindekine yakın olan duygusal destek olgusu algıladıkları ve duygusal desteğin oluşturulduğunu düşündüklerini göstermektedir. Her ne kadar zor şartlar altında çalışılsa da yurt ortamlarında bulunan kültürün de etkisiyle desteğin ideal seviyeye çok yakın olduğu bir gerçektir.

3. Bağımsızlık

Yurt ortamı ölçeğinin üçüncü alt başlığı yurt ortamındaki “bağımsızlık” konusunda Grafik 13. de görüleceği üzere gerçek ile idealleri arasındaki farklılık bulunmamıştır.

Grafik 13. Bağımsızlık ile ilgili Gerçek ve İdeal Arasındaki Farklılık

n=45

$\chi^2=65,179$ (df49) , $p<0,01$

Anlamlı farklılık bulunmamıştır

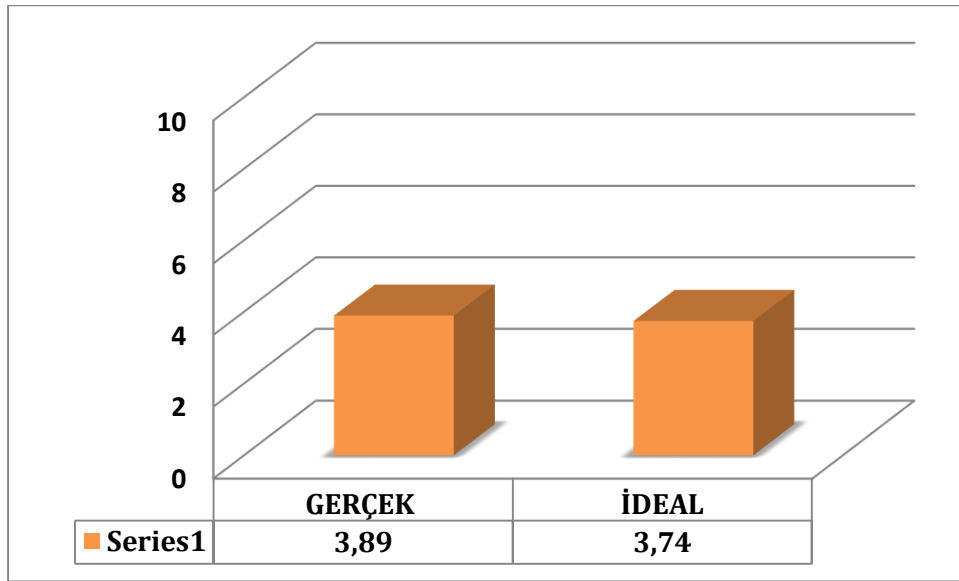
(GM=3.36, İM=3.65)

Bu Grafikten de anlaşılacağı üzere, yurt ortamı ölçeğinin üçüncü alt başlıklarından biri olan “Bağımsızlık” konusunda yurt müdürleri ve çalışanlarının belirttiği “Gerçek” ile “İdeal” seviyesi düşüktür ve birbirleri ile uyumludur. Burada iki önemli konudan biri sadece “Gerçek” ile “İdealin” arasındaki farklılığın olmaması değil aynı zamanda yurt müdür ve çalışanlarının bağımsız bir ortam istemedikleri de bu çalışmada anlaşılmaktadır.

4. Geleneksel-sosyal yönelim

Yurt ortamı ölçeğinin dördüncü alt başlık olan yurt ortamındaki “geleneksel-sosyal yönelim” konusunda. Grafik 14. de görüleceği üzere gerçek ile idealleri arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır .

Grafik 14. Geleneksel-Sosyal Yönelim ile ilgili Gerçek ve İdeal Arasındaki Farklılık

n=45

$X^2 = 45,683$ (df48) $p < ,568$

Anlamlı farklılık bulunmamıştır

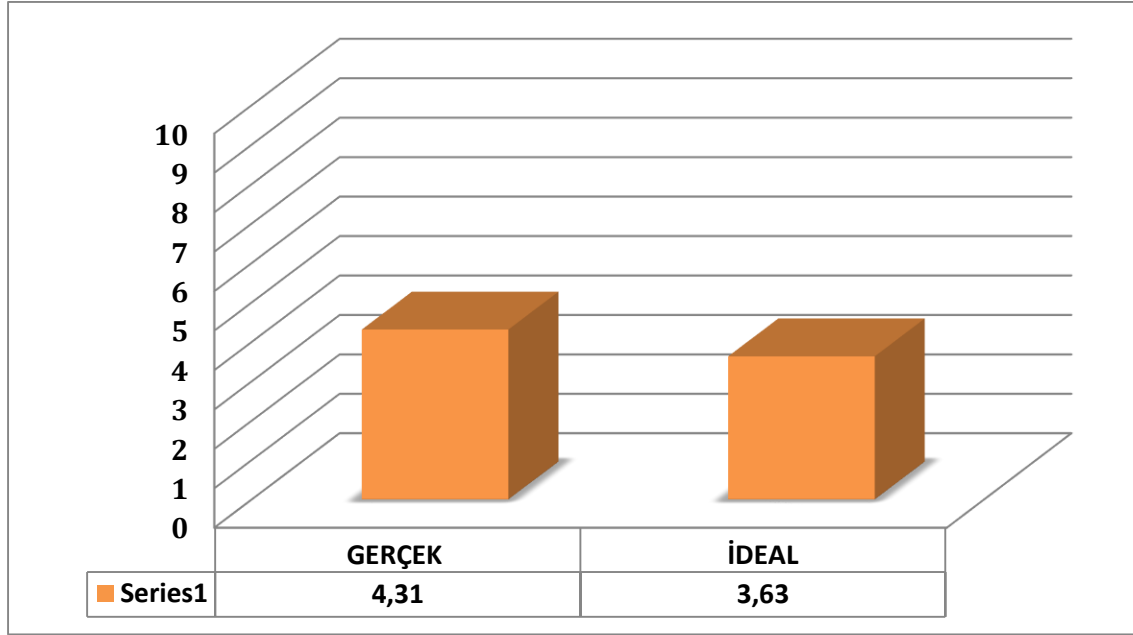
(GO=3,89, IO=3,70)

Ayrıca yurt ortamında deneyimlenen gerçek “Geleneksel-Sosyal Yönelim” tecrübesi ideal olandan beklenenin tersine fazladır. Ancak bu fark çok ufaktır. Daha çok kız erkek arkadaşlığı gibi konuları içeren bu boyut yurt çalışanlarının yurtda yaşayan kızların bu konularda aktif olmalarını pek de istemediklerini göstermektedir.

5. Rekabet

Yurt ortamı ölçeğinin beşinci alt başlığı olan yurt ortamındaki “rekabet ” konusunda Grafik 15 de görüleceği üzere katılımcıların gerçek algıları ile idealleri arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır.

Grafik 15. Rekabet ile ilgili Gerçek ve İdeal Arasındaki Farklılık

n=45

$\chi^2 = 51,794$ (df42) $p < ,143$

Anlamlı farklılık bulunmamıştır

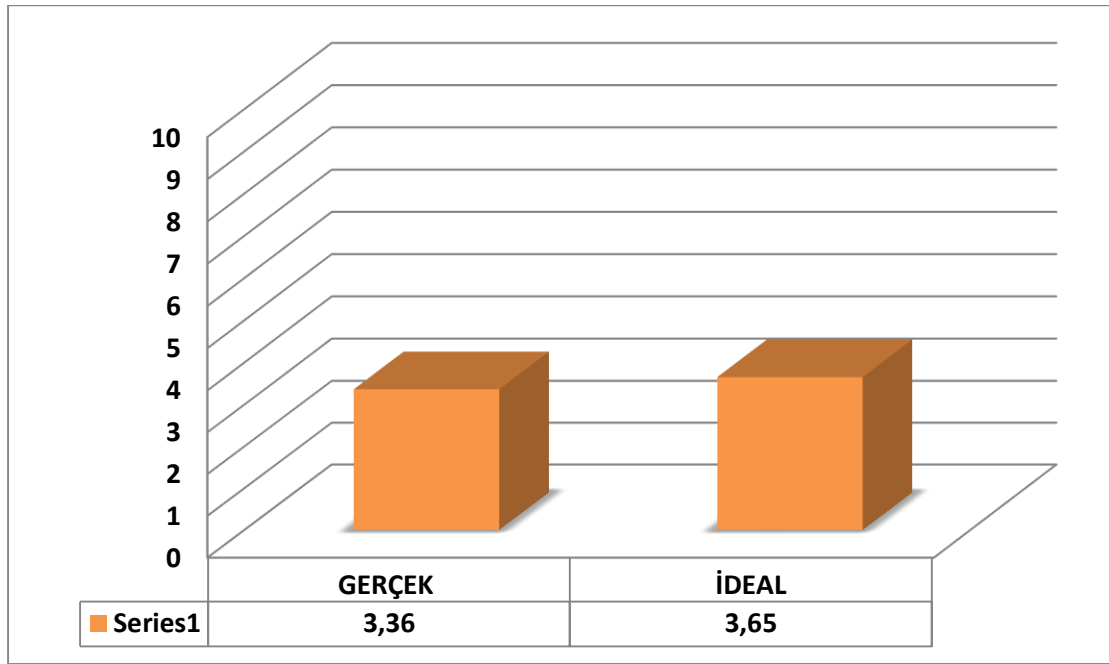
GO=4,31, IO=3,63

Ancak anlamlı olmasa da görünen fark idealin var olan rekabetin de daha az olması yönündedir. Burada iki önemli konudan biri sadece “Gerçek” ile “İdealin” arasındaki farklılığın olmaması değil aynı zamanda yurt müdür ve çalışanlarının rekabet içeren bir ortam istemedikleri de bu çalışmadan anlaşılmaktadır.

6. Akademik başarı

Yurt ortamı ölçeğinin altıncı alt başlığı olan yurt ortamındaki “akademik başarı ” konusunda katılımcılardan bilgi alınmak istenmiştir. Yapılan araştırmada Grafik 16 da verildiği üzere anlamlı bir farklılık bulunmamıştır.

Grafik 16. Akademik başarı ile ilgili Gerçek ve İdeal Arasındaki Farklılık

n=45

$\chi^2 = 38,652a$ (df40) $p < ,531$

Anlamlı farklılık bulunmamıştır

GO= 3,36, IO=3,65

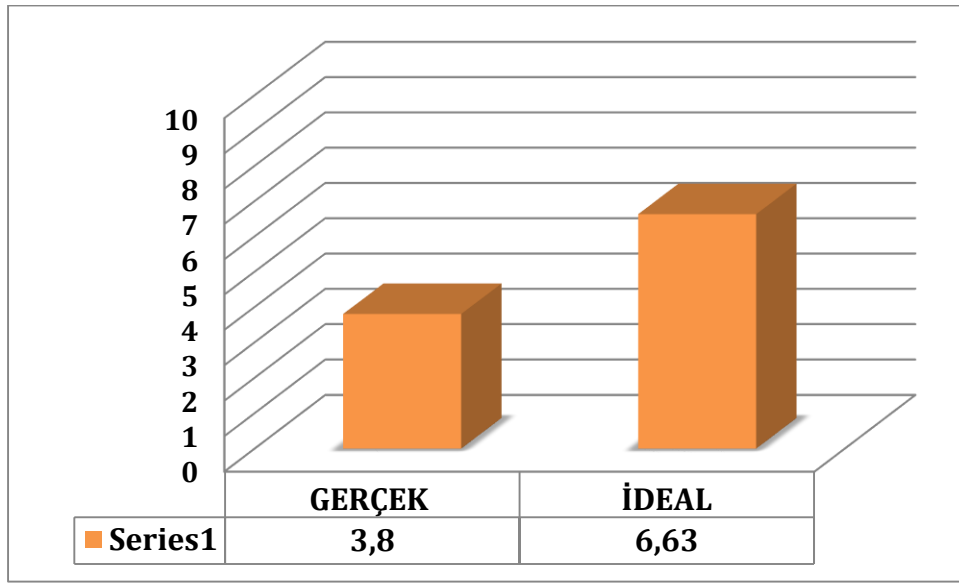
“Akademik başarı” konusunda yurt müdürleri ve çalışanlarının “Gerçek” ile “İdeal” arasındaki belirledikleri farklılık anlamsızdır. Bu da katılımcıların aslında yurt ortamında buldukları ortamda ideallerindeki gibi bir akademik başarının olduğunu göstermektedir. Burada önemli konulardan biri “Gerçek” ile “İdealin” arasındaki farklılığın olmaması iken diğeri de aslında yurt müdür ve çalışanlarının yurtda kalan kız

öğrencilerin akademik başarısı ile pek ilgilenmedikleri ya da onlar için çok da önemli olmadığıdır.

7. Entelektüellik

Yurt ortamı ölçeğinin yedinci alt başlığı “entelektüellik” konusunda katılımcıların (bakınız Grafik 17) gerçek ile idealleri arasındaki farklılık görülmüştür.

Grafik 17. Entelektüellik ile ilgili Gerçek ve İdeal Arasındaki Farklılık

n=45

$\chi^2 = 38,652a$ (df40) $p < ,000$

Anlamlı farklılık bulunmuştur

GO= 3,80, IO=6,63

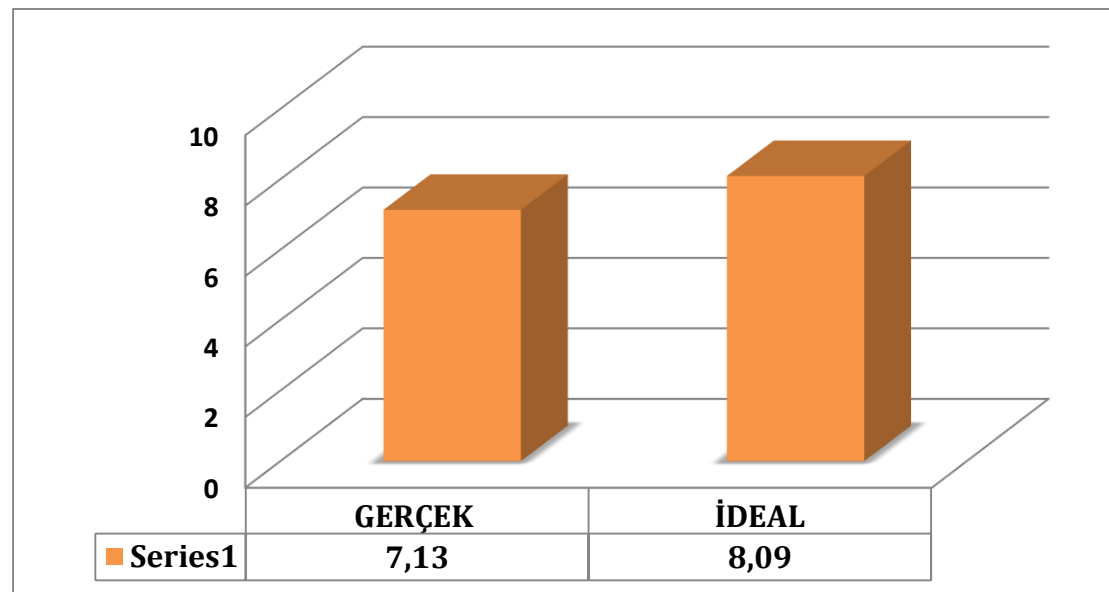
Bu tablodan da görüleceği üzere, yurt ortamı ölçeğinin yedinci alt başlıklarından biri olan “entelektüellik” konusunda yurt müdürleri ve çalışanlarının “Gerçek” ile “İdeal” arasındaki belirledikleri farklılık anlamlıdır. Ayrıca yurt ortamında deneyimlenen gerçek “entelektüellik” tecrübesi ideal olandan oldukça düşüktür. Bu da katılımcıların aslında yurt ortamında, ideallerinin çok altında bir entelektüel ortamın olduğunu farkında olduğunu göstermektedir. Yurt müdür ve çalışanlarının entelektüel düzey ile ilgilendiklerini ve önemsediklerini göstermektedir.

Aslında bu durum nitel çalışmada da dile getirilmiş ve yaşam ortamlarındaki alt yapının değiştirilerek yurtda yaşayan kızların gelişimlerine daha çok katkı sağlayıcı olanakların var olmasına çalışılması gereğini sık sık dile getirmişleridir.

8. Düzen ve organizasyon

Yurt ortamı ölçeğinin sekizinci alt başlığı; yurt ortamındaki “düzen ve organizasyon” konusunda (Bakınız Grafik 18) yurt müdürleri ve çalışanlarının “Gerçek” ile “İdeal” olarak belirttikleri arasındaki farklılık anlamlıdır.

Grafik 18. Düzen ve Organizasyon ile ilgili Gerçek ve İdeal Arasındaki Farklılık

n=45

$\chi^2 = 65,038a$ (df 36) $p < ,002$

Anlamlı farklılık bulunmuştur

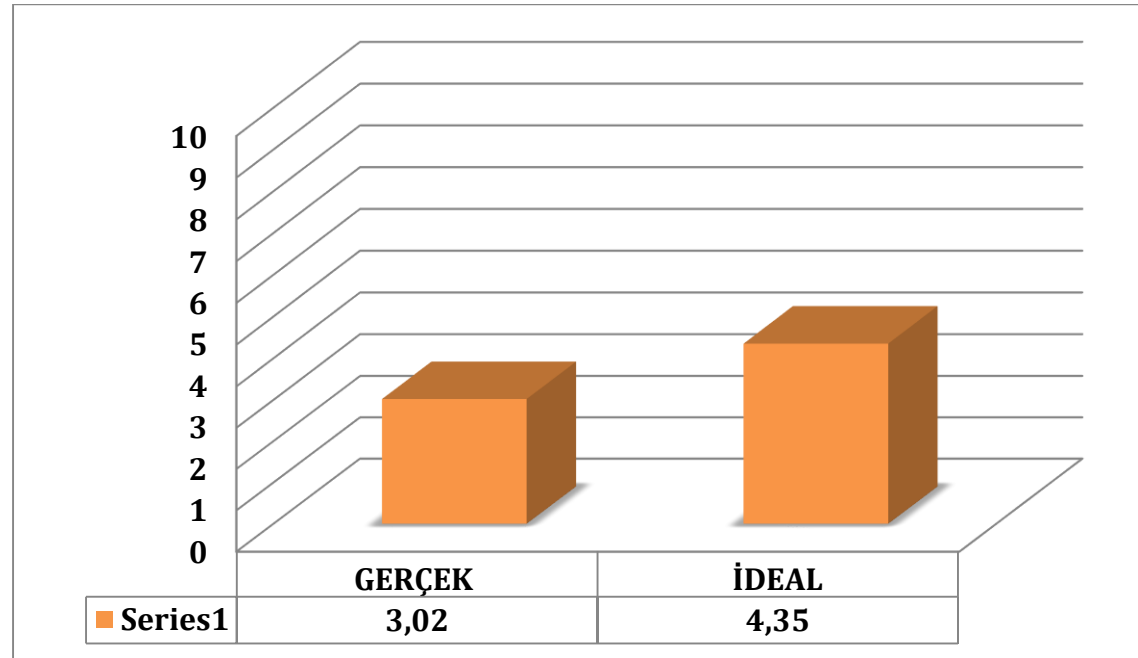
GO= 7,13, IO= 8,09

Ve zaten oldukça yüksek seviyede olduğu belirtilen düzen ve organizasyonun ideal olarak daha da fazla olması beklenmektedir.

9. Öğrenci etkisi

Yurt ortamı ölçeğinin dokuzuncu alt başlığı olan yurt ortamındaki “öğrenci etkisi” konusunda katılımcılardan bilgi alınmak istenmiştir. Yapılan araştırmada Grafik 19 da görüleceği üzere gerçek ile ideallerin puanları ve farklılık bilgileri verilmiştir.

Grafik 19. Öğrenci Etkisi ile ilgili Gerçek ve İdeal Arasındaki Farklılık

n=45

$X^2 = 47,789a$ (df40) $p < ,186$

Anlamlı farklılık bulunmamıştır

GO= 3,02, IO= 4,35

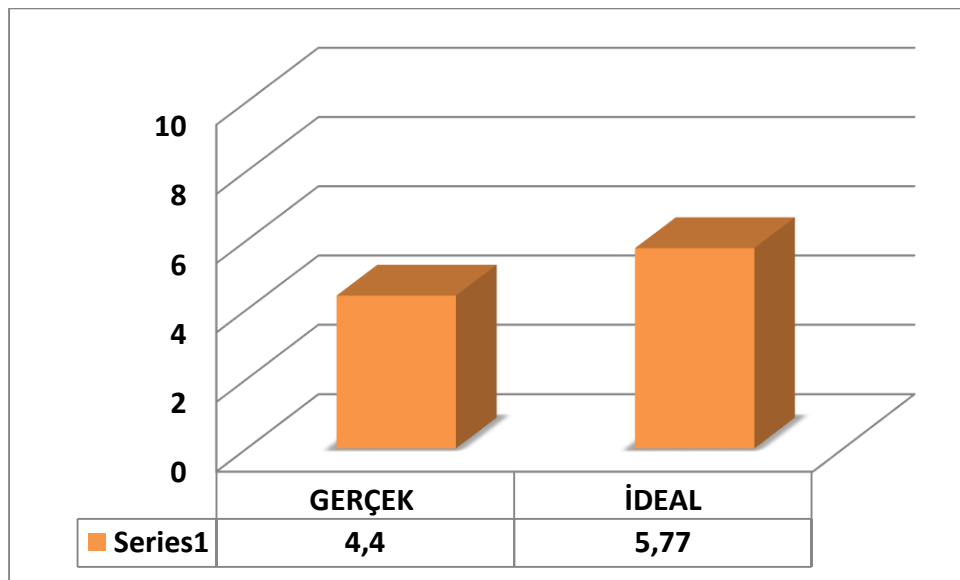
Tablodan anlaşıldığı üzere, “öğrenci etkisi” oldukça düşük algılanmakta ve ideal olarak biraz daha yüksek olması isteniyor olsa da bu farklılık istatistiki anlamlılığa erişmemektedir. Öğrencilerin kendi yaşam ortamlarının nasıl işlediğinde az etkileri olması katılımcı ve demokratik süreçler açısından olumsuzdur. Kısacası eğer gençlerimize sorumluluk ve

katılımcı demokrasi becerileri öğretecek isek bu yurt yaşamları ile ilgili alanda da hayata geçmelidir.

10.Yaratıcılık

Yurt ortamı ölçeğinin son alt başlığı “yaratıcılık” konusunda katılımcıların, Grafik 20 de görüleceği üzere gerçek ile ideallerinin puanları ve arasındaki farklılık verilmiştir.

Grafik 20. Yaratıcılık ile ilgili Gerçek ve İdeal Arasındaki Farklılık

N=45

$\chi^2=41,344a$ (df30) $p<,081$

Anlamlı farklılık bulunmamıştır

GO= 4,40, IO= 5,77

“Gerçek” ile “İdeal” arasındaki belirledikleri farklılık anlamsızdır. Gerçekte algılanan yaratıcılık olgusu idealde istenenden daha düşüktür ama bu farklılık istatistiksel anlamlılık kazanmamıştır. Aslında her katılımcının gerçek ve ideal olarak belirttiği tek tek incelenecek olursa (bakınız Ek.4.) bazı katılımcıların hem düşük yaratıcılık algılayıp hem de bunu ideallerine uygun görürken bazılarında büyük farklılıkların var

olduğu göze çarpmaktadır, yani bu neticelerin bazıları tüm grup için daha aynılık gösterirken bazıları için grup içi farklılıklar çok belirgindir Bu nedenle Ek 4 de tek tek her kişinin neticelerini gösteren Şemaları incelemekte yarar vardır.

DUYGUSAL ZEKA ÖLÇEĞİ SONUÇLARI

Duygusal zeka sadece duyguların akıllıca kullanımı değildir. Duygularımızı kontrol ederken aslında beynimizin daha verimli ve bütünsel kullanılması demektir. Duygularımızı bilerek kullanmak kişilerin davranış ve tutumlarını yönlendirmede önemli rol oynamakla kalmaz aynı zamanda bulunduğu ortama olumlu etkide bulunduğu için çevresini etkileyen bir liderlik sergiler. Davranışlarımızı yönlendirmek liderlik ve yaratıcılık anlamında da olumlu sonuçların oluşmasına neden olur.

Bugünkü eğitim sistemi ne kadar akademik olarak öğrencileri bir yere doğru yetiştirmeye çalışsa da asıl hayatta başarılı olabilecekleri beceriler arasında temel öğeleri geri plana itmektedir. Bu nedenle de gençler sonuç odaklı olup süreçte büyük sıkıntılar çekmekte ve beklenin çok altında başarılı olabilmektedir. Aslında okul ortamı barış ortamını sağlayacak bu becerileri müfredata koymayı özellikle sağ beyni daha da etkin kılarak sağlayabilir. Bunun için detaylı ve kaliteli bir çalışma ile aşağıda alt başlıkları olan alanlarda özellikle sanat, müzik ve belli spor ve performans sanatları ile bu özellikleri öğrencilere içselleştirebilecek konuma getirebilirler.

Duygusal zeka boyutları kısaca aşağıdaki gibi açıklanabilmektedir (Goleman, 1996);

* Kendi Duygularının Farkında Olma: Kişinin kendi duygularını, ruh halini ve neden bu durumda olduğunu anlayabilme becerisini ifade etmektedir. Bu boyut aynı zamanda kişinin kendi duygularının başkaları üzerindeki etkilerinin de farkında olmasını belirtmektedir. Kendi duygularının farkında olan kişilerin özellikle duygusal farkındalıkları, kendini değerlendirme özellikleri ve özgüvenleri artmaktadır.

* Kendi Duygularını Yönetme: Kişinin kendi duygularını ve tepkilerini kontrol altında tutabilme, olası kötü durumlar karşısında sakin kalabilme, ve başkalarının duygularından etkilenmeme becerisini ifade etmektedir. Bugün en önemli konulardan biri olarak ortaya çıkan kişilerin kendini kontrol etmeleri, güvenilir olmaları, ve vicdanlı olmalarıdır. Bunun yanı sıra bu tür kişilerin yeniliklere açık olduğu çok açıktır. Yaratıcılık gibi konuların desteklenebilmesi için bu alanda gençlerin ciddi bir eğitim almaları çocukluk döneminden itibaren korunmalıdır. Korunmalıdır çünkü bugün yaratıcılıklarının en yüksek olduğu dönem olan okul öncesi dönemdeki çocukların okul hayatına girdikten 3 yıl sonra bu özelliklerini kayb ettikleri açık olarak ortaya çıkmıştır. Bu nedenle gençlere bu eğitimi vermekt en çok içlerindeki yaratıcılık yönlerinin korunması gerekmektedir. Bunun için de yanlış yapmaktan çekinilmeyen, yanlışlardan öğrenilecek bir ortam oluşturmalıdır. Halbuki eğitim sistemi yanlışları cezalandırmakta hatta sistem dışı bırakmaktadır. Bu tür gençler başarısızlıkla suçlanmaktadır.

* Kendini Motive Etme: Kişinin tüm engellere, başarısızlıklara karşın başarıya odaklanabilme ve hedefine ulaşmak üzere değişimi kabullenebilme becerisini ifade etmektedir. Bugün pek çok gencin motivasyon eksikliğinden çok ciddi sıkıntıda olduğu bilinmektedir. Başarı dürtüsünün içerden gelecek şekilde arttırılması için öğrencilerin başkaları ile değil de kendileri ile rekabet etmeleri öğretilmeli ve

kendisinin en iyisi olmaya yönlendirilmelidir. Bunun için onlara bireysel hedefler koyarak onları takip etmek ve güçlendirmek gerekmektedir. Ayrıca buldukları kurumlara ve bu hedeflere bağlılıklarını arttırmak gerekmektedir. Bu şekilde yönlendirilmiş gençlerim vicdanlı olmaları için etik değerlerin öğretilmesi ve içselleştirilmesi gerekmektedir. Bu sayede iyimserlik becerileri gelişen gençler çok daha fazla sorumluluk alabilmekte ve girişimcilik becerileri artmaktadır.

Duygusal Zekanın alt bileşeni olan içsel zekanın yukarıda bahsedilen özelliklerinden başka diğer bir alt başlığı olan Kişilerarası Zekanın da artırılması, çatışmaları çözmek yerine dönüştürerek baş etmek hem bireylere hem de toplumlara daha fazla katkı sağlar. Bu nedenle aşağıda kişilerarası zekayı oluşturan alt bileşenler irdelenmiştir. Bu iki alt bileşen empati ve sosyal becerilerdir.

* Empati: Kişinin karşısındaki bireylerin duygu ve düşüncelerini sözlü veya sözsüz iletişimle anlayabilme, ihtiyacı olan kişilere duygusal anlamda destek olabilme ve başkalarının duyguları ve davranışları arasındaki bağlantıyı kurabilme becerisidir. Bu nedenle sadece empati oluşturabilmek için başkalarını anlamak yetmez aynı zamanda başkalarını geliştirmek ve hizmete yönelik olmak gerekir. Bu nedenle okullarda uygulanan sosyal sorumluluk projeleri bu anlamda gerçekten çok önemlidir ve gençlerin olayları farklı görmesine neden olmaktadır.

* Sosyal Beceriler: Kişinin başkalarının desteğine ihtiyaç duymadan kendi problemleriyle baş edebilme, kendi duygularının işbirliği kurmasına engel olmasını engelleyebilme, ve gerekli davranışlarla çatışmayı yönetebilme becerisine sahip olmasını ifade etmektedir. Bu nedenle gençlerin önce doğru iletişim becerilerine sahip olmaları gerekmektedir. Doğru iletişim becerilerini kullanan gençler, buldukları

ortamda fiziksel, duygusal ve entelektüel anlamda etki yaratabilir hale gelebilirler. Bu şekilde ilişkilerini yeniden düzenleyebilecek konuma geldiklerinden çatışma çözme becerileri gelişmiş olur. Ayrıca farklı şekillerde işbirliği becerilerinin geliştirilmesi sağlanır. İşbirliği, açıklık, bilgi değişimi ve her iki taraf için de kabul edilebilir çözüm geliştirmeye yönelik farklılıkların paylaşılmasını içeren bir stratejidir. Problem çözmeyle ilişkilidir. Başkasını tanıma becerisi artan gençlerin ekip çalışmasında yer almaları daha fazla artmaktadır. Bu becerilerin de uzun vadede onların liderlik becerilerini geliştirdiğini ortaya koymaktadır. Bu şekilde gençlerin uzun süreli iyi ilişkiler kurabildikleri ve buldukları ortamda uzlaşma gücünü ortaya çıkardıkları gözlemlenmiştir.

Kısacası duygusal zeka, duyguların zekice kullanılması, dünyada yaşamayı başarma becerisidir ve başarıyı da beraberinde getirmektedir. Çatışmanın yönetimi ise genellikle bireylerin, karşısındakinin bakış açısıyla olayları irdeleyebilmelerini öğrenmelerine yardımcı olmaktadır. Diğerlerinin bakış açısını anlayabilme duygusal zekanın boyutlarından biri olan empatidir. Bu nedenle çatışma yönetimi becerilerinin öğrenilmesi aynı zamanda duygusal zekayı da güçlendirmektedir. BarOn (1997) çatışma yönetiminin, bireysel farkındalık, kendine güven, oto kontrol, empati ve örgütsel farkındalık gibi duygusal zekayla ilişkili yetkinliklere dayandığını ifade etmiştir. Bu doğrultuda uygulanan Duygusal Zeka ölçeğinin sonuçları detaylı bir şekilde Tablo 3 de verilmiştir.

Tablo 3. Duygusal Zeka Testi Oranları

İÇSEL ZEKA	62.67
I. FARKINDALIK	59.67
<i>Emotional Awareness (Duygusal Farkındalık)</i>	63.00
<i>Accurate Self-Assessment (Kendini Değerlendirme)</i>	59.00
<i>Self-Confidence (Özgüven)</i>	57.00
II. KENDİNİ İDARE ETME	66.60
<i>Self Control(Kendini Kontrol)</i>	67.00
<i>Trustworthiness (Güvenirlilik)</i>	69.00
<i>Conscientiousness (Vicdanlı Olma)</i>	73.00
<i>Innovation (Yeniliklere Açık Olma)</i>	63.00
<i>Adaptability (Uyum Yeteneği)</i>	61.00
III. MOTİVASYON	61.75
<i>Achievement Drive (Başarı Dürtüsü)</i>	64.00
<i>Commitment (Bağlılık)</i>	71.00
<i>Initiative (Girişimcilik)</i>	58.00
<i>Optimism (İyimserlik)</i>	54.00

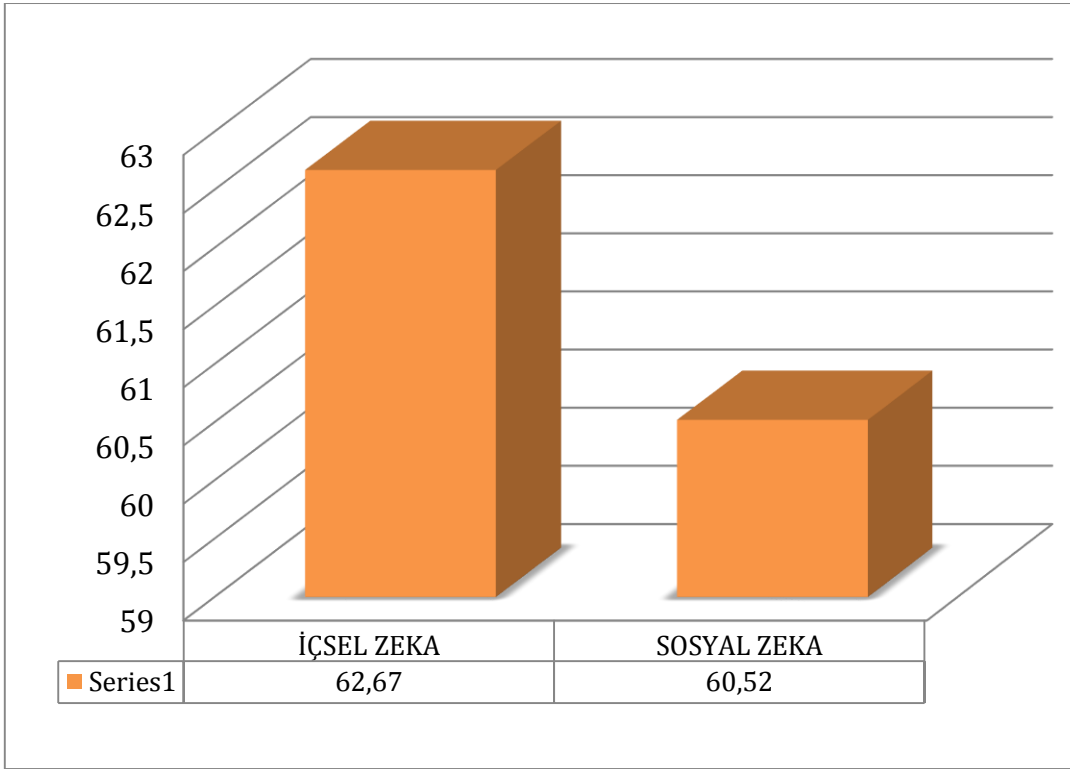
SOSYAL ZEKA	60.52
I. EMPATHY (Empati)	64.33
<i>Understanding Others (Diğer İnsanları Anlama)</i>	63.00
<i>Developing Others (Başkalarını Geliştirme)</i>	58.00
<i>Service Oriented (Hizmete Yönelik Olma)</i>	72.00
II. SOCIAL SKILLS (Sosyal Beceriler)	56.71
<i>Communication (İletişim)</i>	63.00
<i>Influence (Etki Yaratma)</i>	49.00
<i>Conflict Management (Çatışma Yönetimi)</i>	54.00
<i>Collaboration and Cooperation (İşbirliği)</i>	58.00
<i>Team Capabilities (Ekip Çalışmasına Yatkınlık)</i>	51.00
<i>Leadership (Liderlik)</i>	56.00
<i>Building Bonds (İlişki Kurma ve Yürütme)</i>	66.00
İÇSEL ZEKA	62.67
SOSYAL ZEKA	60.52
EQ	61.60

LİDERLİK	56.00
-----------------	--------------

İçsel Zeka ve Sosyal Zekanın Değerlendirilmesi

Bu araştırmada özellikle Duygusal Zekanın 2 ana unsuru olan İçsel Zeka ve Sosyal Zeka ile ilgili olan değerleri incelendikten sonra her bir alt başlığın incelemesi yapılmaktadır. Yurt m¼d¼rleri ve çalışanlarının katıldığı bu araştırmada Grafik 21 de g¼r¼leceđi ¼zere Sosyal Zeka, İçsel Zekaya nazaran daha d¼ř¼k çıkmıştır.

Grafik 21. İçsel Zeka ve Sosyal Zeka Oranları

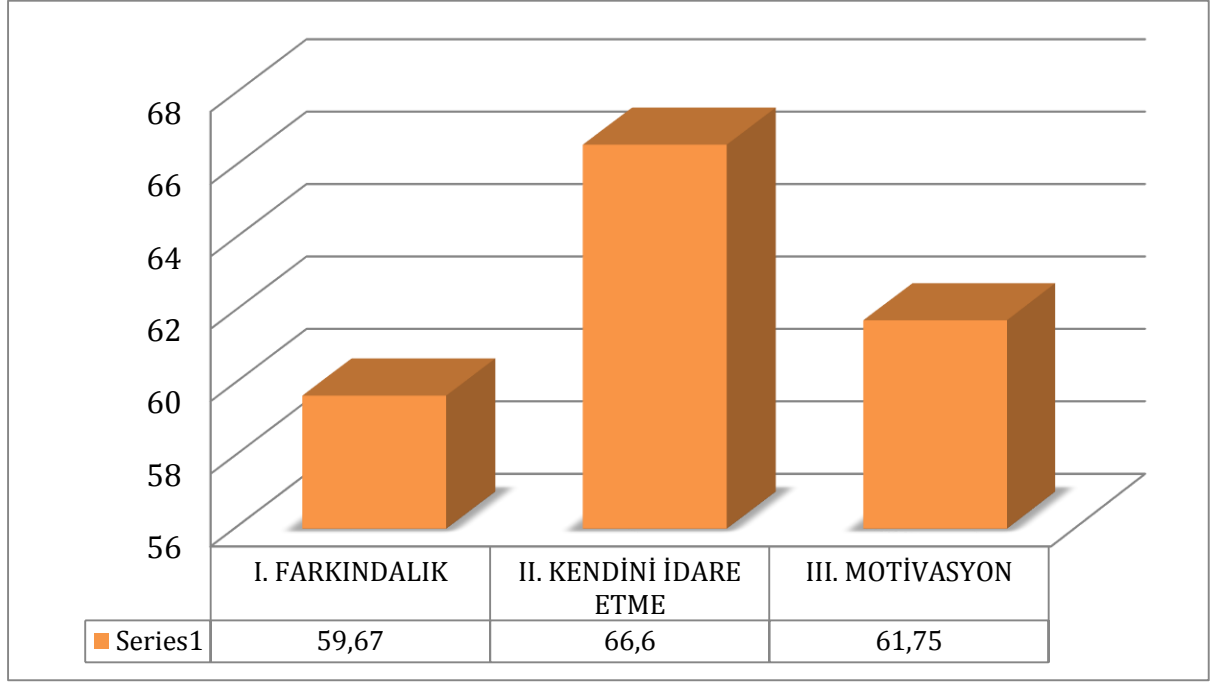

n=45 p< ,005

İçsel Zeka

Aradaki fark oldukça az da olsa katılımcıların içsel yapılarının çalışma koşullarına daha çabuk uyum sağladıklarını g¼stermektedir. Bu ¼zellikle Grafik 22 de verildiği ¼zere İçsel Zekanın alt başlıklarında net olarak g¼r¼lmektedir.

Grafik 22. İçsel Zekanın Alt Başlıklarının Oranları

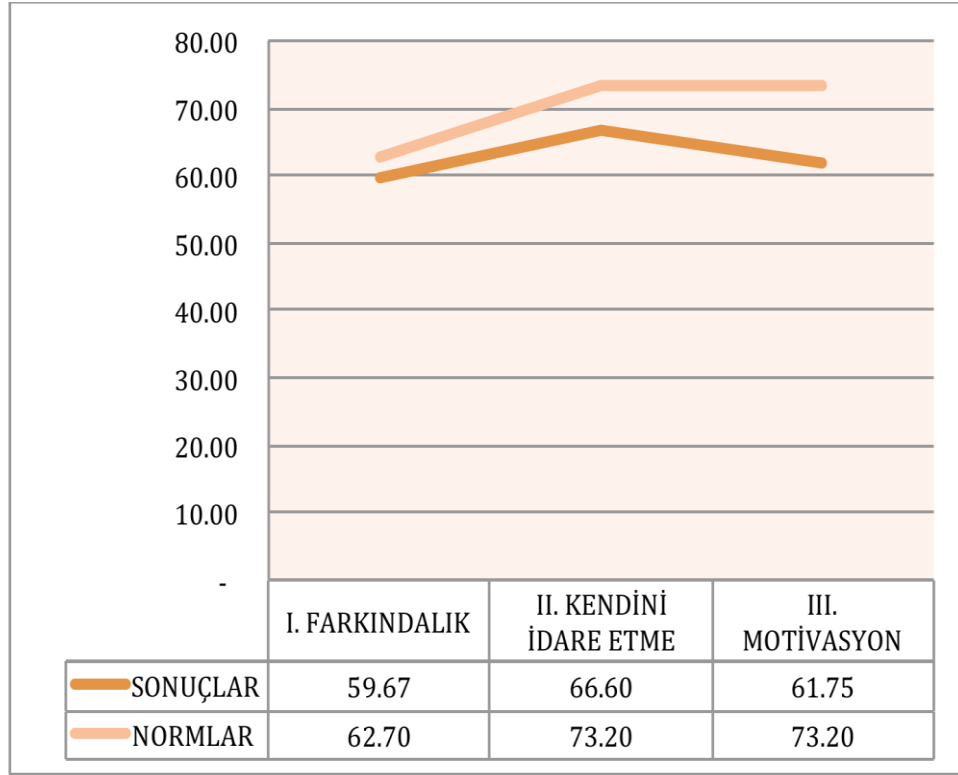

n=45 p< ,005

Tabloda görüldüğü üzere katılımcıların kendini idare etme becerileri %66.6 ile yüksek olup, içsel motivasyonları %62 oranındadır. İçsel zekalarını oluşturan farkındalık ise diğer iki başlıktan (%59) daha düşük çıkmıştır.

Dünya normlarına göre mukayese edildiğinde ise Şekil 6 da görüleceği üzere farkındalık boyutu %59 ile dünya normlarının %3 gerisinde kalmaktadır. Halbuki kendini idare etme alt başlığında katılımcıların test sonuçlarının yüzdesi %67 ler civarındayken, dünya standartları %73 ler civarındadır. Bu alt başlıkta yaklaşık dünya standardının %7 gerisinde kalmaktadır. Bu durum motivasyon olarak geçen üçüncü alt başlık da ise daha farklıdır. Dünya standardı % 73 iken, katılımcılar %61 lik bir skora sahiptir. Bu da onların dünya standartlarının %12 gerisinde olduğunu göstermektedir.

Şekil 6. Dünya Normları ve Araştırma Grubunun Farklılık Oranları

n=45 p< ,005

Aşağıda 3 ayrı başlıktan oluşmakta olan (Farkındalık, Kendini İdare Etme ve Motivasyon) İçsel zekanın alt başlıklarının açılımları dünya standartları ile birlikte verilmiştir.

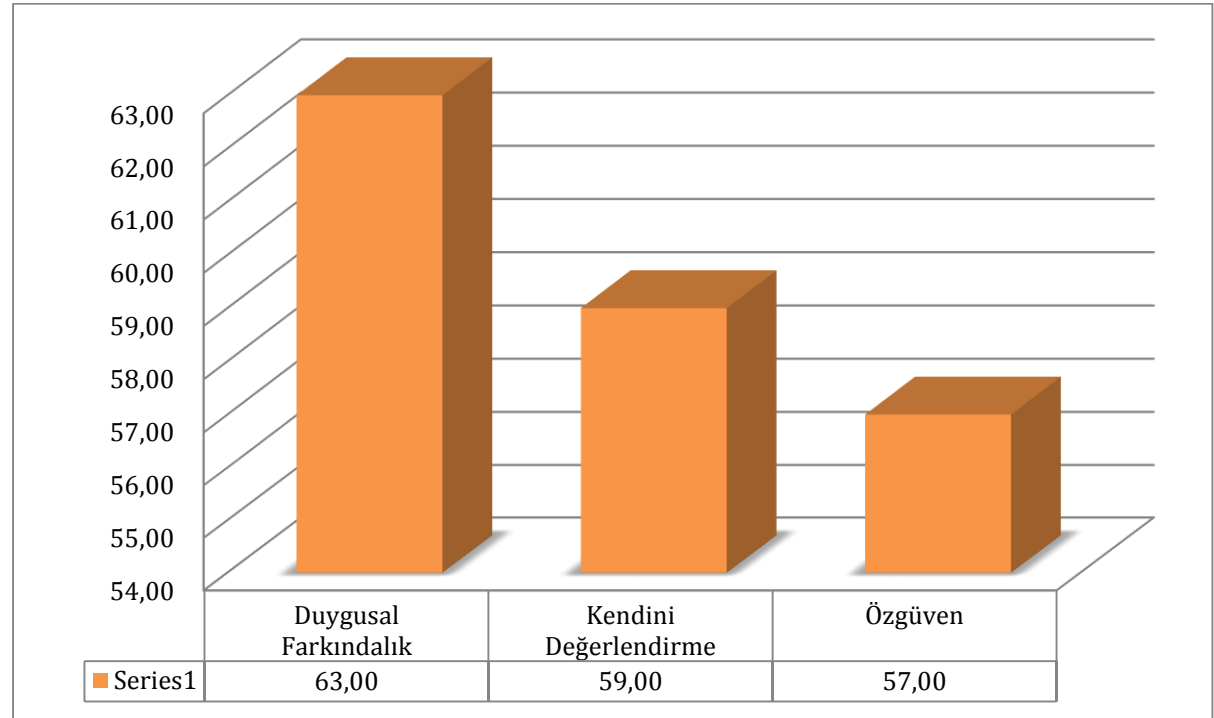
1. Farkındalık

İçsel Zekanın birinci alt başlığı Farkındalıktır. Farkındalığın kendi içinde 3 alt başlığı daha vardır. Bunlar da Duygusal Farkındalık, Kendini Değerlendirme ve Özgüvendir. Grafik 23. de verildiği üzere

katılımcıların farkındalık ile ilgili olarak değerleri detaylı olarak irdelenmiştir.

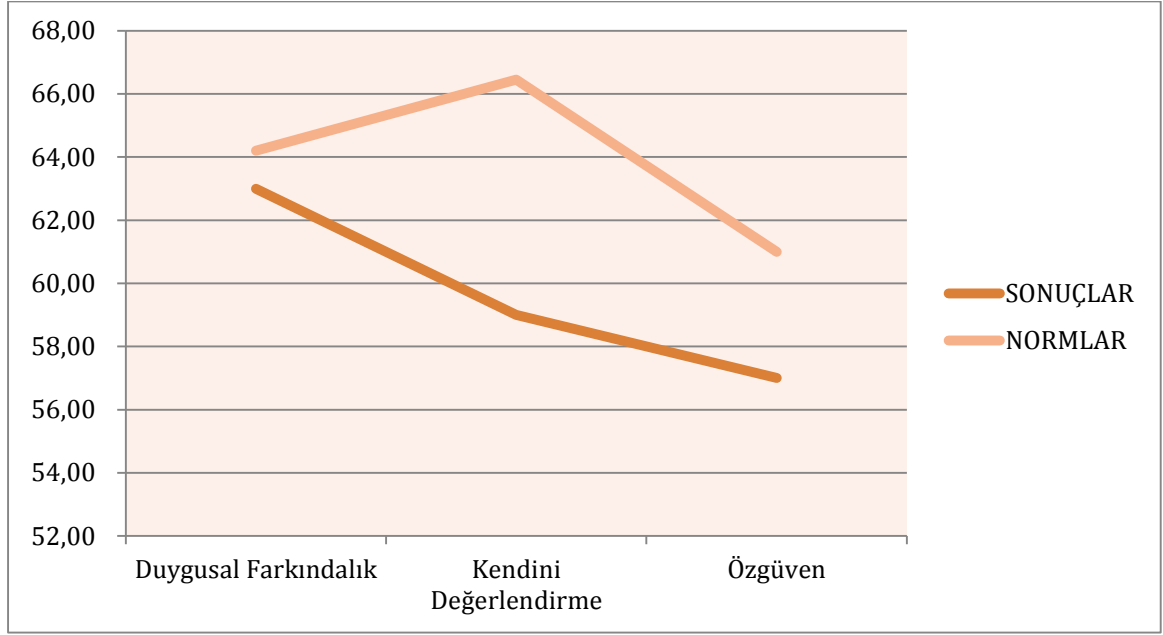
Grafik 23. Farkındalık Alt Başlıklarının Oranları

n=45 p< ,005

Grafikten de görüleceği üzere katılımcıların Duygusal Farkındalıkları %63 dür, ancak katılımcılar Kendilerini Değerlendirirken çok daha düşük seviyede değerlendirmişlerdir (%59). Aynı zamanda kendini Özgüven konusunda da %57 gibi düşük bir oranla göstermiştir. Bu durum özellikle Dünya normları ile Şekil 7 deki mukayesesinde daha net olarak ortaya çıkmaktadır. Dünya normları ile mukayese edildiğinde katılımcıların Duygusal Farkındalıkları arasındaki fark %1 lik olsa da, Kendini Değerlendirmedeki fark %8 oranındadır. Özgüven konusunda ise %4 lük bir fark vardır.

Şekil 7. Farkındalık Alt Başlıklarının Dünya Normları ile Mukayesesi

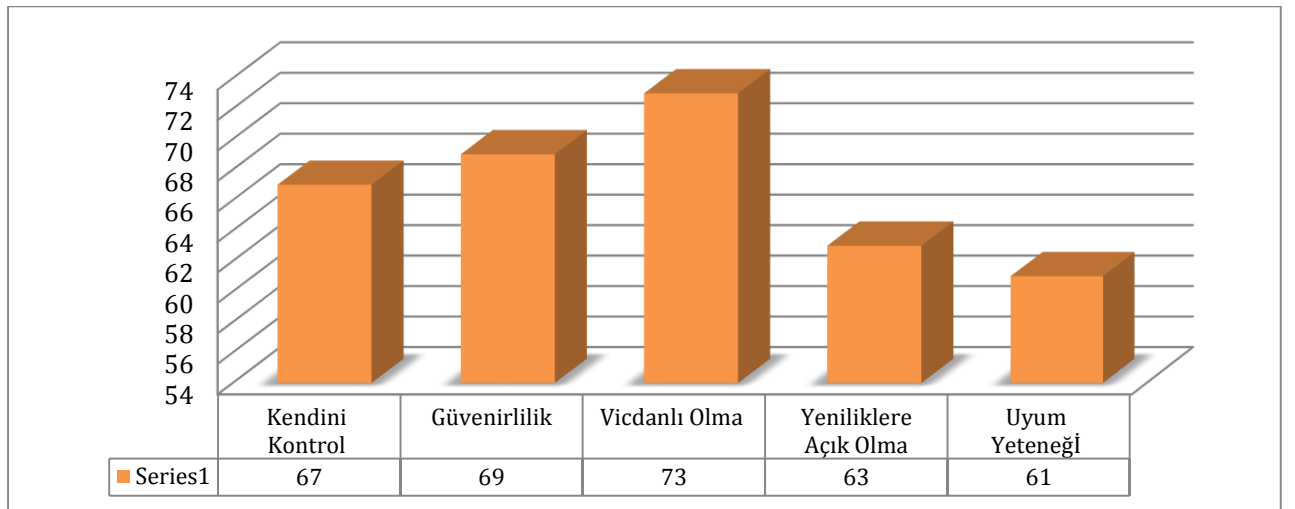

n=45 p< ,005

2. Kendini İdare Etme

İçsel Zekanın ikinci alt başlığı Kendini İdare Etmedir, ve kendi içinde 5 alt başlığı daha vardır. Bunlar da Kendini Kontrol Etme, Güvenirlilik, Vicdanlı Olma, Yeniliklere Açık Olma ve Uyum Yeteneğidir. Grafik 24 de verildiği üzere katılımcıların bu boyut ile ilgili olarak değerleri detaylı olarak irdelenmiştir.

Grafik 24. Kendini İdare Etme Alt Başlıklarının Oranları

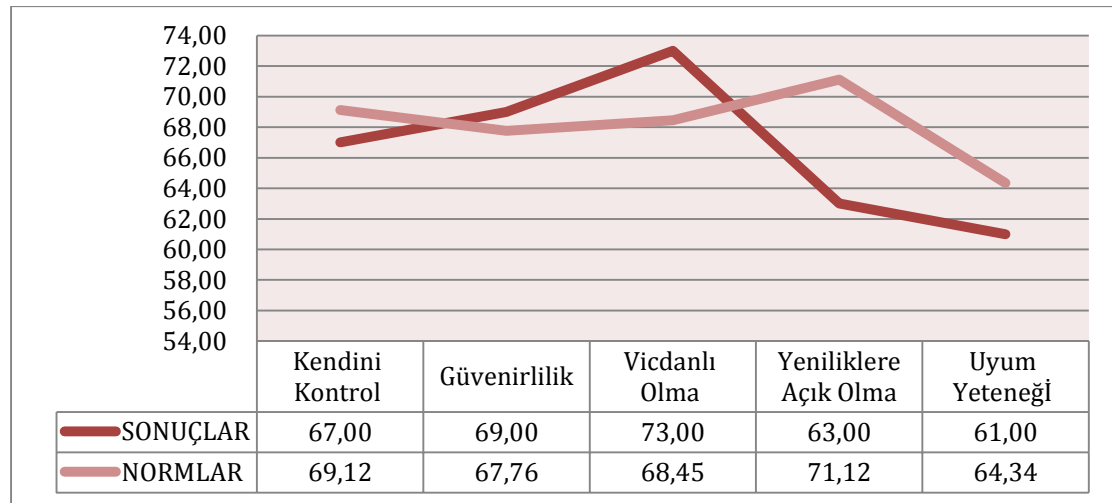

n=45 p< ,005

Grafikten de görüleceği üzere katılımcıların kendi değerlendirmelerine göre Kendini Kontrolleri %67, Güvenirlilik ise %69 dur. Ancak katılımcılar dikkate değer bir şekilde Vicdanlı olma konusunda %73 oranında değerlendirme yapmışlardır. Yeniliklere açık olma konusunda %63 lük bir yüzdeye sahip olup, uyum yetenekleri ise %61 dir.

Bu durum özellikle Dünya normları ile Şekil 8 deki mukayesesinde çok enteresan bir sonuç ortaya çıkmaktadır. Dünya normları ile mukayese edildiğinde katılımcılar Kendini kontrol etmede dünya standartlarının %2 gerisinde kalsa da Güvenirlilik konusunda dünya standartlarının %2 daha iyi konumundadırlar. Vicdanlı olma konusunda ise açık ara ile dünya normlarına göre (%5) çok daha iyidirler. Bu durum gerçekten, çalışanların ne denli özveri ile çalıştığının bir diğer kanıtıdır. Öte yandan yeniliklere açık olma konusunda Dünya standartlarının %8 gerisindedirler. Ayrıca uyum yeteneği konusunda dünya standartlarının %3 gerisinde kalmaktadırlar. Bu durum açıkça şunu ortaya koymaktadır ki katılımcıların farkındalıkları arttırılırsa çok daha hızlı bir şekilde istenilen normlara ulaşabilirler.

Şekil 8. Kendini İdare Etme. Alt Başlıklarının Dünya Normları ile Mukayesesi

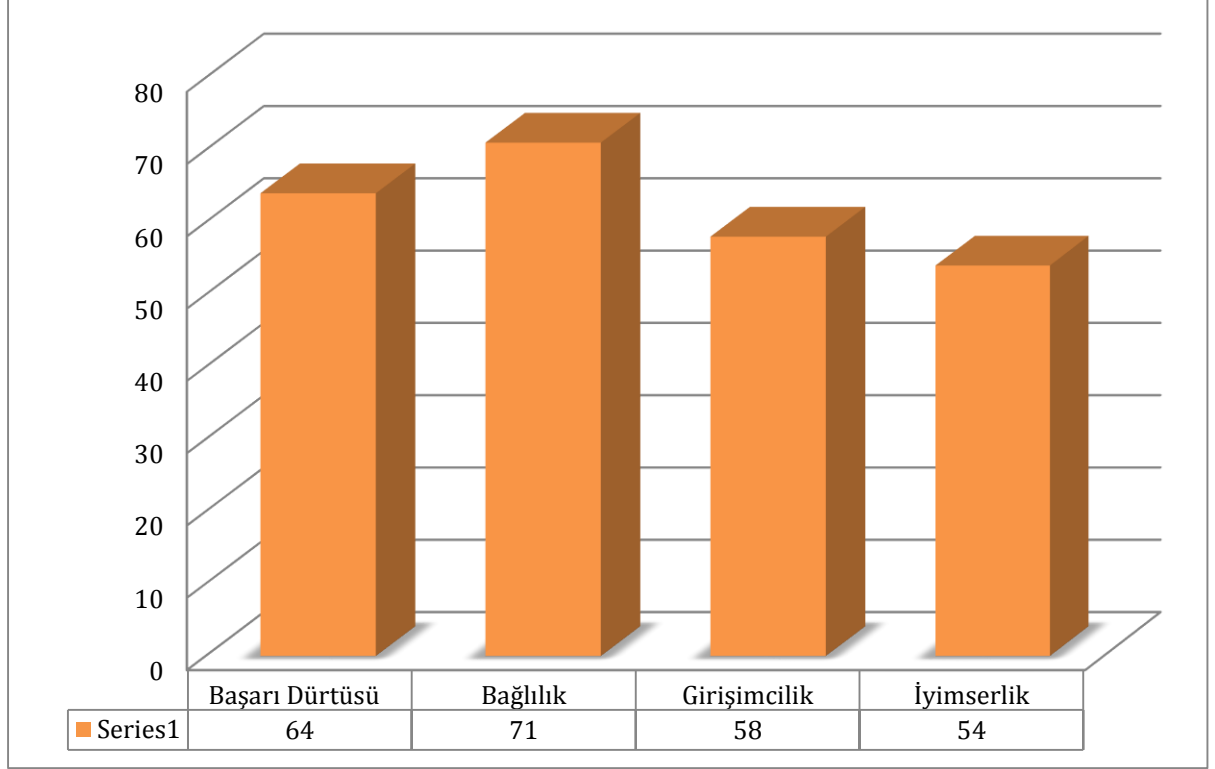

n=45 p< ,005

3. Motivasyon

İçsel Zekanın üçüncü alt başlığı Motivasyondur. Bu alt başlığın kendi içinde 4 alt başlığı daha vardır. Bunlar da Başarı Dürtüsü, Bağlılık, Girişimcilik ve İyimserliktir. Grafik 25 de verildiği üzere katılımcıların motivasyon ile ilgili olarak değerleri detaylı olarak irdelenmiştir.

Grafik 25. Motivasyon Alt Başlıklarının Oranları

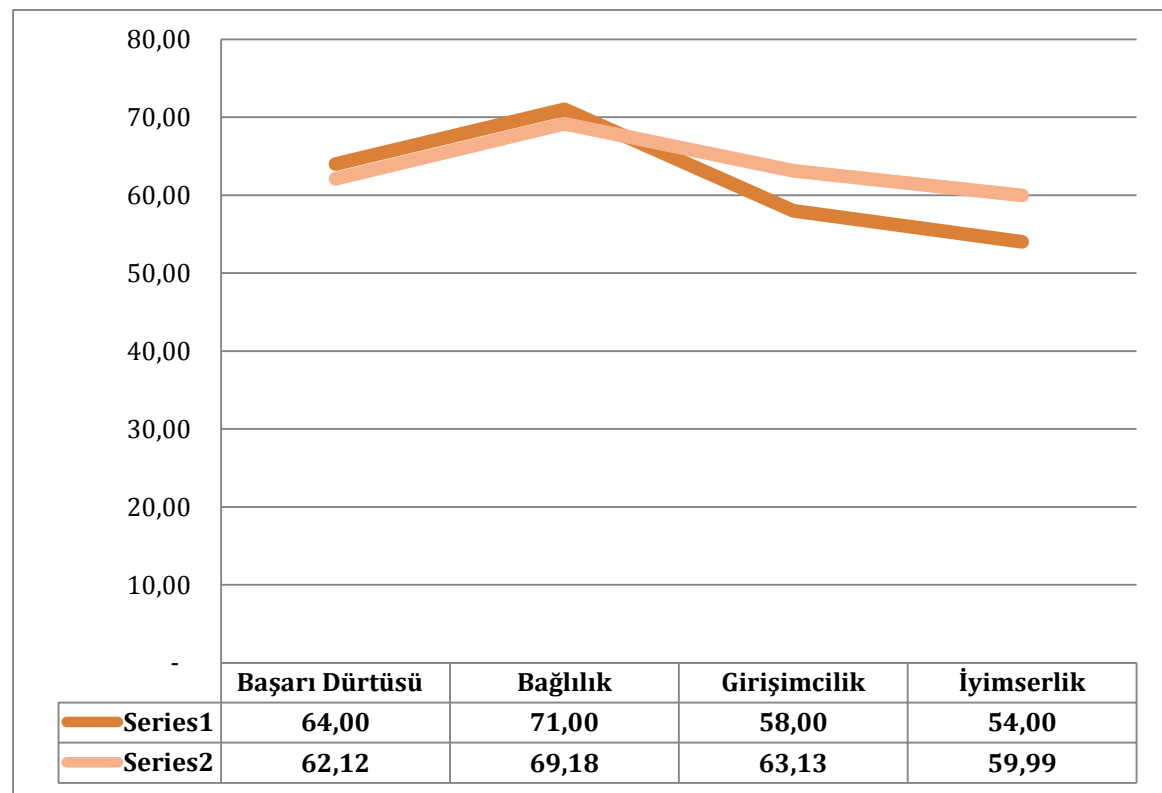
n=45 p< ,005

Grafikten de görüleceği üzere katılımcıların Motivasyon başlığı altında başarı dürtüsü %64 dür. Bağlılık ise %71 dir. Ancak katılımcılar dikkate değer bir şekilde Bağlı olma konusunda gayet iyidir. Girişimcilik konusunda %58 lik bir yüzdeye sahiptirler. İyimserlik ise %54 dür.

Bu durum özellikle Dünya normları ile Şekil 9 daki mukayesesinde çok enteresan bir sonuç ortaya çıkmaktadır. Dünya normları ile mukayese edildiğinde katılımcıların Başarı dürtüsü ve Bağlılık açısından dünya standartlarınının %2 yukarısında bir sonuca sahip oldukları görülmektedir.

Ancak girişimcilikte dünya normlarına göre % 5 geridedir. Bu durum gerçekten çalışanların ne denli inisiyatif almada çekindiklerini göstermektedir. Öte yandan İyimserlik konusunda Dünya standartlarının %6 gerisindedirler. Bu durum açıkça şunu ortaya koymaktadır ki katılımcıların motivasyonlarının arttırılması o kadar da zor bir iş değildir. Belli bir strateji ile yukarıya çekmenin mümkün olduğu açıktır.

Şekil 9. Motivasyon Alt Başlıklarının Dünya Normları ile Mukayesesi

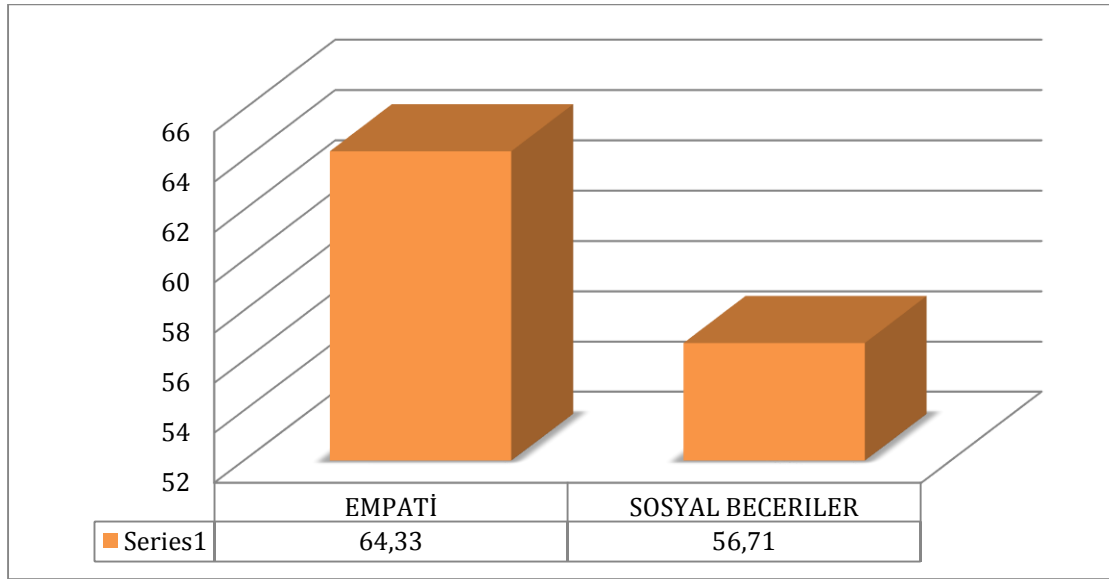
n=45 p< ,005

İçsel zekanın bu 3 ana alt başlığının detaylı olarak irdelenmesinden sonra Duygusal Zekanın ikinci ana başlığı olan Sosyal Zeka alt başlıkları ile birlikte detaylı olarak irdelenmiştir. Buna göre sosyal zekanın iki ana başlığı Empati ve Sosyal Becerilerdir.

Sosyal Zeka

Duygusal zekanın alt ana başlığı olarak Sosyal Zeka kendi içinde Empati ve Sosyal Beceriler olmak üzere ikiye ayrılmaktadır. Katılımcılardan elde edilen sonuçlar açık bir şekilde Grafik 26 da verilmiştir.

Grafik 26. Sosyal Zekanın Alt Başlıklarının Oranı

n=45 p< ,005

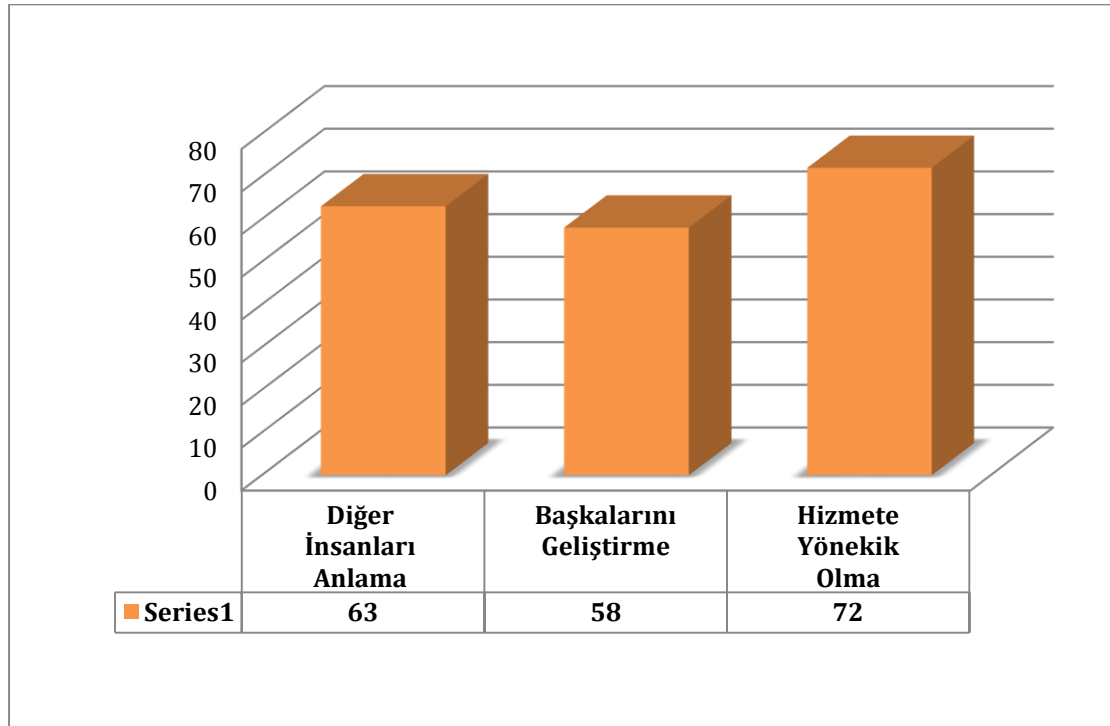
Grafikten de görüleceği üzere katılımcıların sonuçları irdelendiğinde Empati ile ilgili olarak katılımcılar %64 lük bir sonuca ulaşmışlardır. Sosyal beceriler de ise %57 lik bir sonuç elde edilmiştir. Bu iki alt başlığın da daha iyi anlaşılabilmesi için detaylı olarak alt başlıklar altında incelenmiş ve dünya normları ile mukayese edilmiştir.

1. Empati

Sosyal Zekanın birinci alt başlığı Empatidir. Bu alt başlığın kendi içinde 3 alt başlığı daha vardır. Bunlar da Diğer İnsanları Anlama, Başkalarını Geliştirme ve Hizmete Yönelik Olmadır. Grafik 27 de verildiği üzere

katılımcıların Empati ile ilgili olarak değerleri detaylı olarak irdelenmiştir.

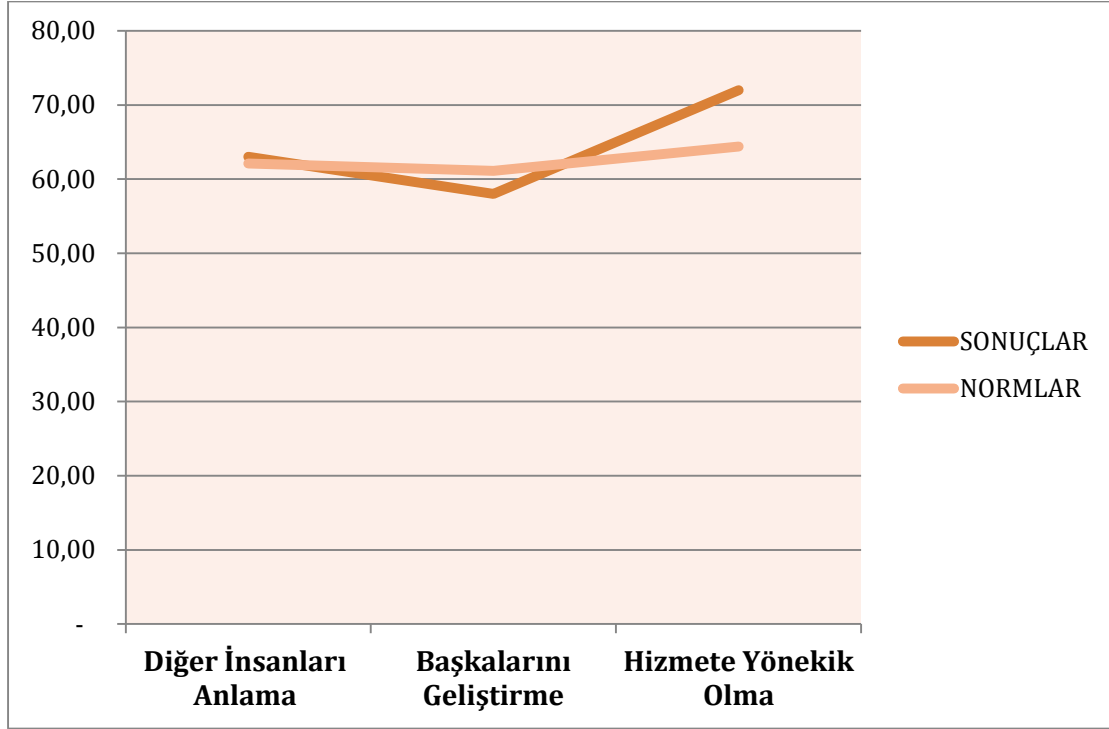
Grafik 27. Empati Alt Başlıklarının Oranları

n=45 p< ,005

Grafikten de görüleceği üzere katılımcıların Diğer İnsanları Anlama boyutunda kendilerini değerlendirmeleri %63 dür, ancak katılımcılar Başkalarını Geliştirmede çok daha düşük seviyede değerlendirmişlerdir (%58). Hizmete yönelik olma konusunda ise %72 gibi çok yüksek bir sonuca sahiptirler. Bu durum özellikle Dünya normları ile Şekil 10 daki mukayesesinde daha net olarak ortaya çıkmaktadır. Dünya normları ile mukayese edildiğinde katılımcıların Empati konusunda dünya standartlarında olduğu, ancak özellikle hizmete yönelik olmada dünya standartlarının %10 üstünde oldukları görülmüştür.

Şekil 10. Empati Alt Başlıklarının Dünya Normları ile Mukayesesi

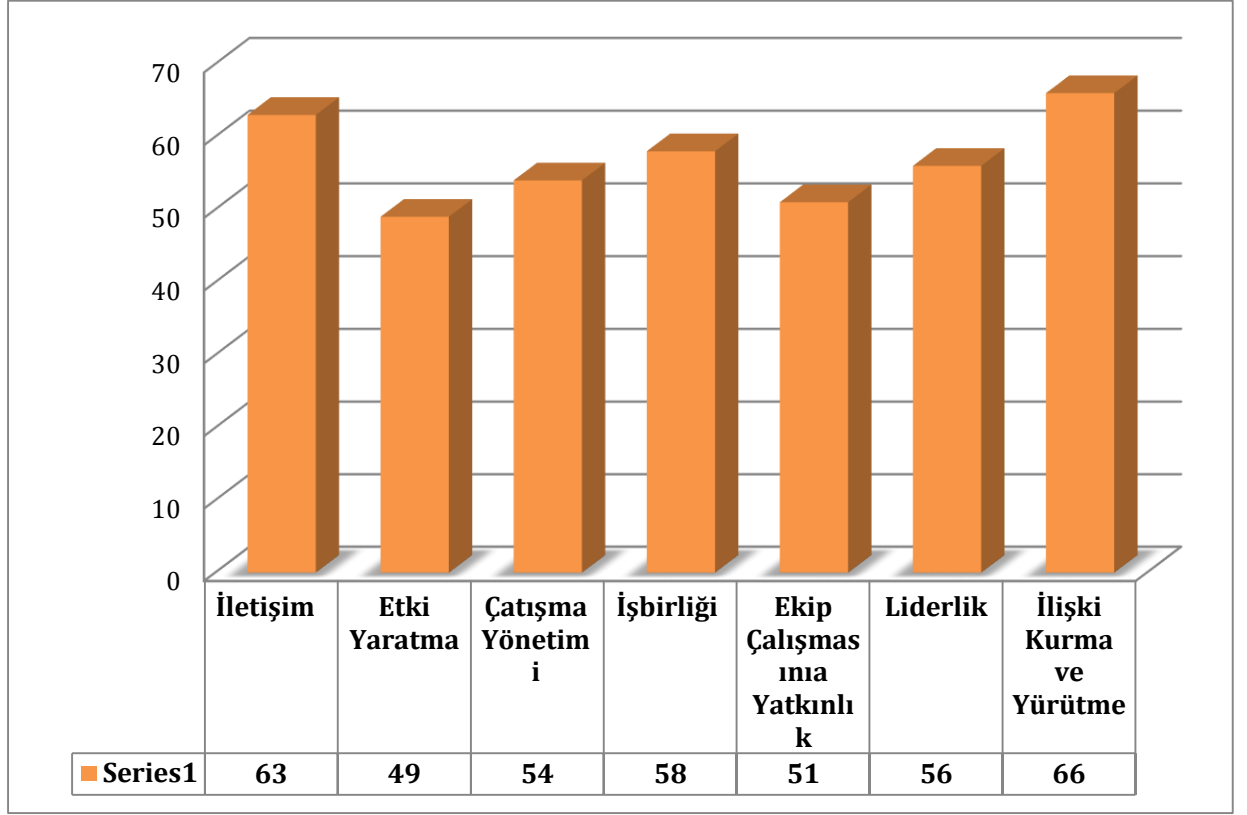
n=45 p< ,005

2. Sosyal Beceriler

Sosyal Zekanın ikinci alt başlığı Sosyal Becerilerdir. Bu alt başlığın kendi içinde 7 alt başlığı daha vardır. Bunlar da İletişim, Etki yaratma, Çatışma Yönetimi, İşbirliği, Ekip Çalışmasına Yatkınlık, Liderlik ve İlişki Kurma ile Yürütmedir. Grafik 28 de verildiği üzere katılımcıların Sosyal Beceriler ile ilgili olarak değerleri detaylı olarak irdelenmiştir.

Grafik 28. Sosyal Beceriler Alt Başlıklarının Oranları

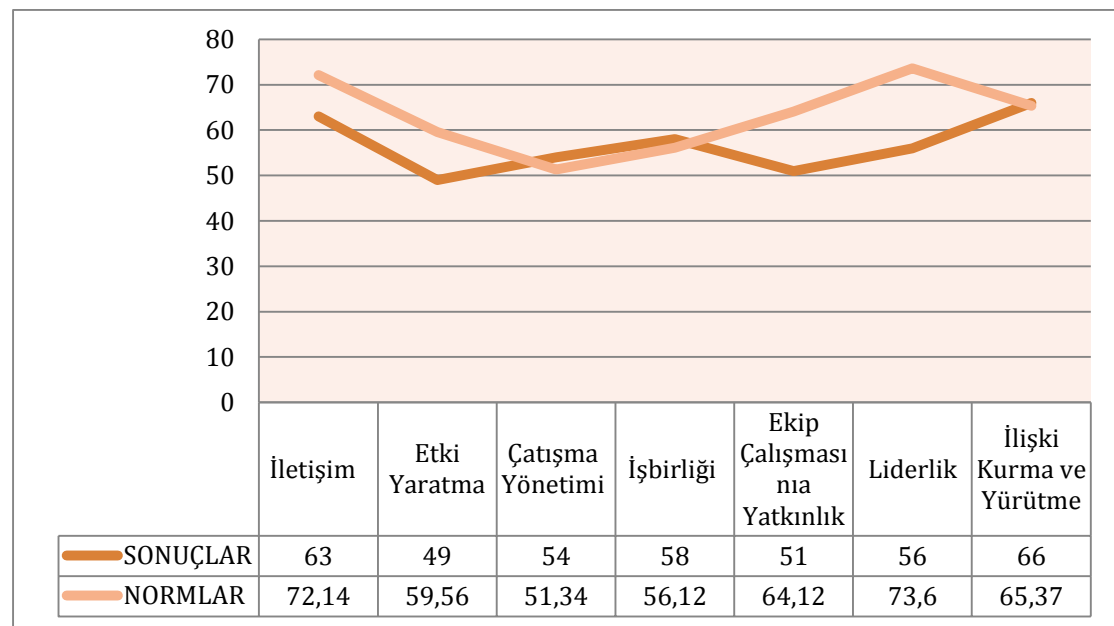
n=45 p< ,005

Tabloda da görüleceği üzere katılımcıların İletişim Becerileri %63 dür. Etki yaratma becerileri ise %49 dur. Ancak katılımcılar bu konuda dikkate değer bir şekilde düşük bir sonuca sahiptir. Çatışma yönetimi konusunda %54 lük bir yüzdeye sahiptirler. İşbirliği yetenekleri ise %58 dir. Ekip çalışmasına yatkınlıkları ise %51 gibi düşük bir oran olarak bu çalışmada karşımıza çıkmaktadır. Katılımcıların Liderlik becerisi %56 iken, ilişki kurma ve yürütme becerisi %66 lardadır.

Bu durum özellikle Dünya normları ile Şekil 11 deki mukayesesinde çok enteresan bir sonuç ortaya çıkarmaktadır. Dünya normları ile mukayese edildiğinde katılımcıların iletişim becerilerinde dünya standartlarının %9 oranında gerisinde kalsa da bulunduğu ortamda

etki yaratma konusunda dünya standartlarının %10 gerisindedir. Ancak çatışma çözme ve işbirliği konusunda dünya normlarına göre sadece%2 lik farkla daha düşüktür. Öte yandan Ekip Çalışması ve Liderlik konusunda Dünya standartlarının %13 ve % 17 gerisindedir. Ancak ilişki kurma ve yürütmeye dünya standartlarına çok yakın sonuçlar elde edilmiştir.

Şekil 11. Sosyal Beceriler Alt Başlıklarının Dünya Normları ile Mukayesesi

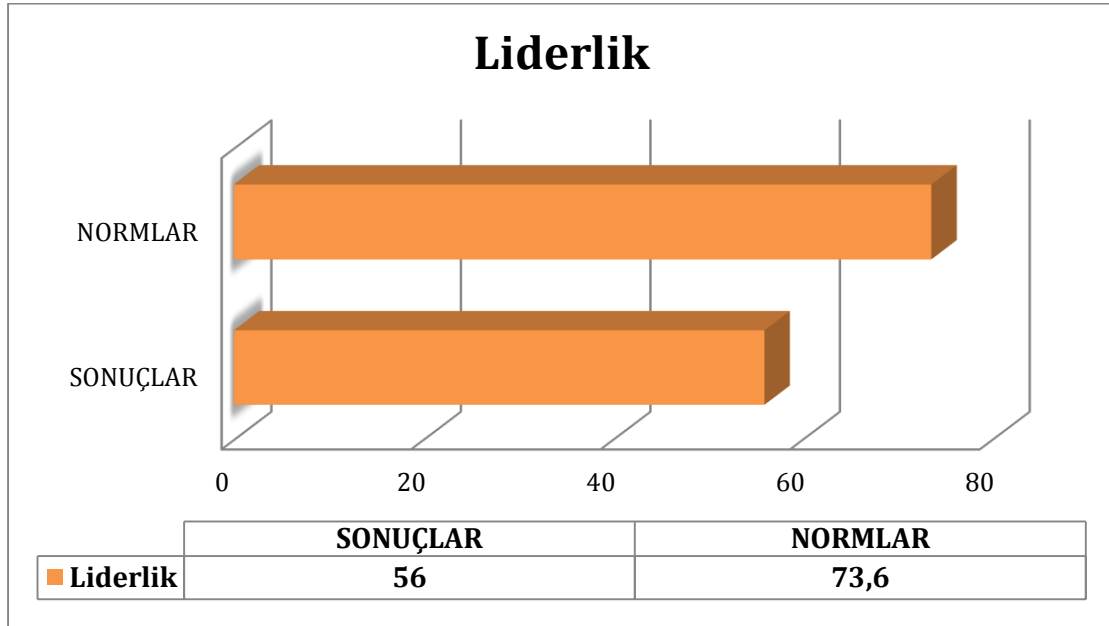
n=45 p< ,005

Bundan sonraki bölümde özellikle Liderlik konusunda detaylı bir çalışma yapılmıştır ve katılımcıların sonuçları dünya normları ile mukayese edilmiştir.

Liderlik

Sosyal Zekanın bir alt başlığı olarak Liderlik kendi içinde alt başlıklarla incelenmiş ve Grafik 29 da verilen sonuçlar elde edilmiştir. Buna göre katılımcıların bu yapılan çalışmada liderlik ile ilgili olarak %56lık bir sonuca ulaşıldığı görülmüştür. Halbuki Dünya normlarında bu oran %73 lerededir. Bu kadar farkın asıl sebeplerinin daha da detaylı olarak incelenmesi tavsiye edilir. Bu %17 lik bir fark çıkması aslında çalışanlara yeterince inisiyatif verilmemiş olması olarak da söylenebilir. Her ne kadar nitel çalışmada fırsat verildiğinde katılımcılar kendilerini bir lider olarak gayet net ifade etmişlerse de bu ölçeğin sonucunun bu şekilde çıkması katılımcıların liderlik özellikleri gösterecek imkan ve ortamlarının olmadığı konusunda bir farkındalık oluşturmaktadır.

Grafik 29. Liderlik Sonuçlarının Dünya Normları ile Mukayesesi

n=45 p< ,005

Bu konuların daha iyi anlaşılabilmesi için daha derinlemesine araştırmalar yapılmasında büyük fayda vardır.

ÖNERİLER

1. Bu çalışmada ortaya çıkan sonuçların ve ihtiyaçların yurt inceleme gezileri yapılarak ve yurttan kalan kız öğrenciler açısından da ihtiyaç analizi yapılarak karşılaştırılması ve kapsamlı ihtiyaç analizinin ortaya çıkarılarak önerilerin ve yapılabilecek çalışmaların daha detaylı ve güvenilir şekilde belirlenmesi.
2. Yurt görevlileri ile yapılan bu ihtiyaç analizinde en çok fiziksel alandaki ihtiyaçlar belirtilmiştir. Bu ihtiyaçların karşılanması kolay değildir ve kısa vadede mümkün olmayabilir. Ancak Fiziksel ortamdaki bazı küçük düzenlemelerle ortam daha yaşanabilir, sıcak ve hedeflenen ev ortamına yakınlştırılabilir:
3. Küçük değişiklikler motivasyonu arttıracaktır. Örneğin bazı mekanlar çok amaçlı kullanılabilir. Bir etüt odasının kullanılmadığı zamanlarda sosyal aktivite odası haline dönüştürülmesi gibi.
4. Öğrencilerin bu sorumluluğu alıp bu değişimleri üstlenmeleri sağlanırsa mekanı benimsemelerinde hızlı ve güçlü adımlar atılır. Limitler içinde karar verme yetkileri geliştirilir. Bu düzenlemeyi üstlenecek öğrenci ve yetkililerden bir yurt ekibinin oluşması ve bu ekibe eğitim desteğinin verilmesi gerekir.
5. Mekanda daha köklü değişimler için uzun vadede bundan sonra yapılacak İnşaatların ev ortamına yakın yapılması. İnşaatın planlama aşamasında öğrenci öğretmen ve velilerden oluşan komiteler oluşturularak fikirlerinin alınması
6. Çevre ile ilişkileri geliştirerek çevredeki işyerleri ve kamu ya açık mekanlardan yararlanmak.

SİSTEMLE İLGİLİ ÖNERİLER

1. Personelin sürekliliğinin ve sadece yurttan çalışmasının sağlanması
2. Sadece yurtları kapsayacak farklı yapılanma sisteminin oluşması (Kredi ve Yurtlar kurumu uygulamaları gibi)
3. Öğrencilerin ihtiyaçlarını karşılayacak ve güvenliğini sağlayacak sistemin oluşması (acil ve gerekli durumlarda araç temini. vb.)

4.Bu yukarıdaki 3 önerinin raporun sonuçları olarak ilgili yerlere duyurulması.

SOSYAL-DUYGUSAL ORTAM VE İLETİŞİMLE İLGİLİ ÖNERİLER

1. Öğretmen öğrenci ilişkilerinin güçlendirilmesi için çalışmaların yapılması: demokratik ve güven ortamının yaratılması, diyalogların artırılması için model geliştirilmesi ,

a- Yönetici ve görevliler için disiplin yöntemleri ve problem çözme ve etkili iletişim becerileri; öğrencilerde sorumluluk geliştirme konularında eğitimlerin yanı sıra uygulanabilir yenilikçi yaratıcı projeler geliştirme.

b- Öğrenciler için; zaman ayarlama, kendini tanıma, karar verme, kültürel farklar konusunda eğitim ve uygulanabilir yenilikçi yaratıcı projeler geliştirme

2. Veli, öğretmen, öğrenci ilişkilerini güçlendirecek çalışmalar ve projelerin planlanması:

a- Ev ziyaretleri, mektup yazma davet v.b.

b- Yönetici ve görevliler için velilerle ilişki kurma konulu atölye çalışmaları planlama ; öğrenciyi tanıma yöntemleri üzerine beceri geliştirme.

c- Öğrenciler için yetişkinlerle etkili ilişkiler oluşturma konulu grup çalışmaları geliştirme

3. Modelin oluşturulup pilot uygulamaları yapıldıktan sonra sürdürülebilir ve sistemin devamlı gelişmesini sağlayacak bir projeye dönüştürülmesi.

KAYNAKLAR

Bar-On R. (1997). The Emotional Intelligence Inventory (EQ-I).: Technical Manual. Toronto, Canada: Multi Health Systems.

Goleman, Daniel. (1996). Duygusal Zeka Neden IQ'dan Daha Önemlidir?. İstanbul: Varlık Yayınları.

Kerimol-Orçan, Yelda (2002)The Perception of the University Residence Environment by the Boğaziçi University Students. Unpublished Thesis, Boğaziçi University.

Mayer,J., Salovey, P. (1997). What is Emotional Intelligence? In P. Salovey & D.J. Sluyter (Eds.). Emotional Development And Emotional Intelligence. New York: Basic Boks.

Mayer,J., Salovey, P. & Caruso, P. (2000). Test Manuel For the Mayer, Salovey, Caruso Emotional Intelligence Test: Research Version I.I , (3RD ED.). Toronto Canada: MHS.

Moos, R.H. (1988). University Residence Environment Scale Manual (2nd edition). California, Consulting Psychologists Press Inc. .

Özalkuş, Ayşe (1995). The transliteral equivalence, reliability and the validity of the Work Environment Scale (WES).

EKLER

EK 1. Demografik Detay

ID	Cinsiyet *	Yaş	Mezun olduğu okul	Mezuniyet Yılı	Çalışılan Yurt	Yurttan Yıl/Ay	Yurt Görevi **	Meslekteki Yıl	Değişik mesleki görevler
1	2	44	Selçuk Ü	1993	26	2	5	18	Fizik Öğr, Fen bilgisi Öğr, Müdür Vekili, Müdür Yrd.
2	2	46	Ankara Ü	1993	26	2	1	18	Şube Müdürü, Okul Müdürü
3	2	47	Ankara Ü	1987	9	3	1	20	Öğretmen
4	1	28	Beden Eğitimi	2004	28	4 ay	5	7.5	Okul Müdür Yrd., Yurt Sorumlu Mdr. Yrd.
5	1	35	Atatürk Ü	2001	7	10 ay	4	10	Okuma yazma kursları
6	2	31	Gazi Ü.	2005	5	7	1	7	
7	2	40	İstanbul Ü.	1994	21	3	2	15	Öğretmen, Müdür Yrd.
8	1	45	Ege Ü.	1996	21	5	4	15	Sınıf Öğr., Biyoloji Öğr., İdareci
9	1	44	Atatürk Ü	1989	27	1.5	5	20	
10	2	32	Niğde Ü.	2000	27	4	1	12	Öğretmen, Müdür Yrd., Müdür Baş Yrd.
11	1	24	Gazi Ü.	2010	13	1.5	4	1.5	
12	1	42	Anadolu Ü.	1991	25	2	5	21	
13	1	28	Gazi Ü.	2006	14	4 ay	5	5	Matematik Öğr., Kurucu Mdr., Müdür Vekili
14	2	34	Anadolu Ü.	2005	16	5 ay	5	10	Öğretmen
15	1	47	Atatürk Ü	1982	2	4 ay	2	26	Öğretmen, Müdür Yrd.
16	2	51	Atatürk Ü	1984	14	2	2	26	Öğretmen, Müdür Yrd., Müdür Baş Yrd.
17	1	30	Ankara Ü	2007	5	9 ay	5	9 ay	Satış Temsilcisi, Kimyager
18	1	31	KATÜ	2002	20	3	5	11	Öğretmen, Okul Öncesi Öğr., Okul Müdür Yrd.
19	2	40	Atatürk Ü	1996	30	1	5	16	Öğretmen, İdareci, Şube Mdr., Okul Müdür Yrd.
20	2	40	Anadolu Ü.	2012	18	5 ay	2	21	Öğretmen, Müdür Yrd., Müdür Baş Yrd., Bölüm Şefi, Müdür

21	1	58	Kız Teknik Yüksek Öğr.Okulu	1981	20	5	2	31	Öğretmen, Okul Mdr., Bölüm Şefi
22	2	58	Gaziantep Eğitim Enst.	1979	8	2	3	33	Matematik Öğr., Okul Mdr.
23	1	40	KATÜ	1993	22	1	5	18	Sınıf Öğr.
24	2	43	Ege Ü.	1990	15	20 ay	2	21	Öğretmen, Müdür Yrd.
25	2	35	Kafkas Ü.	2011	24	9	2	12	Öğretmen, Müdür Yrd., Müdür Baş Yrd.
26	1	39	Gazi Ü.	1995	23	3	4	17	
27	2	44	KATÜ	2011	31	2	2	20	Öğretmen
28	1	39	Beden Eğitimi	1999	2	1.5	5	10	Beden Eğitimi Öğr.
29	2	33	Marmara Ü.	1994	19	5	1	18	Tarih Öğr., Müdür Yrd., Okul Mdr.
30	1	42	Uludağ Ü.	1993	19	2	5	19	Sınıf Öğr., Fen Bilgisi Öğr., Biyoloji Öğr., Okul Mdr. Yard.
31	1	26	KATÜ	2009	24	1	4	1	
32	1	35	Ankara Ü	2012	11	4 ay	5	12	Öğretmen
33	2	42	Ankara Ü	1995	7	2.5	2	20	Müdür Yrd.
34	1	37	Selçuk Ü	1996	31	6 ay	5	15	Sınıf Öğr., Fen Bilgisi Öğr., Fizik Öğr., Okul Mdr. Yard.
35	2	38	Muğla Ü.	2006	25	2	1	11	
36	1	25	Gazi Ü.	2009	6	2	5	2	
37	1	32	KATÜ	2002	18	5	6	10	Özel Eğitim Başkanlığı Öğretmen
38	2	39	Yüzüncü Yıl Ü.	2009	16	1.5	1	15	İlçe Milli Eğitim Mdr., Şube Mdr, Müdürlük, Müdür Baş Yrd., Müdür Yrd.
39	2	39	Hacettepe Ü.	1999	30	1	2	14	Öğretmenlik, Müdür Yrd., İlçe Milli Eğitim Mdr.
40	1	25	Girne Amerikan Ü.	2009	4	8	5	1.5	
41	99	99	99	99	99	99	99	99	99
42	99	99	99	99	99	99	99	99	99
43	99	99	99	99	99	99	99	99	99

44	99	99	99	99	99	99	99	99	99
44	99	99	99	99	99	99	99	99	99

41-42-43-44-45 ID Numarasına Sahip Katılımcılara Ait Demografik Bilgiler Alınamamıştır.

* Cinsiyet

- 1 Kadın
- 2 Erkek

**Yurt Görevi

- 1 Yurt Müdürü
- 2 Okul Müdürü
- 3 Okul Müdür ve Yurt Müdürü
- 4 Belletmen
- 5 Müdür Yardımcısı
- 6 Psikolojik Danışman

EK 2 SINIF ORTAMI ÖLÇEĞİ GERÇEK

Tanımlayıcı Özellikler Sınıf Ortamı Ölçeği -Gerçek

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
• G.S1	45	2	10	7,22	1,833
• G.S2	45	1	10	7,44	1,984
• G.S3	45	0	7	3,36	1,681
• G.S4	45	0	9	3,89	2,102
• G.S5	45	1	7	4,31	1,579
• G.S6	45	0	8	5,33	2,078
• G.S7	45	0	9	3,80	2,380
• G.S8	45	2	9	7,13	1,687
• G.S9	45	1	6	3,02	1,340
• G.S10	45	1	7	4,40	1,498
• Valid N	45				

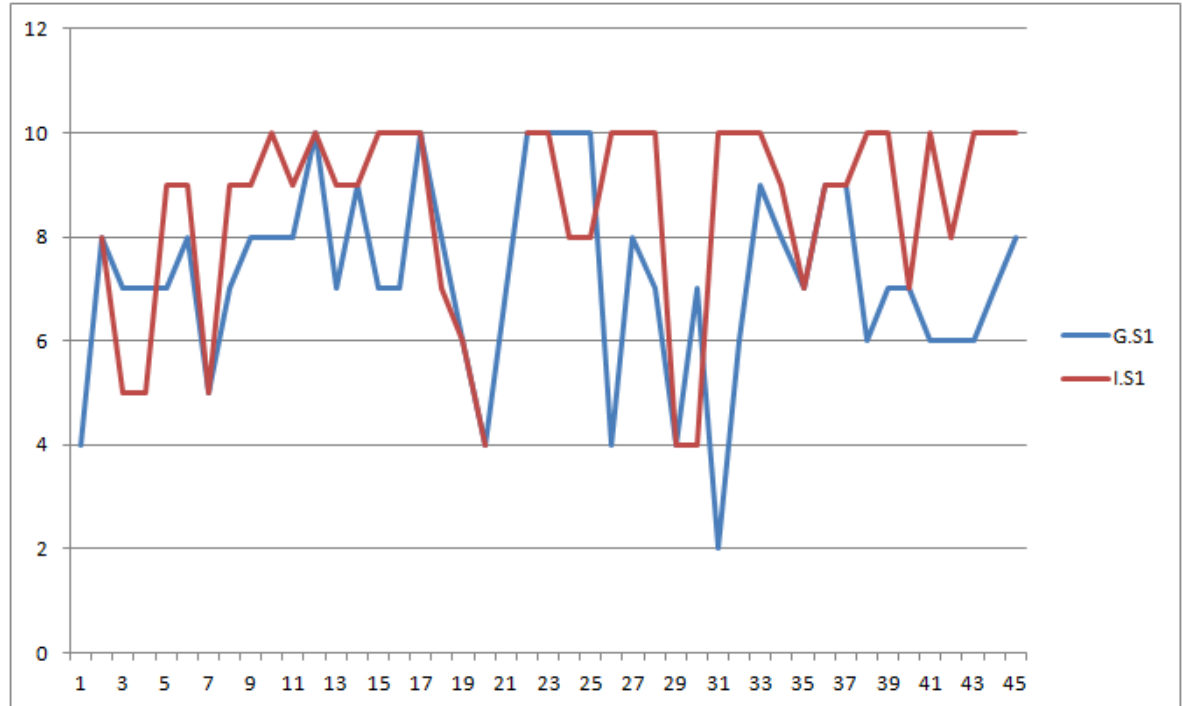
EK 3. SINIF ORTAMI ÖLÇEĞİ İDEAL

Tanımlayıcı Özellikler Sınıf Ortamı Ölçeği -İdeal

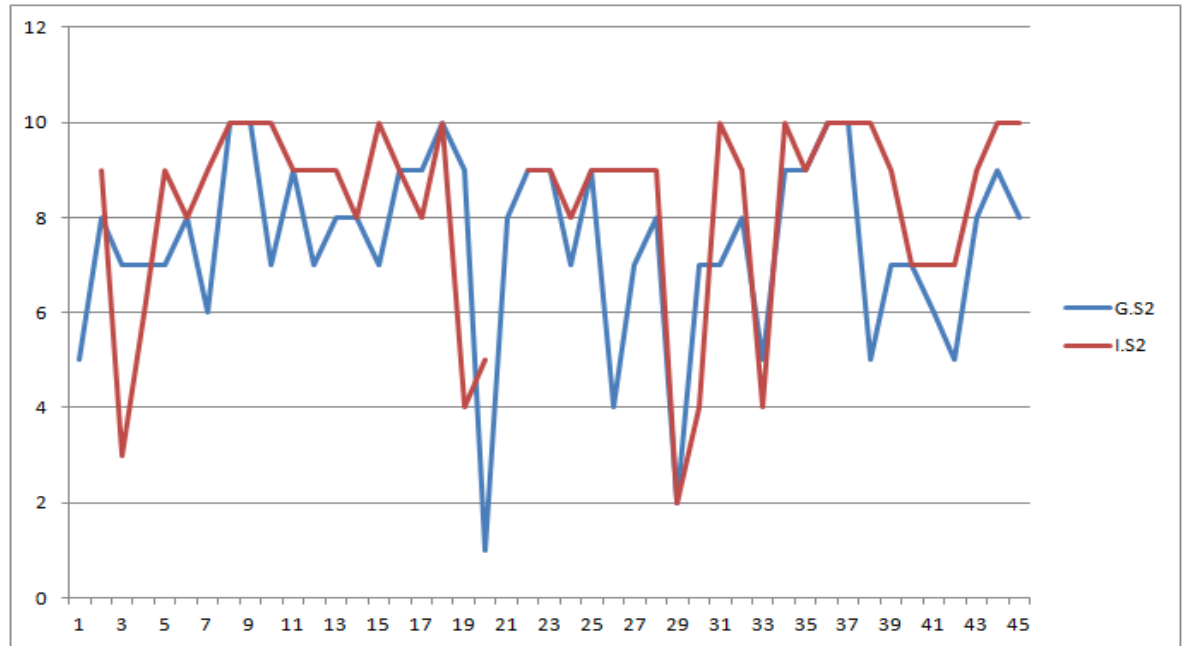
	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
• G.S1	45	2	10	7,22	1,833
• G.S2	45	1	10	7,44	1,984
• G.S3	45	0	7	3,36	1,681
• G.S4	45	0	9	3,89	2,102
• G.S5	45	1	7	4,31	1,579
• G.S6	45	0	8	5,33	2,078
• G.S7	45	0	9	3,80	2,380
• G.S8	45	2	9	7,13	1,687
• G.S9	45	1	6	3,02	1,340
• G.S10	45	1	7	4,40	1,498
• Valid N	45				

EK 4 Yurt Ortamı Ölçeğinin Alt Boyutlarının Kişi Bazında Değerlendirmesi

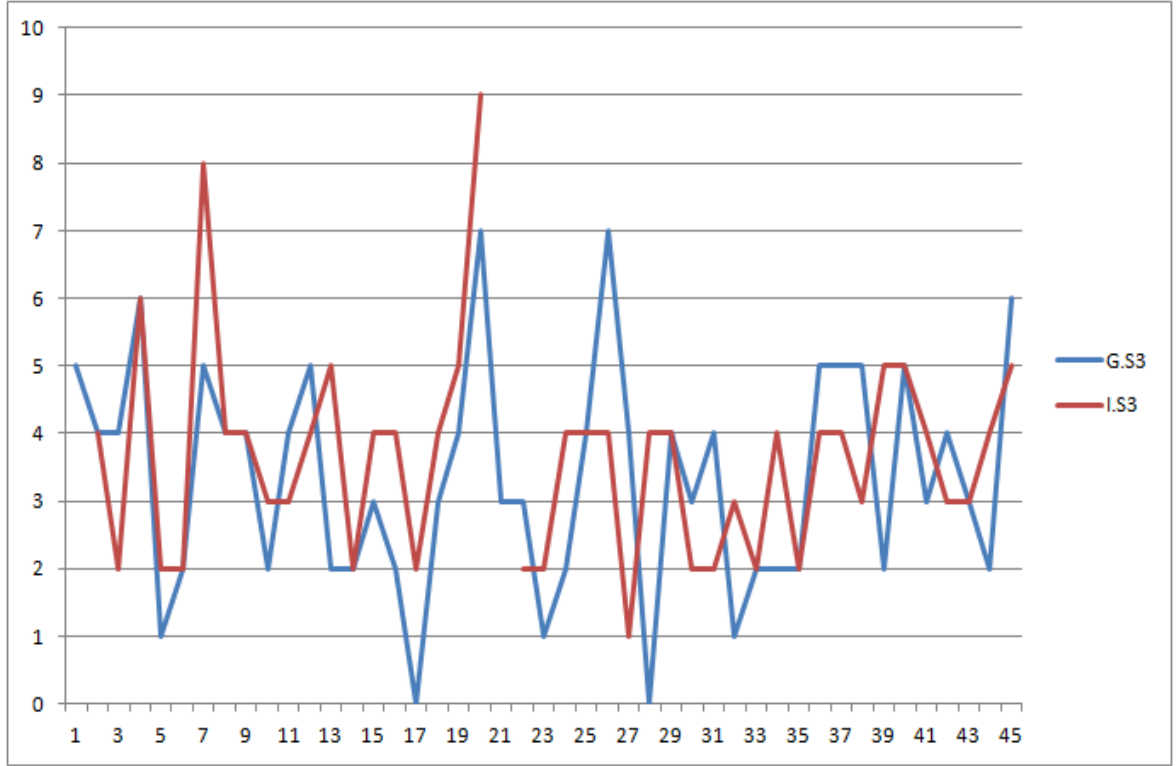
1. Aidiyet

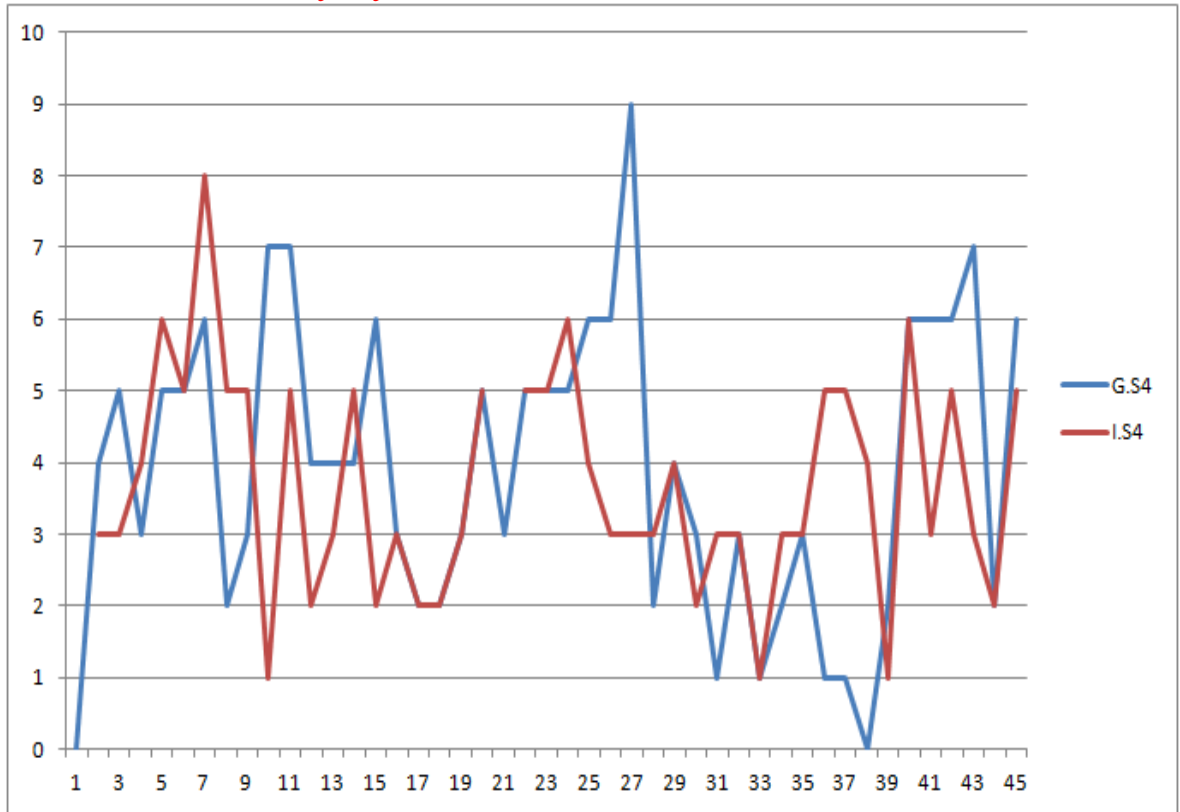
2. Duygusal Destek

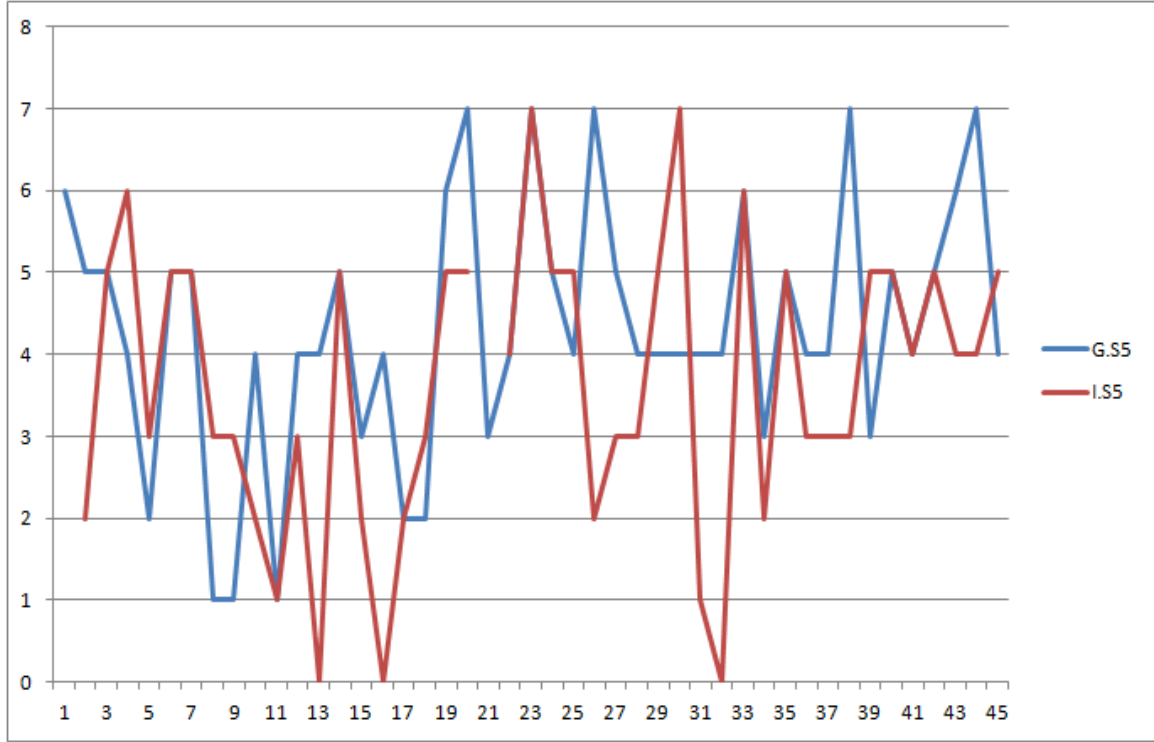
3. Bağımsızlık

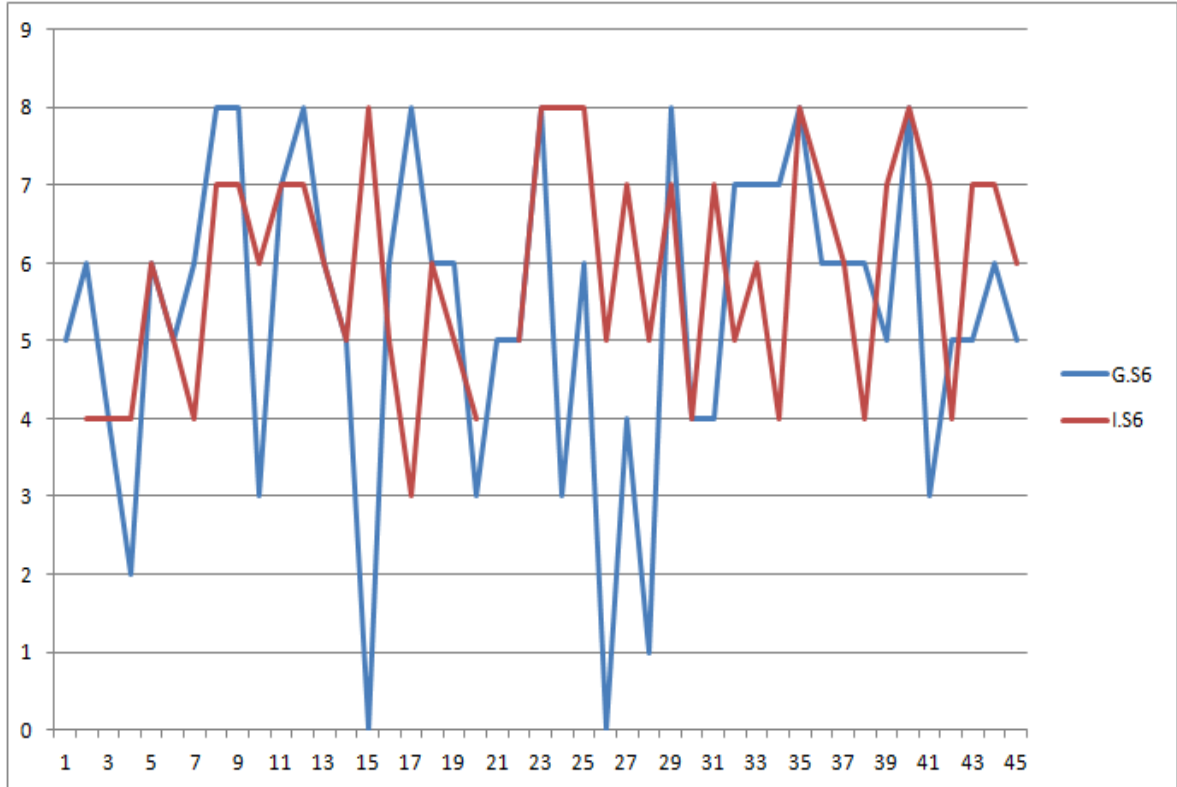
4. Geleneksel-sosyal yönelim

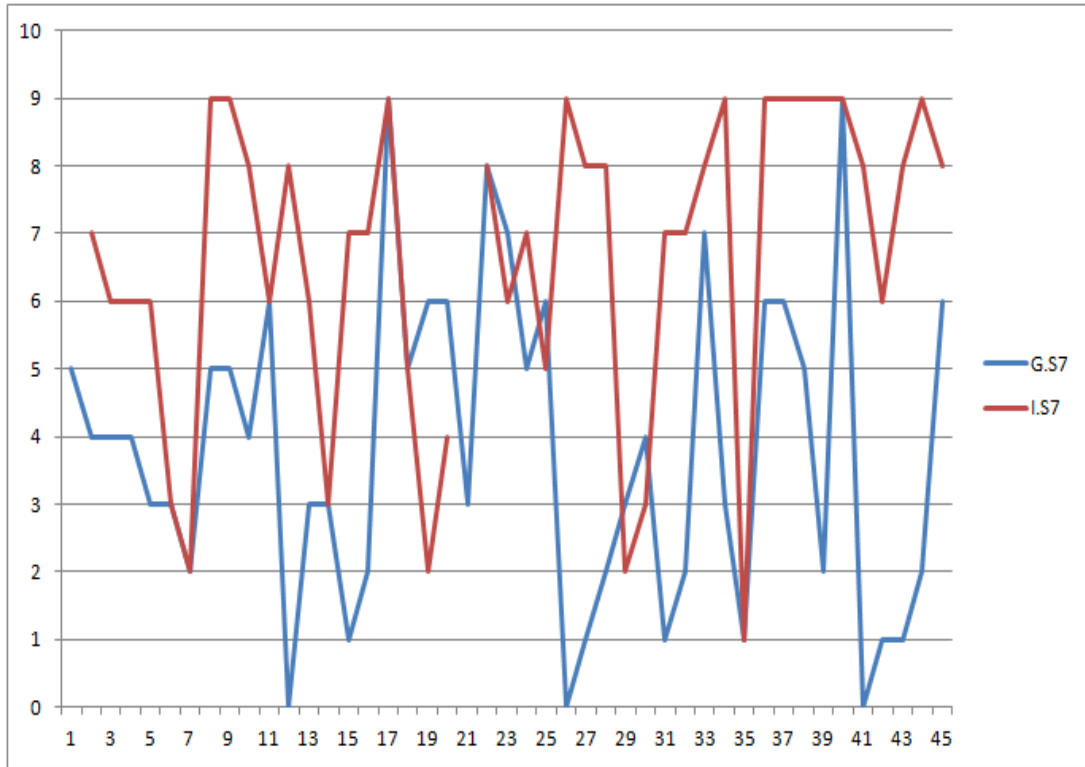
5. Rekabet

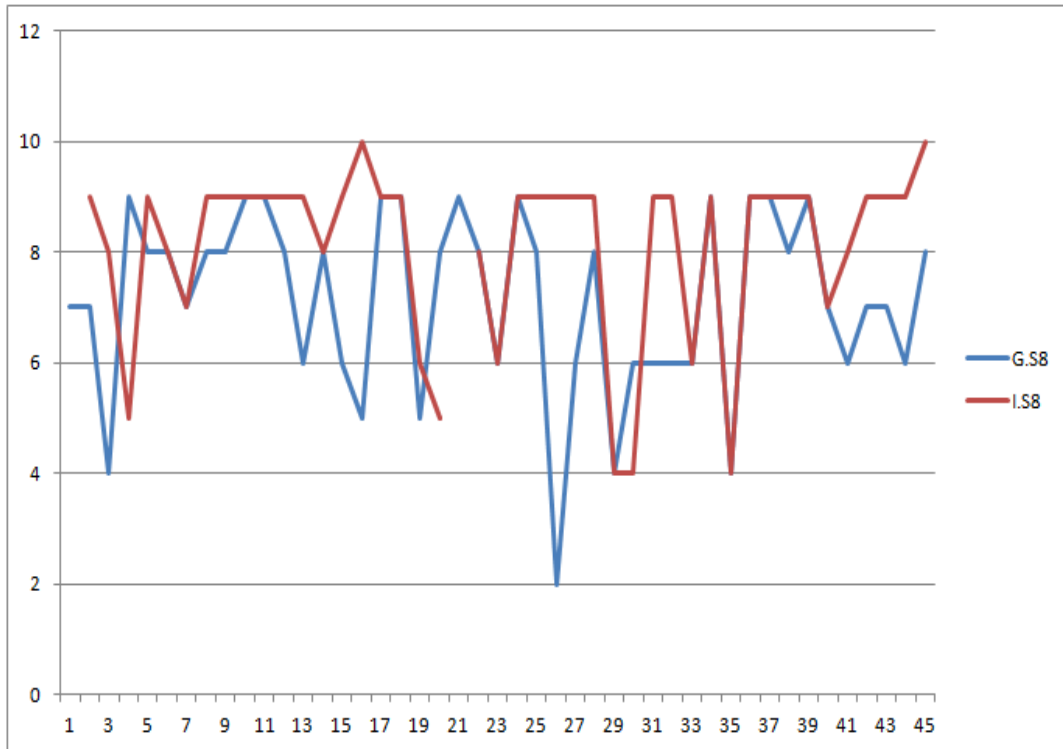
6. Akademik başarı

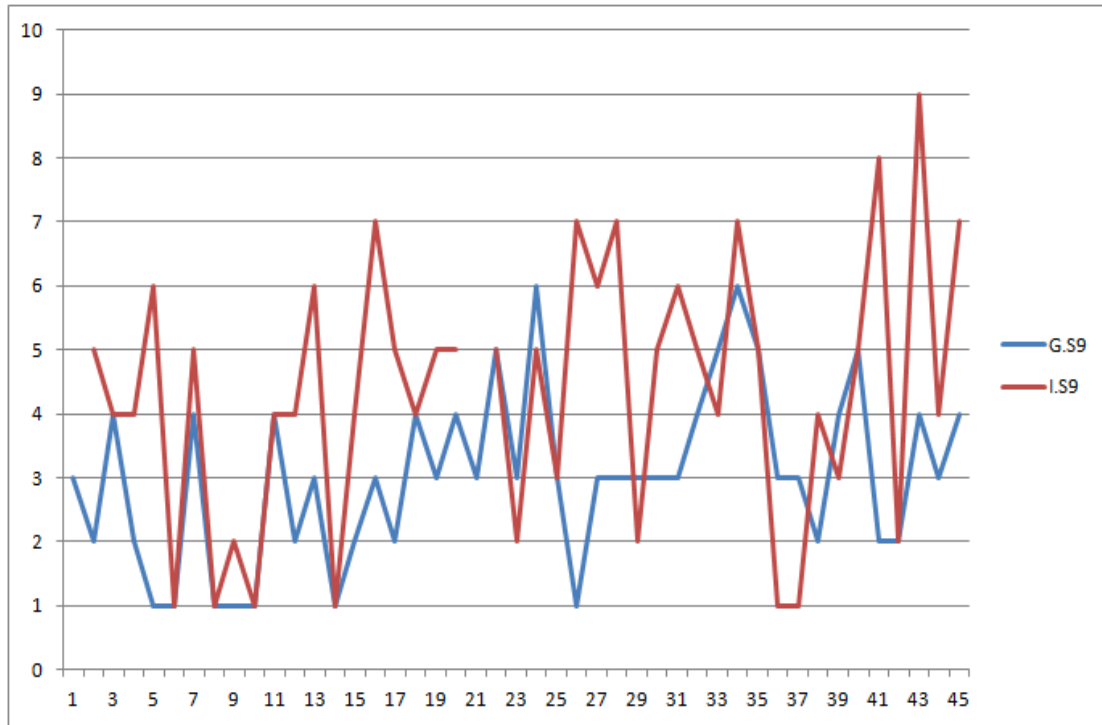
7. Entelektüellik

8. Düzen ve organizasyon

9. Öğrenci etkisi

10. Yaratıcılık

